

Financieel jaarverslag 2023

Menzis Zorgverzekeraar N.V.

Inhoudsopgave

1	JAARVERSLAG	4
	KENGETALLEN	5
	VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR	6
1.1	ALGEMEEN	6
1.1.1	KERNACTIVITEITEN	6
1.1.2	MISSIE, VISIE, KERNWAARDEN EN STRATEGIE	6
1.1.3	JURIDISCHE STRUCTUUR	9
1.1.4	BEDRIJFSMODEL	10
1.1.5	ORGANOGRAM	11
1.2	BELEID EN RESULTATEN 2023	12
1.2.1	ZORGINKOOP	12
1.2.2	BESPAREN EN INNOVEREN	13
1.2.3	DUURZAAMHEID	15
1.2.4	TOEZICHT	18
1.2.5	KERNCIJFERS	18
1.3	GOVERNANCE	19
1.3.1	GOVERNANCESTRUCTUUR	19
1.3.2	WET- EN REGELGEVING	20
1.4	RISICOMANAGEMENT	22
1.4.1	THREE LINES OF DEFENCE	22
1.4.2	STRATEGISCHE TOPRISICO'S	23
1.4.3	RISICOBEREIDHEID	24
1.4.4	ORSA (OWN RISK AND SOLVENCY ASSESSMENT)	24
1.4.5	RISICOCATEGORIEËN	25
1.5	FINANCIËN	27
1.5.1	FINANCIËLE IMPACT VAN DE COVID-19-PANDEMIE OP ZORGVERZEKERAARS IN NEDERLAND	27
1.5.2	FINANCIËEL RESULTAAT	27
1.5.3	PREMIEDEMPING	28
1.5.4	SOLVABILITEIT	28
1.5.5	LIQUIDITEIT	29
1.5.6	CONTINUÏTEIT	29
1.5.7	FISCALE POSITIE	29
1.5.8	DUURZAAM BELEGGEN	30
1.5.9	FRAUDEBEHEERSING	33
1.6	BEDRIJFSVOERING	35
1.6.1	SAMENSTELLING, DIVERSITEIT EN ARBEIDSPARTICIPATIE	35
1.6.2	MILIEU	37
1.7	VOORUITBLIK OP 2024	39

VERSLAG VAN DE LEDENRAAD **41**

OVER DE LEDENRAAD	41
BEHANDELDE ONDERWERPEN TIJDENS LEDENRAADBIJENKOMSTEN IN 2023	41

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN **48**

OVER DE RAAD VAN COMMISSARISSEN	48
BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN IN 2023	48
COMMISSIEWERKZAAMHEDEN IN 2023	50
TOEZICHTHOUDERS	51
SAMENWERKEN	52
ZELFEVALUATIE	52
DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	52
SAMENSTELLING	53
OVERLEGMOMENTEN EN BESPROKEN ONDERWERPEN IN 2023	55

VERSLAG VAN DE ONDERNEMINGSRAAD **57**

2 JAARREKENING 2023 **60**

2.1	BALANS PER 31 DECEMBER 2023	61
2.2	WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023	63
2.3	KASSTROOMOVERZICHT 2023	65
2.4	OVERZICHT VAN DE GEHANTEERDE GRONDSLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING	66
2.5	RISICOPROFIEL	81
2.5.1	SCR EN RISICOCATEGORIEËN	81
2.5.2	ONZEKERHEDEN IN DE ZORGKOSTEN EN BIJDAGEN	93
2.6	TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023	96
2.7	TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2023	107

3 OVERIGE GEGEVENS **120**

3.1	STATUTAIRE BEPALINGEN OVER DE BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	120
3.2	CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	120

1 Jaarverslag

Kengetallen

	2023	2022
In miljoenen euro's:		
Omzet (verdiende premies en bijdragen eigen rekening)	5.683,1	5.509,8
Zorgkosten (schaden eigen rekening)	-5.489,7	-5.422,6
Bedrijfskosten	-100,0	-109,5
Beleggingsresultaat	79,5	-99,0
Resultaat	177,3	-120,8
Eigen vermogen	1.214,2	1.036,9
Voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's	16,0	49,2
In percentages:		
Solvabiliteit (Solvency II)	143%	125%
Belegd vermogen in lijn met het duurzaam beleggingsbeleid	100%	100%
Aantallen:		
Aantal merken	2	2
Aantal leden einde verslagjaar	1.580.992	1.637.573
Aantal leden begin verslag jaar +1	1.601.596	1.582.137

Verslag van de Raad van Bestuur

1.1 Algemeen

Coöperatie Menzis dient als zorgverzekeraar en zorgkantoor een publiek belang: het is onze verantwoordelijkheid dat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben en dat we de zorg als geheel toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief van hoog niveau houden. We zijn een coöperatie zonder winstoogmerk en gaan zorgvuldig om met het geld dat aan ons wordt toevertrouwd, zodat dit weer ten goede komt aan de zorg. De Ledenraad, het hoogste orgaan binnen de coöperatie, geeft onze leden een belangrijke stem in de koers van de organisatie.

Het bestuursverslag is opgesteld ten behoeve van de Coöperatie Menzis en is waar nodig specifiek gemaakt voor Menzis Zorgverzekeraar N.V.

1.1.1 Kernactiviteiten

Coöperatie Menzis staat aan het hoofd van de Menzis groep en is daarmee verantwoordelijk voor het beheer, het bestuur en de financiering van de met de groep verbonden ondernemingen. Als zorgverzekeraar bieden we de verplichte wettelijke verzekering tegen zorgkosten aan conform de Zorgverzekeringswet (Zvw). Daarnaast verzekeren we aanvullende zorgkostenrisico's, die niet door de verplichte wettelijke verzekering worden gedekt. Onder de coöperatie vallen ook de Zorgkantoren Arnhem, Twente en Groningen. Deze zorgkantoren voeren voor de inwoners van de betreffende regio's de Wet langdurige zorg (Wlz) uit. Tot slot leveren we, in samenwerking met andere risicodragende partijen, bemiddelingsdiensten waarbij we optreden als tussenpersoon.

De zorgverzekeringsmerken Menzis, Anderzorg en VinkVink bieden in heel Nederland de basis-, aanvullende- en tandartsverzekering aan. Menzis, waar ook het label Hema onder valt, biedt zowel individuele als collectieve zorgverzekeringen aan, die rechtstreeks met de verzekerde of via een tussenpersoon worden afgesloten. Daarbij werkt Menzis ook samen met een aantal zorgvergelijkers. Menzis levert ook zorgadvies voor vragen over ziekte, behandelingen en wachtlijstbemiddeling. Anderzorg richt zich op mensen die kiezen voor online dienstverlening en biedt alleen individuele zorgverzekeringen aan. Daarbij werkt Anderzorg niet samen met tussenpersonen, maar wel met een aantal zorgvergelijkers. VinkVink richt zich op mensen die kiezen voor dienstverlening via een app en biedt alleen individuele zorgverzekeringen aan. Net als Anderzorg werkt VinkVink niet samen met tussenpersonen, maar wel met een aantal zorgvergelijkers.

1.1.2 Missie, visie, kernwaarden en strategie

Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst. Dat is onze missie. Want we zijn niet zomaar een verzekeraar. Als zorgverzekeraar en zorgkantoor dienen we een publiek belang. Het is onze verantwoordelijkheid dat mensen de zorg krijgen die ze nodig hebben en dat we de zorg als geheel toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief van hoog niveau houden. Maar liever nog zien we dat mensen geen zorg nodig hebben, vandaar dat onze missie geformuleerd is in termen van de leefkracht die we een ieder gunnen.

We realiseren ons dat we deze taak alleen goed kunnen vervullen als we zelf een gezonde organisatie zijn. Alleen dan kunnen we onze verantwoordelijkheid voor onze leden en de inwoners van onze zorgkantorregio's goed vervullen, nu en in de toekomst.

Vanuit dat perspectief hebben we in 2022 de strategie 2025 aangescherpt door daarbinnen prioriteit te geven aan het verbeteren van de kostprijs en het wendbaar maken van de organisatie. Op die manier kunnen we beter kunnen omgaan met veranderingen in onze omgeving en de wensen van onze leden. In 2023 hebben we de strategie en visie verder aangescherpt. We willen daarmee meer nadruk leggen op het verzilveren van onze positie in de regio's waar we marktleider zijn en onze zorgkantoren hebben. Ook willen we meer waarde aan onze leden en inwoners van onze zorgkantoorregio's bieden door middel van persoonlijke en relevante producten, dienstverlening en communicatie. Daar hoort een ambitie bij: meer datagedreven werken en keuzes maken, die passen bij de omvang van ons ledenbestand. Dit hebben we in onze strategie en visie verwerkt.

Trends en ontwikkelingen waar we mee te maken hebben, zijn onder andere de veranderende wensen van onze leden, technologische veranderingen, hevige concurrentie op de zorgverzekeringsmarkt, personeelsschaarste in de zorg, een toenemend belang van preventie en het onder druk staan van de toegankelijkheid van de zorg. Hierdoor staan we voor een aantal belangrijke uitdagingen:

- ***Schaarste en tekorten in de zorg***

De bevolking in Nederland vergrijsd en de vraag naar zorg neemt toe. Er werken nu al 1 op de 6 arbeidsparticipanten in de zorg en daarbij is het verloop en het ziekteverzuim hoog, waardoor het verschil tussen de vraag naar zorg en het aanbod van zorg alleen maar nijpender wordt. Dit wordt merkbaar door te lange wachttijden voor patiënten en zorgaanbieders die hun diensten niet meer kunnen draaien of hun dienstverlening moeten verminderen. En dat zorgt er weer voor dat de toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit van de zorg verder onder druk komen te staan.

- ***Concurrentie op premie***

De concurrentie om de gunst van de verzekerde spitst zich steeds meer toe op premieverschillen, mede onder invloed van online prijsvergelijkers. De overstapmarkt wordt inmiddels gedomineerd door premie-gemotiveerde overstappers en de markt heeft in toenemende mate een *winner-takes-all-karakter*.

- ***Politieke onzekerheid***

In juli 2023 is onverwachts het kabinet gevallen en door de uitslag van de verkiezingen verandert het politieke klimaat. Door het demissionair kabinet worden belangrijke politieke keuzes uitgesteld. De uitkomst van de formatie is bovenal onzeker. Kijken we naar het thema zorg, dan hebben veel partijen ideeën over de zorg, maar hun ideeën zijn niet per definitie uitvoerbaar of doorgerkend.

- ***Preventie en gezondheid winnen aan belang***

In de maatschappij, de politiek, de zorg en óók bij andere zorgverzekeraars is steeds meer aandacht voor preventie. We zijn aanjager geweest van deze ontwikkeling en inmiddels hebben ook andere partijen in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) afspraken gemaakt over preventie. Door gezonde leefomstandigheden en een gezonde leefstijl kan ziekte namelijk worden voorkomen of uitgesteld. De structurele financieringsmogelijkheden van preventie door zorgverzekeraars zijn echter beperkt.

- **Innovatieve bedrijfsvoering**

We zien dat de wensen van onze leden veranderen. Ontwikkelingen volgen elkaar in steeds hoger tempo op, vraagstukken worden complexer, de wereld digitaliseert en duurzaamheid is geen keuze meer, maar een noodzaak. De politiek en de toezichhouders leggen de lat steeds hoger. Dit vereist dat we wendbaar blijven en dat we onze producten en dienstverlening blijven innoveren.

Missie

De missie van Coöperatie Menzis is:

'Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst.'

Visie

Om deze missie te realiseren, luidt onze visie:

'Coöperatie Menzis biedt haar leden een aantrekkelijke zorgverzekering tegen een scherpe premie. Als zorgverzekeraar en zorgkantoor gaan wij voorop bij het bevorderen van duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid. Wij geloven in de kracht van samenwerking en zijn hierop in en vanuit onze regio's zichtbaar, leidend en gewaardeerd. Daarom kiezen leden voor ons.'

Kernwaarden

Bij het realiseren van de missie en visie staan drie kernwaarden centraal. Die waarden zijn richtinggevend voor ons gedrag, waarop we aanspreekbaar zijn, en zorgen ervoor dat we onze visie en strategie kunnen waarmaken:

- Menselijk
- Resultaatgericht
- Vooruitstrevend

Strategie

Met de aangescherpte strategie voor Coöperatie Menzis kiezen we voor een aanpak met vijf duidelijke pijlers: drie strategische en twee organisatorische pijlers.

Strategische Pijlers:

1. Regie in de regio
Doel: duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid
2. Verlagen van de kostprijs
Doel: een scherpere premie
3. Continu verbeteren van proposities en dienstverlening
Doel: tevreden leden

Organisatorische pijlers:

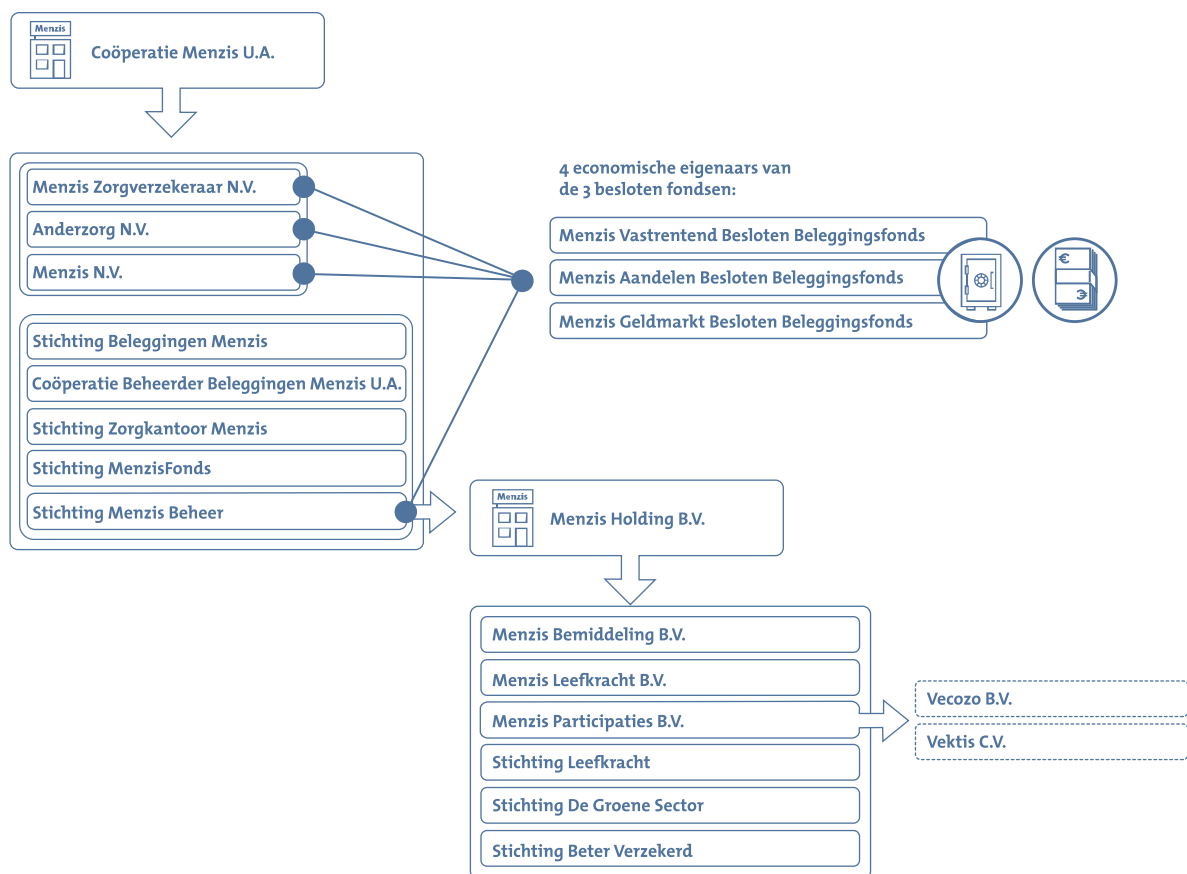
4. Menzis wendbaar, datagedreven en vereenvoudigd
5. Menzis financieel gezond, duurzaam en 'in control'

1.1.3 Juridische structuur

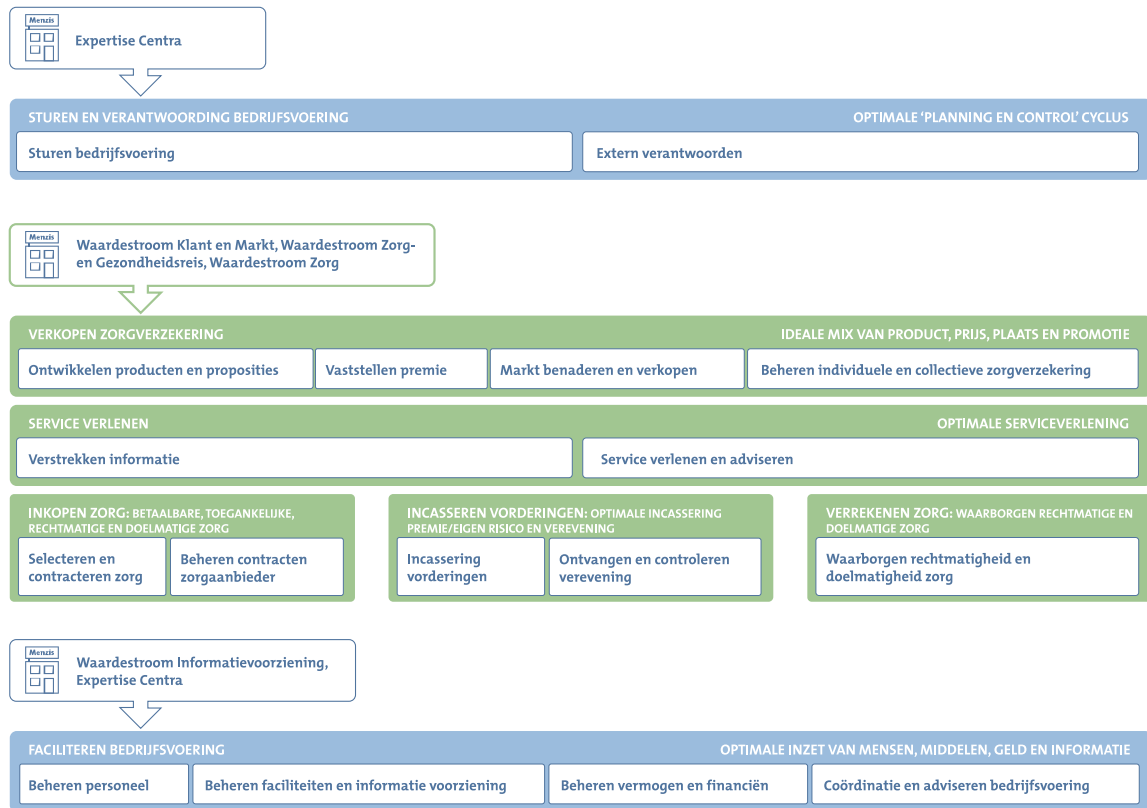
Coöperatie Menzis U.A. bestaat als juridische groep uit verschillende juridische entiteiten. De economische activiteiten van deze entiteiten worden als één onderneming uitgevoerd. Binnen de coöperatie kennen we geen onderscheid tussen de aansturing van de groep en de aansturing van een individuele juridische entiteit die tot de coöperatie behoort. Oftewel, er is eenheid van bestuur. Uiteraard wordt rekening gehouden met het risicoprofiel van de afzonderlijke entiteiten in onder meer visie, strategie, de planning & controlcyclus en het kapitaalbeleid. Ten aanzien van de verschillende entiteiten is er onderscheid in de interne en externe verantwoordingen.

De juridische structuur van de coöperatie ziet er ultimo 2023 als volgt uit:

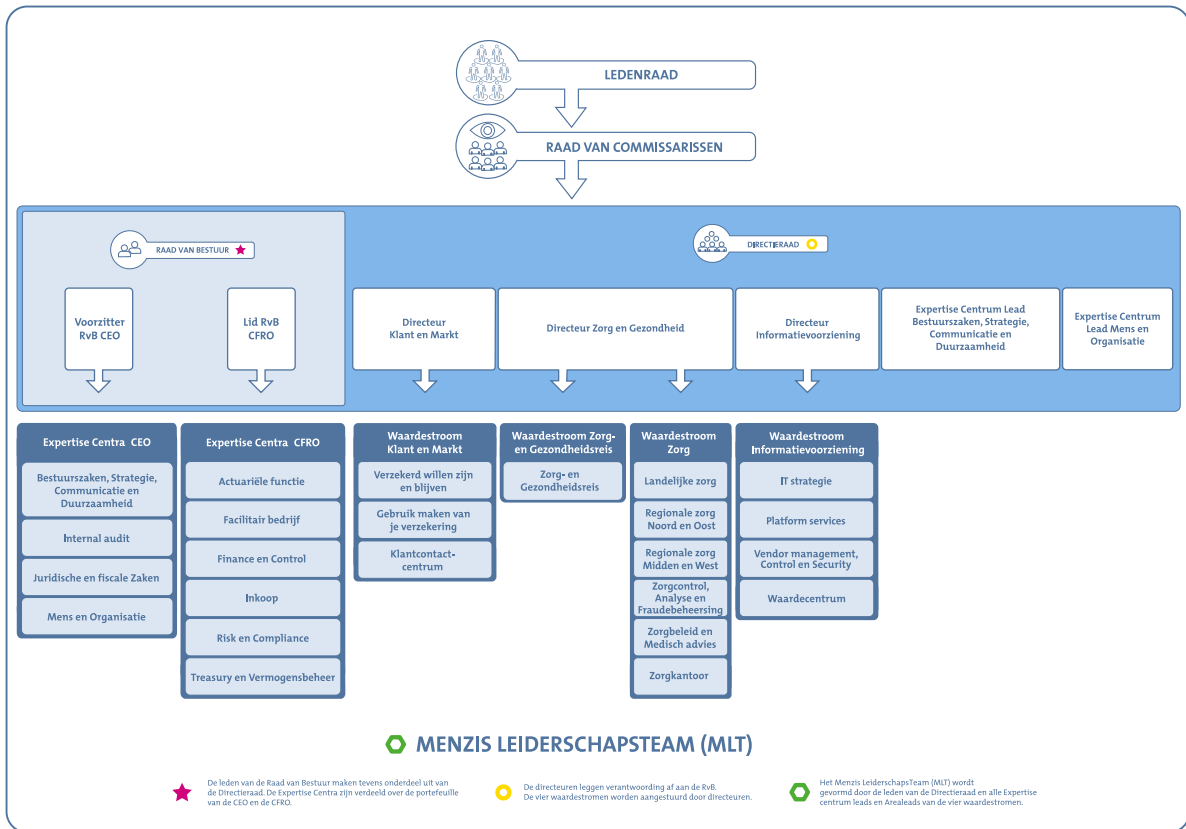

1.1.4 Bedrijfsmodel

In het bedrijfsmodel van Coöperatie Menzis hebben we de activiteiten die samenhangen met het verzekeren van zorgkosten in bedrijfsketens uitgewerkt.

1.1.5 Organogram

1.2 Beleid en resultaten 2023

Het aantal leden dat voor een zorgverzekering van Coöperatie Menzis kiest, blijft voor 2024 ongeveer gelijk ten opzichte van 2023. We hebben met een scherpe premie, onze producten, dienstverlening en zichtbaarheid in onze kernregio's veel leden weten te behouden voor 2024. Het merk Menzis is in 2024 voor het eerst sinds jaren weer gegroeid.

Om dit te bereiken, hebben we op het verlagen van de kostprijs en het vergroten van de wendbaarheid forse stappen gezet. Ook aan de andere coöperatiedoelen is in 2023 uitvoering gegeven. De Raad van Bestuur (RvB) heeft hierin, samen met de Directieraad (DR), zorgvuldige keuzes gemaakt. Door deze keuzes zijn we in staat geweest onze leden in 2024 een scherpe premie te bieden. In 2023 hebben we na drie jaren met rode cijfers een financieel positief resultaat geboekt. Ook zijn er voor 2024 meer polissen via onze eigen kanalen, zoals collectiviteiten en websites afgesloten. Dit maakt ons minder afhankelijk van online vergelijkers.

Het afgelopen jaar hebben we diepgaand gekeken naar ontwikkelingen in het zorgstelsel, de marktdynamiek voor zorgverzekeraars en wat dit betekent voor een bestendig bedrijfsmodel van Coöperatie Menzis. Dit heeft geleid tot een nieuw perspectief en nieuwe ambities voor Coöperatie Menzis in de komende jaren. Daarom hebben we de visie en strategie aangescherpt. We willen tot uitdrukking brengen dat het belangrijk is om onze positie in de regio's waar we marktleider zijn en we ook zorgkantoren beheren, beter door de hele organisatie heen te verzilveren. Juist in deze zogeheten 'kernregio's', willen we meer waarde aan onze leden en inwoners van onze regio's bieden met persoonlijke relevante producten, dienstverlening en communicatie. Daar hoort een ambitie bij om meer datagedreven te werken en keuzes te maken die passen bij de omvang van ons ledenbestand. Dit is nu in onze strategie en visie verwerkt.

1.2.1 Zorginkoop

In 2023 hebben we voldoende zorg voor onze leden ingekocht. In onze kernregio's (Arnhem, Groningen en Twente) hebben we samen met het zorgveld verder gewerkt aan de regioplannen en zorgtransformatie met beoogde resultaten op preventie, gezondheid en zorg. Het regioplan Gelderse Vallei, binnen onze regio Arnhem, is het eerste regioplan dat openbaar is gemaakt op de [officiële website van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport \(VWS\)](#). Ook de andere regioplannen uit onze regio's zijn in 2023 op dit platform gepubliceerd. Het regioplan is het vervolg op de landelijke akkoorden zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg Ouderen (WOZO) en regionale uitdagingen in zorg en welzijn.

Wachttijden

Hoewel voldoende zorg voor onze leden is ingekocht, waren er wachttijden waardoor niet al onze leden binnen de gestelde (treek)normen geholpen konden worden. Deze aanhoudende wachttijden blijven om actie vragen. Met name bij de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en de medisch specialistische zorg (MSZ). Diverse regionale initiatieven zijn geïnitieerd om de wachttijden te verkorten. Een voorbeeld hiervan is de Regionale Taskforce Wachttijden Arnhem (RTWA) waar het samenwerkingsverband, waar we deel van uit maken, door een gezamenlijke werkwijze de wachttijden in de regio voor de GGZ wil verkorten. In de praktijk betekent dit onder andere dat zorgverleners gezamenlijke verwijsafspraken hebben en wachttijden van elkaar overnemen. Als een patiënt al zes weken heeft gewacht, dan plaatst een nieuwe GGZ-behandelaar de patiënt ook op zes weken op zijn wachtlijst. Zo hoeft de patiënt niet langer te wachten.

Met de inzet van onze wachtlijstbemiddeling van Zorgadvies is de wachttijd in 2023 gemiddeld met 92 dagen verkort. In totaal kwamen 7.301 leden voor bemiddeling bij ons en daarvan hebben we 92% succesvol geholpen.

Contractering

Aan het maken van de zorginkoopafspraken voor de Zvw lag het Zorginkoopbeleid 2024 (gepubliceerd op 1 april 2023) ten grondslag. Dit beleid sluit aan op de afspraken die zijn gemaakt in het IZA en bij de Green Deal Duurzame Zorg 3.0. In het IZA is afgesproken dat alle partijen hun best doen om de contractering voor 12 november rond te krijgen. We zagen in 2023 een versnelling van het contracteringsproces. Zo hebben we voor 1 januari 2024 met 83% van de ziekenhuizen een overeenkomst kunnen sluiten. De contractering van de andere ziekenhuizen wordt naar verwachting in de eerste maanden van 2024 afgerond.

Ook voor de inkoop van langdurige zorg heeft Menzis Zorgkantoor een nieuw meerjarig inkoopbeleid 2024-2026 gepubliceerd, zijn zorginkoopafspraken gemaakt en is daarmee de zorg voor 2024 ingekocht. In 2023 zijn meerdere gerechtelijke procedures aangespannen tegen Menzis Zorgkantoor en andere zorgkantoren over het gepubliceerde beleid (Gehandicaptensector en Verpleging en Verzorging). Deze procedures zullen in 2024 doorlopen.

1.2.2 Besparen en innoveren

In 2023 zijn plannen gemaakt voor het verder verlagen van de beheerskosten. De beheerskosten zijn verlaagd door onder andere het verlagen van huisvestingskosten, het inrichten van een slimmere, wendbare organisatie en het strenger toetsen van kosten op de wel of niet daarmee gepaard gaande baten. Grote investeringen hebben de laatste jaren onder andere plaatsgevonden in het verbeteren van hybride werkplekken (dat wil zeggen ook thuis) en zullen de komende jaren bijvoorbeeld ook plaatsvinden in het verbeteren van datakwaliteit ten behoeve van onze leden.

Huisvesting

We worden kleiner als organisatie, werken gedeeltelijk thuis en gedeeltelijk op kantoor of elders. Ook werken we steeds efficiënter en vindt het contact met onze leden meer digitaal plaats. Daarom brengen we het aantal vierkante meters dat we gebruiken in onze drie kantoorpanden (verder) terug en zoeken we naar passende oplossingen. Eén van de oplossingen is realisatie van de verkoop van het kantoorgebouw in Groningen. We blijven wel huurder in dit pand. In Enschede hebben we de leegstaande ruimte verhuurd en in Wageningen zijn we in gesprek met de gemeente over een andere invulling van het kantoor en het omliggende terrein.

Slimme, wendbare organisatie

In 2023 hebben we onze organisatie ingericht in waarestromen, met ondersteuning vanuit expertise centra. Zo kunnen we sneller schakelen en meer resultaat leveren voor onze leden. In de nieuwe organisatie werken we klantgericht en in kleinere multidisciplinaire teams samen aan een gemeenschappelijk doel. Ook is onze organisatie platter en kleiner geworden. Zo realiseren we met deze nieuwe organisatie-indeling ook een besparing op het aantal fte's, met name bij leidinggevenden. Op 1 januari 2023 heeft de Ondernemingsraad (OR) een positief advies gegeven voor de nieuwe inrichting van de organisatie. Op 1 april 2023 werd de nieuwe organisatie-indeling een feit. Op 4 april hebben we deze start met alle medewerkers gemarkeerd tijdens een live event. Naast het aanpassen van onze organisatie hebben we medewerkers begeleid bij de nieuwe manier van werken: een nieuwe *mindset*, cultuur en gedrag. In 2024 zal hier een uitgebreide evaluatie over plaatsvinden.

SamenGezond stopt

We zijn na elf jaar gestopt met SamenGezond. Dat betekent dat het programma met de bijbehorende app vanaf 2024 niet langer onderdeel is van onze dienstverlening. We zijn trots op de voortrekkersrol die SamenGezond heeft gehad in het onder de aandacht brengen van het belang van een gezonde leefstijl. Initiatieven rondom preventie en leefstijl hebben een breder maatschappelijk draagvlak nodig. Dat geldt ook voor de financiering ervan. Het is in 2023 niet gelukt om andere partijen, waaronder andere zorgverzekeraars, bereid te vinden om SamenGezond gezamenlijk te financieren en door te ontwikkelen. We hebben de opgedane kennis met de Hersenstichting gedeeld en deelnemers van SamenGezond zijn naar de wandelapp 'Ommetje' van de Hersenstichting verwezen. Met de verwijzing naar 'Ommetje' en het delen van kennis helpen we de Hersenstichting om deelnemers in beweging te brengen en te houden. *'Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst'* is en blijft onze missie. Als zorgverzekeraar en zorgkantoor blijven we ons hiervoor inzetten.

Innovatieve producten en dienstverlening

Door onze dienstverlening te innoveren, verlagen we de kosten en optimaliseren we tegelijk de klantbeleving. Zo is het aanbod van apps voor Anderzorg uitgebreid. Naast de apps die er al waren, zoals 'Fysio zelfcheck' en 'App de Huisarts', zijn daar in 2023 'Coach op zak' en 'Online advies van een specialist' bijgekomen. Dit zijn extra diensten die leden de mogelijkheid geven om onafhankelijk van tijd en plaats vragen te stellen aan een zorgprofessional. Deze online diensten zijn overigens geen vervanging van de reguliere zorg. Het is een extra service voor leden van Anderzorg. Ook zijn onze eigen apps het afgelopen jaar doorontwikkeld. De VinkVink-app is geheel vernieuwd, waarbij nieuwe functionaliteiten zijn toegevoegd voor een betere klantbeleving met meer self-service mogelijkheden. Vanaf medio januari 2024 kunnen leden van Menzis zelf met de 'Tandcodechecker', op basis van de offerte van de tandarts, controleren wat zij vergoed krijgen voor een tandartsbehandeling.

In 2023 hebben we gewerkt aan de realisatie van een nieuw *data intelligence* platform in de Cloud. Een belangrijke stap om meer waarde uit data te halen. Door de inzet van innovatieve tools, geavanceerde analyses en het verhogen van de datavolwassenheid ontstaat een datagedreven organisatie met onderscheidende dienstverlening.

Bij het Menzis Zorgkantoor is op 5 juli het Indicatieregister van het Actieprogramma iWlz in gebruik genomen. Dit is een belangrijke stap naar efficiëntere gegevensuitwisseling voor passende langdurige zorg. Het versterkt de informatiepositie van klanten en zorgt voor minimale administratieve lasten voor alle partijen in de zorg. Informatie wordt niet langer aan elkaar doorgegeven, maar er wordt geput uit één digitale bron. Menzis Zorgkantoor was één van de koplopers die meewerkte aan de pilot. Ook is het Menzis Zorgkantoor in 2023 gestart met uitbreiding van het zorgadvies. Zorgadviseurs maken klanten, familie, mantelzorgers en zorgaanbieders wegwijs in de wereld van de langdurige zorg. Ze kijken over de domeinen heen, wat helpend kan zijn, en helpen vanaf 2023 klanten vooruitdenken en keuzes te maken bij langer thuis wonen.

Events in de regio

In de regio's waar we de meeste leden hebben, organiseren we in samenwerking met regionale partners laagdrempelige beweegevents, zoals de Menzis 4 Mijl van Groningen, de Menzis Twee van Enschede, de Menzis Singelloop Enschede en de Freedom Run in Arnhem. Op 4 mei 2023 brachten collega's tijdens de bevrijdingsestafette al fietsend en lopend het bevrijdingsvuur van Wageningen naar Enschede. Een indrukwekkende route langs herdenkingsmonumenten in de regio.

Met de Nationale Diabetes Challenge en het Halfuurtje Door Je Buurtje van onze partner de Bas van de Goor Foundation zijn mensen met (pre)diabetes in beweging gebracht. De Nationale Diabetes Challenge is het grootste beweegprogramma van Nederland en is bewezen effectief voor mensen met (pre)diabetes.

Tijdens de overstapperiode zijn we meer dan vorige jaren zichtbaar aanwezig geweest in onze kernregio's. Met een stand en veel enthousiaste medewerkers konden leden en niet-leden een leefkrachtige groet brengen aan bekenden, geliefden of wie dit maar kon gebruiken. Ook was er een mogelijkheid om deze groet te brengen aan het Nationaal Ouderenfonds om de eenzaamheid onder ouderen te verlagen. Ook waren er medewerkers aanwezig om vragen over de zorgverzekering en/of de toekomstige zorgverzekering te beantwoorden en nieuwe leden te verwelkomen.

In 2023 ontvingen 60 lokale projecten een bijdrage vanuit het MenzisFonds. Op dit fonds - een initiatief van de Ledenraad van Coöperatie Menzis - kunnen maatschappelijke organisaties met een kleinschalig project een beroep doen. Van AED-cursussen voor minima tot gezonde voeding op scholen. De projecten dragen allemaal bij aan het versterken van leefkracht. De aanvragen zijn beoordeeld door een commissie bestaande uit leden van onze Ledenraad en regiomanagers. De best scorende projecten ontvingen een financiële bijdrage.

1.2.3 Duurzaamheid

Binnen Coöperatie Menzis hebben we duurzaamheid hoog in het vaandel staan. We willen onze verantwoordelijkheid nemen door de negatieve impact van onze activiteiten op mens en milieu te reduceren. Ook willen we onze positieve impact op gezondheid en welzijn in de maatschappij verder vergroten. Bijdragen aan maatschappelijke en milieuthema's die gericht zijn op een leefbare wereld past nadrukkelijk bij de identiteit van Coöperatie Menzis, onze maatschappelijke verantwoordelijkheid én onze missie: *'leder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst'*. Tot slot nemen we onze verantwoordelijkheid door aantrekkelijk te zijn en te blijven voor onze leden en medewerkers.

De Verenigde Naties hebben zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen vastgesteld, de *Sustainable Development Goals* (SDG's), om de wereld een betere plek te laten zijn in 2030. We leveren een actieve bijdrage aan drie SDG's: SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn), SDG 1 (Geen armoede) en SDG 13 (Klimaatactie).

- **SDG 3: Goede gezondheid en welzijn**

Vanuit onze rol als zorgverzekeraar ondersteunen we onze leden ook op het gebied van gezonde leefstijl. De focus verschuift daarbij van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Om dit te bewerkstelligen, bundelen we onze krachten met zorgaanbieders, gemeenten, werkgevers, werknemers en maatschappelijke partners. Zo hebben we met de Bas van de Goor Foundation een partnership met als doel om mensen met (pre)diabetes in beweging te brengen. Bewegen heeft namelijk een positieve invloed op de gezondheid. Uit onderzoek blijkt dat mensen door te wandelen een betere bloedsuikerwaarde krijgen en ook het medicatiegebruik kan afnemen. Aan de 'Nationale Diabetes Challenge' en 'Halfuurtje door je buurtje' hebben in 2023 ook weer ruim 10.000 mensen met (pre)diabetes deelgenomen.

In onze kernregio's brengen we, in samenwerking met regionale partners, onze leden en inwoners in beweging met laagdrempelige events en beweegprojecten. In totaal zijn ruim 30.000 mensen in beweging gebracht via onder andere de Menzis 4Mijl, de Menzis Singelloop en de Airborne Freedom Run. In 2023 hebben we ook via ons gezondheidsplatform SamenGezond mensen ondersteund bij het bewegen en werken aan een gezonde leefstijl. Via dit platform brachten we mensen actief in beweging door middel van een beweegprogramma met persoonlijke doelen én gaven we voorlichting over een gezonde leefstijl.

- **SDG 1: Geen armoede**

Verzekeren is onze kerntaak, zowel het verzekeren van duurzaam toegankelijke zorg als ook het verzekeren tegen financiële risico's (zorgkosten). Vanuit het solidariteitsprincipe kunnen we onze leden beschermen tegen hoge zorgkosten en de mogelijke financiële problemen die deze kosten met zich mee kunnen brengen. Daarnaast zetten we in op het vroegtijdig signaleren van financiële problemen bij onze leden en proberen we deze problemen samen op te lossen. Zo beperken we financiële zorgen en de mogelijk bijkomende gezondheidsrisico's, en vergroten daarmee de leefkracht. We slaan hiervoor de handen ineen met bijvoorbeeld gemeenten, Nederlandse Schuldhulproute (NSR), Schuldenknooppunt en de partners van de Alliantie Kinderarmoede. Hiermee leveren we indirect tevens een bijdrage aan SDG-doel 3.

- **SDG 13: Klimaatactie**

Coöperatie Menzis heeft als zorgverzekeraar een belangrijke maatschappelijke positie in het zorglandschap. Gemaakte keuzes hebben invloed op ons klimaat en op de samenleving. We streven ernaar onze negatieve impact op het klimaat te beperken en daarmee bij te dragen aan het beperken van gezondheidsrisico's, die klimaatverandering met zich meebrengt. Dit doen we door milieu en klimaat mee te nemen in ons beleid voor zorginkoop, beleggingen en interne bedrijfsvoering. We beleggen onder andere in groene bedrijfs- en staatsobligaties, en het wereldwijde aandelenmandaat is sinds 2022 in lijn met het Parijs klimaatakkoord, waarbij de CO₂-uitstoot van de beleggingsportefeuille wordt verlaagd. Per eind 2023 bedroeg dit 78% minder ton CO₂ per miljoen US-dollar geïnvesteerd vermogen (Scope 1, 2 & 3) ten opzichte van de benchmark. In 2025 willen we tevens onze bedrijfsvoering (scope 1 en 2) klimaatneutraal hebben ingericht.

We gaan een separaat duurzaamheidsverslag over 2023 publiceren en we bereiden ons voor op het rapporteren in lijn met de *Corporate Sustainability Reporting Directive* (CSRD). Dat is een transparantierichtlijn voor duurzaamheidsverslaglegging, dat eind 2022 door de Europese Unie werd aangenomen en vanaf 2024 voor Coöperatie Menzis van kracht is.

Coöperatie Menzis heeft vijf duurzaamheidspijlers geïdentificeerd. Vanuit deze pijlers ligt de focus op de SDG's 3, 1 en 13, en dragen we op onderstaande manier bij aan duurzaamheid:

- **Duurzame zorginkoop**

Bij het inkopen van zorg speelt duurzaamheid een steeds belangrijkere rol. Met het oog op verduurzaming van de zorg zijn we aangesloten bij [de Green Deal Duurzame Zorg](#). Van daaruit zetten we in op CO₂-reductie, duurzamer vastgoed en circulair gebruik van hulpmiddelen bij zorgaanbieders. Dit is onderdeel van het zorginkoopbeleid.

- **Gezonde leefstijl**

We ondersteunen mensen bij het versterken van hun leefkracht door het bevorderen van een gezonde leefstijl. Leefkracht is de positieve kracht van gezond leven en gaat over bewust bezig zijn met gezondheid, over mentale fitheid en over meedoen in de maatschappij. Door het versterken van de leefkracht van ieder mens willen we bijdragen aan het vermogen van mensen om duurzaam deel te nemen aan de maatschappij.

- **Duurzaam beleggen**

Coöperatie Menzis belegt reserves met oog voor milieu en maatschappij. We investeren in bedrijven en landen die verantwoord omgaan met internationale duurzaamheidscriteria (ESG).

- **Duurzaam werkgeverschap**

Als werkgever heeft Coöperatie Menzis, samen met haar medewerkers, een verantwoordelijkheid op het gebied van welzijn en inzetbaarheid. De kennis op het gebied van leefkracht zetten we ook in ten gunste van onze medewerkers. Als organisatie met een maatschappelijk belang streven we naar een inclusieve cultuur, waarin voor iedereen ruimte is om bij te dragen en waar talenten worden ontwikkeld.

- **Duurzame bedrijfsvoering**

Vanuit onze eigen bedrijfsvoering dragen we bij aan de klimaatdoelstellingen door het reduceren van emissies en afval, en door het verantwoord omgaan met (de inkoop van) materialen. Daarnaast hebben we aandacht voor een gezonde werkomgeving en richten we onze kantoorlocaties in met aandacht voor natuur en biodiversiteit.

1.2.4 Toezicht

Als zorgverzekeraar vinden we toezicht, het toezicht houden en verantwoording afleggen aan toezichthouders bij onze maatschappelijke rol horen. We ervaren een goede relatie met de Raad van Commissarissen (RvC), de Ledenraad en externe toezichthouders zoals De Nederlandsche Bank (DNB), de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa), de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

We stellen ons transparant op richting toezichthouders en werken proactief mee aan onderzoeken en informatieverzoeken, zodat zij de toezichthoudende taak richting ons goed kunnen vervullen. Aanbevelingen van toezichthouders gebruiken we om onze organisatie en de dienstverlening naar onze leden verder te optimaliseren. In 2023 vonden door toezichthouder DNB reguliere onderzoeken plaats. Naar aanleiding van de DNB onderzoeken inzake informatiebeveiliging en uitbesteding hebben we een intern programma doorlopen met als uitgangspunt te voldoen aan de normen en kaders uit Wet- en Regelgeving. Het interne programma is naar tevredenheid afgerond en deze onderwerpen zijn nu onderdeel van het reguliere toezicht in 2024. Het toezicht van de NZa op de Zvw en Wlz is in 2023 wederom constructief geweest. De aanbevelingen vanuit de DNB en NZa worden opgevolgd.

In 2023 hebben we een Secretaris Toezicht aangesteld, die contact onderhoudt met de verschillende toezichthouders over onderzoeken en vragen. Ook draagt de Secretaris Toezicht zorg voor het verstrekken van tijdige, volledige en juiste informatie aan de toezichthouders. Door goed in contact te blijven met toezichthouders kunnen we onze organisatie, het toezicht en daarmee de zorg in Nederland blijven verbeteren.

1.2.5 Kerncijfers

In onderstaande tabel hebben we de belangrijkste resultaten uit 2023 weergegeven.

Kwantitatieve indicator	2023	2022
Aantal leden einde verslagjaar	1,8 miljoen	2,0 miljoen
Klanttevredenheid (NPS)	Menzis (15) 3 ^e in benchmark Anderzorg (16) 5 ^e in benchmark VinkVink (18) 2 ^e in benchmark	Menzis (18) 2 ^e in benchmark Anderzorg (25) 1 ^e in benchmark VinkVink (3) 5 ^e in benchmark
Doorlooptijd verzekerdennota's	6,0 dagen	6,8 dagen
Doorlooptijd polismutaties	1,1 dagen	1,4 dagen
Bedrijfskosten	1,6% van het premiegeld	1,8% van het premiegeld
Percentage vermogen in lijn met het beleid Duurzaam beleggen	100%	100%

1.3 Governance

1.3.1 Governancestructuur

De functionele scheiding tussen de taken en verantwoordelijkheden van de Ledenraad, de RvC en de RvB is geborgd door wetgeving, statuten en reglementen (zie ook het organogram in paragraaf 1.1.5).

Ledenraad

Wie bij Menzis, Anderzorg, HEMA of VinkVink verzekerd is, is tevens lid van Coöperatie Menzis U.A. Aan het hoofd van de coöperatie staat de Ledenraad, een vertegenwoordiging van alle leden. De Ledenraad laat duidelijk zien hoe we mét en vóór elkaar werken. Daarbij toetst de Ledenraad de missie, de visie en het beleid van Coöperatie Menzis aan de praktijk van alledag en maakt signalen uit de praktijk bespreekbaar. Ook wordt de Ledenraad betrokken bij het ontwikkelen van het zorginkoopbeleid, het vaststellen van de jaarrekening(en), statutenwijzigingen, fusies en (her-)benoemingen voor de RvC. Behalve deze formele rol heeft de Ledenraad ook een toetsende rol en een klankbordfunctie voor de RvB.

Raad van Commissarissen (RvC)

De RvC houdt toezicht op het beleid van de RvB en op de algemene gang van zaken binnen Coöperatie Menzis en de ondernemingen die daaraan verbonden zijn. Het toezicht gaat onder meer over strategie, leiding en organisatie, vermogensbeheer, uitoefenen van de bestuurstaak en over de manier waarop de coöperatie zich richt op maatschappelijke en sociale belangen. De RvC staat de RvB met raad terzijde.

Raad van Bestuur (RvB)

Het bestuur van Coöperatie Menzis is opgedragen aan de RvB. De leden van de RvB leggen voor hun bestuurstaak samen en afzonderlijk verantwoording af aan de RvC. Gegevens die de commissarissen nodig hebben om hun taak uit te voeren worden tijdig door de RvB aan de RvC verschaft. De RvB vergadert wekelijks met de DR en de RvB neemt besluiten zoveel mogelijk op basis van de gezamenlijke mening van de DR.

De RvB is verantwoordelijk voor het opstellen van de lange termijn strategie van Coöperatie Menzis en de vertaling daarvan naar deelstrategieën, jaarplannen en begrotingen. Deze worden getoetst, geëvalueerd en beoordeeld door de RvC en uiteindelijk vastgesteld. De RvB laat zich leiden door de doelstellingen die zijn afgeleid van de coöperatiestrategie. De RvB laat zich door twee adviescommissies, de Beleggingsadviescommissie (BAC) en de Commissie Duurzaamheid (CD), adviseren. De commissies adviseren bij het vaststellen van het beleid, de implementatie en het toezicht houden op de uitvoering van het beleid van respectievelijk het vermogensbeheer en duurzaamheid binnen de coöperatie. Daarbij maakt de RvB een zorgvuldige afweging van belangen en risico's, en houdt rekening met alle belanghebbenden en de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en gedragscodes. Ook neemt de RvB de door de RvC goedgekeurde risicobereidheid mee in de besluitvorming.

Nevenfuncties

Nevenfuncties van de leden van de RvB worden ter goedkeuring voorgelegd aan de RvC en staan hieronder vermeld. Het aantal en de aard van de nevenfuncties van ieder lid van de RvB zijn zodanig dat een goede taakvervulling is gewaarborgd.

Drs. W.J. Bos, voorzitter, CEO:

- Lid Bestuur Zorgverzekeraars Nederland
- Voorzitter RvT Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie
- Voorzitter Bestuur dr. J. M. den Uyl lezing

Drs. H.J. Sloots, lid RvB, CFRO:

- Lid BCVU Zorgverzekeraars Nederland
- Lid RvC Vektis
- Lid RvC Vecozo B.V.
- Lid RvT Vereniging van Zorgaanbieders Voor Zorgcommunicatie en voorzitter Audit- en Risicocommissie

Directieraad (DR)

De DR bestond in 2023 uit de leden van de RvB en de directeuren van de waardestromen, aangevuld met de Expertise Centrum Lead Bestuurszaken, Strategie, Communicatie en Duurzaamheid en de Expertise Centrum Lead Mens en Organisatie. De DR is nauw betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming door de RvB. De leden van de DR, niet zijnde de leden van de RvB, hebben ieder een raadgevende stem in de vergaderingen van de RvB, waarbij zij aanwezig zijn. Besluitvorming in de DR vindt zoveel als mogelijk plaats op basis van consensus. De leden van de RvB hebben ieder één stem in de vergaderingen van de RvB.

De samenstelling van de DR is per 1 april 2023 gewijzigd, en is door de nieuwe organisatiestructuur ook kleiner geworden. De omvang van de DR is aangepast aan de krimpende omvang van Coöperatie Menzis, en het aantal directeuren is teruggebracht van vier naar drie. Vanaf 1 januari 2024 is er nog een wijziging in de samenstelling van de DR doorgevoerd en zijn de twee Expertise Centrum Leads geen onderdeel meer van de DR. In 2024 bestaat de DR uit de twee leden van de RvB en de drie waardestream directeuren.

Menzis LeiderschapsTeam (MLT)

Daarnaast is in 2023 het MLT gestart, bestaande uit de DR-leden, de Expertise Centrum Leads en de Arealeads uit de waardestromen. Het MLT vergadert periodiek over onderwerpen van gemeenschappelijk belang, zoals strategische vraagstukken, kwartaalcijfers en ontwikkelingen met betrekking tot de zorginkoop en verzekeringsmarkt. Hiervoor kunnen alle leden van het MLT thema's en onderwerpen agenderen.

1.3.2 Wet- en regelgeving

Bij Coöperatie Menzis hebben we te maken met veel wetten. De belangrijkste zijn:

- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Wet langdurige zorg (Wlz)
- Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg)
- Wet op het financieel toezicht (Wft)
- Sanctiewet
- Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
- Wet normering topinkomens (WNT)
- Wet structurele maatregelen wanbetalers
- Europese Solvency II richtlijn

Daarnaast zijn verschillende gedragscodes vanuit de sector van toepassing, zoals:

- Gedragscode Goed Zorgverzekeraarschap
- Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Zorgverzekeraars

In de Uniforme Maatregelen van de zorgverzekeraars is een nadere uitwerking opgenomen van onderwerpen uit de verschillende gedragscodes.

We hebben ons de afgelopen jaren voorbereid om te voldoen aan nieuwe duurzaamheidswetgeving, de CSRD, die vanaf 2024 op ons van toepassing zal zijn. Daarnaast houden we er rekening mee dat we over een aantal jaar moeten voldoen aan aanvullende duurzaamheidswetgeving, de *Corporate Sustainability Due Diligence Directive* (CSDDD). Ook worden voorbereidingen getroffen om vanaf 2025 te kunnen voldoen aan de *Digital Operational Resilience Act* (DORA).

Het nakomen van wet- en regelgeving wordt gemonitord vanuit de waardestromen en expertise centra met ondersteuning van het Expertise Centrum Juridische en Fiscale zaken en het Expertise Centrum Risk en Compliance. We monitoren continu bestaande wet- en regelgeving op wijzigingen en houden de introductie van nieuwe wet- en regelgeving in de gaten.

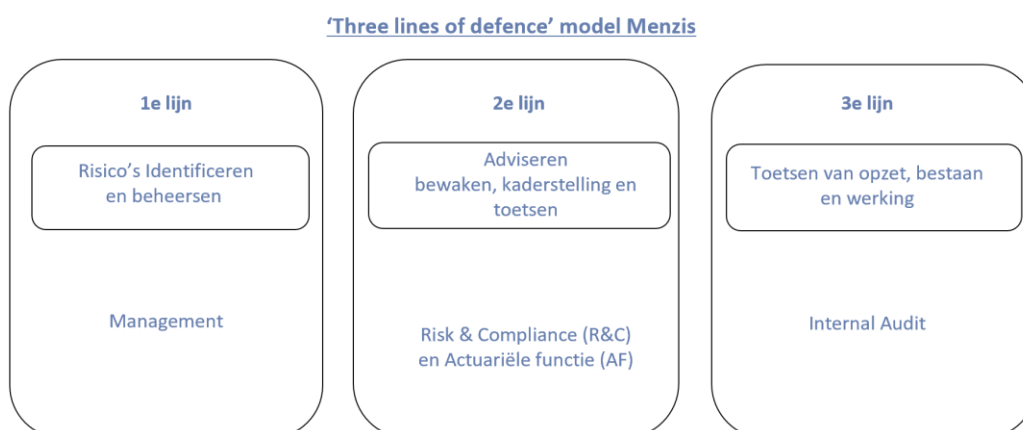
1.4 Risicomanagement

Om de bedrijfsdoelen van Coöperatie Menzis te realiseren, is het van belang continu bewust te zijn van risico's die aan die doelen verbonden zijn. Risicomanagement houdt in dat we in onze (strategische) besluitvorming zorgvuldig afwegen welke risico's er zijn en welke impact deze risico's hebben. Afhankelijk van de impact wordt bepaald voor welke risico's we maatregelen moeten nemen om ze te beheersen. We maken daarbij onderscheid tussen financiële en niet-financiële risicocategorieën. Ze zijn afgestemd op het bedrijfsmodel (zie: 1.1.4) en sluiten aan op wet- en regelgeving (zie: 1.3.2).

Ons risicomanagement(systeem) kan nog zo goed van opzet zijn, als er geen risicobewustzijn is bij de DR, het management en de medewerkers dan zal er ook geen sprake zijn van effectief risicomanagement. In 2023 hebben we daarom wederom diverse activiteiten uitgevoerd om het risicobewustzijn te vergroten. Zo organiseerden we workshops op het gebied van risicomanagement voor het (nieuwe) management en enkele groepen medewerkers. Ook in het kennismakingsprogramma voor nieuwe medewerkers hadden we hier aandacht voor. Daarnaast stelt onze Control & IA Academy een breed aanbod van trainingen op het gebied van risicomanagement beschikbaar.

1.4.1 Three lines of defence

We werken volgens het *three lines of defence model*, dat taken en verantwoordelijkheden van de bedrijfsfuncties, het risicomanagement en Internal Audit definieert.

1e lijn:

De 1e lijn bestaat uit expertise centra, area's en waardestromen. Zij zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en risicomanagement. Risicomanagement is een integraal onderdeel van onze besturing, waarbij de risico's aansluiten op onze doelstellingen. De ambitie hebben we als volgt geformuleerd: In het denken, het handelen en de verantwoording afleggen over risico's worden risico's bewust aangegaan, bewust vermeden of bewust gemitigeerd. De 1e lijn geeft zelf aan in hoeverre zij in control is.

2e lijn:

De 2e lijn bestaat uit het Expertise Centrum Risk en Compliance (R&C) en het Expertise Centrum Actuariële Functie (AF). R&C en AF ondersteunen de 1e lijn op het gebied van risicomanagement- en compliance. Deze ondersteuning bestaat onder andere uit:

- het opstellen van actuariële, risicomanagement en compliance kaders en beleid en het adviseren hierover;
- het op onafhankelijke wijze monitoren van en rapporteren over de uitvoering van de kaders en beleid;
- het adviseren over risicomanagement en compliance in besluitvorming en het reviewen van relevante controleactiviteiten (toetsen);
- het beoordelen van de toereikendheid van de technische voorzieningen en premiestelling;
- het vormgeven van het Menzis business continuity management proces.

3e lijn:

De 3e lijn bestaat uit het Expertise Centrum Internal Audit (IA). IA toetst periodiek of de 1e en de 2e lijn hun risicomanagementtaken op juiste, tijdige en volledige wijze uitvoeren.

1.4.2 Strategische toprisiko's

De DR stelt tijdens het Menzis Risk Assessment (MRA) vast of de hoogte van de geïdentificeerde risico's voor Coöperatie Menzis acceptabel is. Daarnaast bepaalt de DR of de risicobereidheid aangescherpt moet worden. Als de risico's hoger zijn dan de vastgestelde bereidheid nemen we aanvullende beheersmaatregelen. Elk kwartaal beoordelen en bespreken we de status van de risico's en de beheersing ervan opnieuw en leggen we ze vast in een centraal risicodossier. We gebruiken hiervoor de applicatie B Wise. In de kwartaalrapportages legt de DR verantwoording af aan de RvC.

Toprisico's 2023

In augustus 2023 hebben we op grond van de strategie 2025 de strategische toprisiko's voor Coöperatie Menzis in kaart gebracht. Onderstaande risico's zijn in 2023 door de DR aangemerkt als strategische toprisiko's:

1. Het lukt Coöperatie Menzis ten opzichte van concurrenten niet om in de regio's impactvolle transformatieplannen (IZA) op te stellen en te bewerkstelligen ('de transformatie komt niet van de grond').
2. Het lukt Coöperatie Menzis niet om voor haar klanten zorg in te kopen tegen een scherpe prijs.
3. Coöperatie Menzis is niet in staat om voldoende personeel met de noodzakelijke competenties te behouden en aan te trekken.
4. Coöperatie Menzis is niet of onvoldoende in staat om te sturen op basis van data en data-analyse.
5. Coöperatie Menzis voldoet niet aan de eisen van de toezichthouders voor bedrijfsvoering en wet- en regelgeving (privacy/cyber/data/duurzaamheid/CSRD).

Voor bovenstaande toprisiko's hebben we, waar nodig en mogelijk, aanvullende beheersmaatregelen geformuleerd. We sturen de implementatie van deze maatregelen via de planning- & controlcyclus (een stuur- en beheersinstrument). De verantwoordelijke leidinggevendenden en/of directeuren voeren vervolgens deze maatregelen uit.

1.4.3 Risicobereidheid

Tijdens de uitvoering van de verzekeringsactiviteiten die zijn gericht op het behalen van de gestelde doelen, kunnen zich risico's voordoen. We stellen jaarlijks vast welke soorten risico's we bereid zijn te accepteren of willen vermijden, en hoeveel risico we bereid zijn te accepteren. Onze risicobereidheid leggen we vast in een verklaring, de risicobereidheidsverklaring (RBV). Deze verklaring omvat zowel kwalitatieve verklaringen als kwantitatieve maatstaven die betrekking hebben op kapitaal, risicomaatstaven, liquiditeit en andere relevante maatstaven, voor zover van toepassing. Ons risicomanagement is erop gericht de risico's te identificeren, te bepalen wat de belangrijke risico's zijn en op welke wijze we deze risico's willen beheersen, zodanig dat we binnen de risicobereidheid blijven.

De verklaringen en maatstaven bieden een duidelijk kader voor het sturen op risico's waar het management en de medewerkers hun dagelijks handelen en besluitvorming mee in overeenstemming kunnen brengen. Jaarlijks actualiseren we onze risicobereidheid en stelt de RvC de RBV vast.

1.4.4 ORSA (Own Risk and Solvency Assessment)

Het risicoprofiel dat naar voren komt uit het MRA (zie 1.4.2) en de RBV (zie 1.4.3) is input voor de ORSA. Dit assessment is een hulpmiddel om, uitgaande van de coöperatiestrategie, inzicht te krijgen in de impact van interne en externe risico's, die op korte en langere termijn kunnen optreden.

De ORSA is een onderdeel van de Solvency II regelgeving. Solvency II is het toezichtsregime voor (her)verzekeraars in Europa. Op basis van dit regime worden stringente eisen gesteld aan het vereiste en aanwezige kapitaal, het risicomanagement en de toezichtsrapportages.

De financiële positie van een zorgverzekeraar wordt bepaald door de mate van kostendekkendheid van premies/opbrengsten, de toereikendheid van de voorzieningen en de hoogte van het eigen vermogen. Om de financiële positie te kunnen beoordelen, moet met alle risicoaspecten rekening worden gehouden. Die financiële risicoaspecten komen samen in de ORSA. Diverse scenario- en gevoeligheidsanalyses en *reverse stress*-testen dienen hiervoor als basis. Per scenario is de ontwikkeling van het vermogen en de kapitaalsvereiste volgens Solvency II inzichtelijk gemaakt. Op deze wijze ontstaat er een beeld van de mogelijke waarschijnlijkheid en impact van risico's op het vermogen van Coöperatie Menzis.

Aansluitend wordt het op termijn benodigde kapitaal vastgesteld op basis van de strategie, de risico's en de risicobereidheid. Vervolgens kunnen we de strategie bijstellen en maatregelen treffen om de risico's te verkleinen. Ook kunnen we herstelmaatregelen opstellen, die in werking treden wanneer een risico zich manifesteert. De ORSA wordt minimaal één keer per jaar uitgevoerd en hiermee stelt de RvB vast of Coöperatie Menzis, gegeven het beleid en de onderkende risico's, continu beschikt over voldoende solvabiliteit.

In de ORSA 2023 zijn via enkele individuele *worst case* scenario's en het *worst case* combinatiescenario (waarbij meerdere individuele scenario's zich gelijktijdig voordoen) de volgende effecten doorgerekend:

- Stijging van de zorgkosten
- Lagere rendementen op beleggingen
- Stijging van ledenaantallen
- Stijging van de beheerskosten

De ORSA 2023 laat zien dat de premie- en solvabiliteitspositie van Coöperatie Menzis sterk verbeterd is ten opzichte van de afgelopen jaren. De ORSA toont aan dat in het basisscenario, op basis van de strategie, het geprojecteerde eigen vermogen ter dekking van de SCR ruim boven de gestelde doelsolvabiliteit ligt. De duurzaamheid van de forse resultaatverbetering op coöperatieniveau door relatieve zorgkostenbesparingen en modelwijzigingen voor de risicoverevening is echter onzeker.

De resultaten laten zien dat Coöperatie Menzis bij doorrekening van de *worst case* scenario's de komende drie jaar over voldoende solvabiliteit beschikt om aan de wettelijke eisen te voldoen. Geen van de individuele *worst case* scenario's zal in enig jaar leiden tot een eigen vermogen lager dan de intern vastgestelde doelsolvabiliteit. In het geval van het gelijktijdig voordoen van meerdere individuele *worst case* scenario's, het *worst case* combinatiescenario, daalt de solvabiliteitsratio tot het niveau van de intern vastgestelde minimumsolvabiliteit per ultimo 2024. Met de in de ORSA meegenomen herstelmaatregelen verwachten we dat de solvabiliteitsratio voor het *worst case* combinatiescenario per ultimo 2026 weer boven de doelsolvabiliteit uitkomt.

1.4.5 Risicocategorieën

Bij Coöperatie Menzis hanteren we conform Solvency II de volgende risicocategorieën:

- **Verzekeringstechnisch risico:**

Het verzekeringstechnisch risico definiëren we als het risico dat de huidige en toekomstige zorgkosten (inclusief uitvoeringskosten) die we voor onze verzekerden betalen onvoldoende gefinancierd kunnen worden vanuit de premie-inkomsten, bijdragen vanuit de overheid (vereveningsbijdragen) en de schadevoorziening. Deze risico's kunnen ontstaan tijdens het ontwikkelen en verkopen van zorgverzekeringen, het inkopen en contracteren van zorg en het uitbetalen en verrekenen van zorgkosten. Voor Coöperatie Menzis is dit het grootste risico.

- **Marktrisico:**

Het marktrisico betreft het risico op verliezen óf op ongunstige veranderingen in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Grotere beleggingsverliezen of -winsten kunnen leiden tot ongewenste premieschommelingen. Vandaar dat we bij het vaststellen van de premie geen rekening houden met een verwacht rendement dat over een langere periode kan worden gerealiseerd, we bouwen dus een voorzichtigheidsmarge in. Ons beleggingsbeleid is gericht op het genereren van een duurzaam en redelijk rendement met een geringe kans op verliezen op lange termijn.

- **Tegenpartij-kredietrisico:**

We lopen tegenpartij-kredietrisico op verliezen óf op een ongunstige verandering in de financiële situatie als gevolg van schommelingen in de kredietwaardigheid van tegenpartijen, zoals zorgverleners, financiële instellingen, overheden, aan overheid gelieerde instellingen en verzekerden. Daarnaast lopen we dit risico over het vermogen dat we hebben belegd in een hypotheken-beleggingsfonds. De risicobeperkende maatregelen richten zich zowel op de kwaliteit van de tegenpartij als op de omvang van de uitgeleende gelden aan de tegenpartij.

- **Operationeel risico:**

Een operationeel risico is zowel het risico van een (financieel) verlies door inadequate of falende interne processen, personeel, informatie of systemen, alsook inadequate (naleving van) uitbestedingen. Operationele risico's beheersen we door het uitvoeren van operationeel risicomanagement, waarbij we interne controlemaatregelen treffen om risico's in voldoende mate te beheersen. De operationele risico's en interne controlemaatregelen hebben we per waardeestroom en expertisecentrum opgenomen in operationele *risk & control frameworks*.

- **Liquiditeitsrisico:**

Het liquiditeitsrisico is het risico dat we geen beleggingen en andere activa te gelde kunnen maken om aan onze financiële verplichtingen te voldoen wanneer deze opeisbaar zijn. We beheersen dit risico door maatregelen die het korte- en lange termijn liquiditeitsrisico monitoren, zoals het periodiek opstellen van een liquiditeitsprognose en het beleggen in vooral beursgenoteerde effecten.

Voor wat betreft de onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen verwijzen we naar paragraaf 2.5.2 'Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen'.

1.5 Financiën

1.5.1 Financiële impact van de COVID-19-pandemie op zorgverzekeraars in Nederland

1. COVID-19 regelingen

Voor 2023 en verder geldt dat COVID-19 door zorgverzekeraars wordt gezien als een onderdeel van de normale bedrijfsvoering. COVID-19-zorg, inclusief uitgestelde zorg, maakt integraal onderdeel uit van de reguliere zorgcontractering 2023.

2. Resultaat oude jaren

De onzekerheden rondom de bepaling van de hoogte van de bijdrage uit de catastroferegeling 2020 en 2021 zijn inmiddels sterk gereduceerd. Zorgverzekeraars kunnen de COVID-19 patiënten in de eigen administratie identificeren en de rekenregels voor de catastroferegeling, zoals opgenomen in de ZINL beleidsregels, zijn definitief. De baten en lasten die voortvloeien uit de catastroferegeling worden door de zorgverzekeraars deels herverdeeld via de onderlinge solidariteitsregelingen 2020 en 2021. Deze herverdeling kent nog wel enige onzekerheid, maar deze wordt mogelijk gemitigeerd door de in de solidariteitsregelingen opgenomen bandbreedteregeling voor 2020 (+/- € 10 per premie-equivalent) en 2021 (+/- € 25 per premie-equivalent).

Voor een nadere toelichting over de onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen zie 2.5.2 'Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen'.

1.5.2 Financieel resultaat

We zijn een financieel gezonde en stabiele organisatie. Het behouden van een solide financiële positie is een uitgangspunt bij de premiestelling. Als coöperatie hebben we geen winstoogmerk en geven, wanneer dat mogelijk is, behaalde resultaten terug aan onze leden in de vorm van lagere premies. Wel zijn we, als verzekeraar, wettelijk verplicht om voldoende reserves aan te houden om fluctuaties in de zorgkosten en andere risico's die we als organisatie lopen op te kunnen vangen. Met het huidige niveau aan reserves voldoen we aan de wettelijke eisen en zijn we een financieel gezonde organisatie.

Ten opzichte van 2023 zijn de premies van de basisverzekering van Menzis voor 2024 tussen de € 5,50 en € 9,00 per maand verhoogd. De premies van de aanvullende verzekeringen voor 2024 zijn ten opzichte van 2023 gemiddeld met 1,8% verhoogd. Om de stijging van de premie voor 2024 van Menzis te beperken is er een voorziening voor een niet kostendekkende premie gevormd van € 16,0 miljoen.

Menzis Zorgverzekeraar N.V.	2023	2022
Verdiende premies en bijdragen eigen rekening	5.683.144	5.509.835
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	10.360	707
Schaden eigen rekening	-5.489.658	-5.422.623
Bedrijfskosten	-99.971	-109.496
Overige technische lasten en baten eigen rekening	-4.636	-1.181
Resultaat technische rekening schadeverzekering	99.239	-22.758
Opbrengst uit beleggingen	79.511	-98.954
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening	-10.360	-707
Overige baten en lasten	8.899	1.654
Resultaat na belastingen	177.289	-120.765

Het resultaat van Menzis Zorgverzekeraar N.V. bedraagt, na belastingen, in 2023 € 177,3 miljoen (2022: € -120,8 miljoen). Dit bestaat uit het technisch resultaat van € 99,2 miljoen (2022: € -22,8 miljoen) en het overige resultaat van met name beleggingen van € 78,1 miljoen (2022: € -98,0 miljoen). De in 2022 gevormde voorziening voor een niet kostendekkende premie voor 2023 van € 49,2 miljoen is gedurende 2023 vrijgevallen.

De verdiende premies en bijdragen eigen rekening zijn ten opzichte van 2022 met € 173,3 miljoen toegenomen tot € 5.683,1 miljoen in 2023 (2022: € 5.509,8 miljoen). De schaden eigen rekening namen ten opzichte van 2022 met € 67,1 miljoen toe tot € 5.489,7 miljoen in 2023 (2022: € 5.422,6 miljoen).

1.5.3 Premiedemping

Als de reserves groter zijn dan nodig geven we, rekening houdend met onze strategie en kapitaalbeleid, een verantwoord deel van de overreserve terug aan onze leden. Dat doen we door de overreserve te verrekenen in de premie. Daarbij kiezen we voor een stabiel beleid. Dit betekent dat de overreserve niet in één keer wordt verrekend, maar over meerdere jaren wordt uitgespreid. Hiermee proberen we een schoksgewijze premiestijging in het daaropvolgende jaar te voorkomen.

1.5.4 Solvabiliteit

De solvabiliteit wordt vastgesteld op basis van Solvency II wetgeving. Solvency II is het toezichtraamwerk voor (her)verzekeraars in Europa. Hierin zijn stringente eisen gesteld aan het vereiste kapitaal, het risicomanagement en de toezichtrapportages. De Europese wet- en regelgeving is in de Nederlandse wet- en regelgeving geïmplementeerd, voor zover deze geen rechtstreekse werking heeft. DNB houdt in Nederland toezicht op de naleving van de Solvency II-regelgeving. De European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) houdt toezicht op de DNB.

In dit financieel jaarverslag is de balans opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het eigen vermogen dat in de balans van dit financieel jaarverslag is opgenomen bedraagt per 31 december 2023 € 1.214,2 miljoen (2022: € 1.036,9 miljoen). De waardering en rubricering van balansposten volgens de Solvency II wetgeving verschilt ten opzichte van de balans die in dit financieel jaarverslag is opgenomen. Daarom is in dit verslag bij de toelichting op de balans het eigen vermogen zowel op basis van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek als op basis van de Solvency II-grondslagen opgenomen.

In het kapitaalbeleid is vastgelegd welke solvabiliteit, op basis van de Solvency II-grondslagen, Coöperatie Menzis en de andere tot de groep behorende entiteiten die onder toezicht staan van de DNB, minimaal willen aanhouden. Voor Coöperatie Menzis U.A. is de doelsolvabiliteit vastgesteld op 128% van de wettelijk aan te houden solvabiliteit. Op basis van het risicoprofiel en de omvang van de entiteit is de doelsolvabiliteit voor Menzis Zorgverzekeraar N.V. en Menzis N.V. vastgesteld op 120%, en voor Anderzorg N.V. op 125%.

In 2023 bedraagt de wettelijk aan te houden solvabiliteit voor Menzis Zorgverzekeraar N.V. € 851,0 miljoen (2022: € 835,1 miljoen). De doelsolvabiliteit bedraagt € 1.021,2 miljoen (2022: € 1.002,1 miljoen). Het beschikbare eigen vermogen op basis van de Solvency II-grondslagen bedraagt € 1.213,3 miljoen (2022: € 1.046,6 miljoen). Hiermee bedraagt het solvabiliteitsratio 143% (2022: 125%). In de paragraaf 'Toelichting op de balans' bij het onderdeel 'Eigen Vermogen' lichten we dit verder toe.

1.5.5 Liquiditeit

De liquiditeit is eind 2023 ten opzichte van de stand ultimo 2022 afgenomen met € 147,1 miljoen tot € 278,4 miljoen. Het verloop van de liquiditeit in het boekjaar is weergegeven in het kasstroomoverzicht als onderdeel van de jaarrekening. Omdat declaraties voor bepaalde zorgsoorten in het laatste kwartaal van 2022 minder hoog zijn geweest dan geprognosticeerd, was de stand van de liquide middelen eind 2022 relatief hoog. In 2023 is dit ingelopen en is er bovendien meer schade in het jaar zelf gedeclareerd en uitgekeerd, waardoor de stand van de liquide middelen ten opzichte van vorig jaar is afgenomen.

In het bepalen van de waardering van balansposten en het wettelijk aan te houden vermogen zijn de kasstromen in het boekjaar 2023 en daarna van belang. De hiermee samenhangende onzekerheid is relatief beperkt. Immers, de inkomende kasstromen voor de premie zijn goed voorspelbaar, evenals die van de vereveningsbijdragen. De uitgaande kasstromen hebben betrekking op uit te betalen zorg- en beheerskosten. De uit te betalen zorgkosten over 2023 worden over meerdere jaren uitbetaald. Hier speelt de afhankelijkheid van het op gang komen van de declaratieprocessen van ziekenhuizen en GGZ-instellingen en het afsluiten van DOT's een belangrijke rol. Voor 2023 is 81% van de geprognosticeerde zorgkosten ook in 2023 betaald.

We voorzien in onze financieringsbehoefte door inzet van eigen middelen. Door middel van een *rolling forecast* van de liquiditeitsbehoefte kunnen we eventueel aanvullende benodigde middelen onttrekken aan de beleggingen. Andersom worden liquide middelen die tijdelijk niet nodig zijn aanvullend belegd.

1.5.6 Continuïteit

Als onderdeel van het opstellen van de jaarrekening hebben we de continuïteitsveronderstelling voor de komende twaalf maanden beoordeeld. Op basis van de huidige financiële positie, waaronder de solvabiliteitspositie en het kunnen beschikken over voldoende liquiditeiten voor de bedrijfsvoering, hebben we geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Om die reden is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

1.5.7 Fiscale positie

In 2023 is met de Belastingdienst een nieuw convenant voor Horizontaal Toezicht gesloten, waarin afspraken zijn vastgelegd over de samenwerking, transparantie over onze activiteiten en het nakomen van fiscale verplichtingen. De wijze waarop we onze fiscale risico's beheersen is beschreven in ons *Tax Control Framework*. De belangrijkste geldstromen naar de Belastingdienst zijn de af te dragen loonheffing over de salarissen van onze medewerkers en de verschuldigde omzetbelasting over *out of pocket* beheerskosten. Daarnaast betalen we omzetbelasting over de zorg en hulpmiddelen, die we voor leden en inwoners van onze regio's inkopen. We betalen over 2023 geen vennootschapsbelasting, met name omdat de zorgverzekeringsentiteiten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Met ingang van 2024 is de Wet minimumbelasting 2024 van toepassing. We hebben de statuten van enkele entiteiten aangepast om op de invoering van deze wet voor te sorteren. Tot en met 2028 geldt een tijdelijke vrijstelling voor de gehele Menzis groep, zodat vooralsnog geen bijheffing zal plaatsvinden.

1.5.8 Duurzaam beleggen

De waardering van de beleggingsportefeuille per 31 december 2023 was € 1,342,9 miljoen. Het behaalde rendement over 2023 is € 79,5 miljoen positief.

Ondanks de economische vooruitzichten aan het begin van het jaar, een hoge rente en inflatie, en verkrappend monetair beleid van de centrale banken, werd 2023 uiteindelijk een goed beleggingsjaar. De aandelenmarkten stegen met name in het laatste kwartaal aanzienlijk, terwijl de Europese rentes daalden, uitgezonderd de geldmarktrentes, en spreads verkraptten. De US-dollar is in 2023 per saldo gedaald ten opzichte van de Euro. Coöperatie Menzis heeft een valuta afdekkingsbeleid waardoor het valutarisico beperkt is.

De belangrijkste reden voor het goede beleggingsjaar was de gestage daling van de inflatie in de loop van het jaar. Hoewel nog niet op het niveau van de 2%-doelstelling, was de daling voldoende voor de centrale banken om gematigder op monetaire verkrapping te worden. De FED en de ECB zijn doorgegaan met renteverhogingen tot juli (FED) respectievelijk september (ECB) naar een niveau van 5,25%-5,50% respectievelijk 4%. Deze rentestijgingen zijn met name positief geweest voor de geldmarktbeleggingen.

Duurzaam beleggingsbeleid

Als institutionele belegger willen we beleggen in bedrijven en landen die verantwoord ondernemen op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur. Denk daarbij aan onderwerpen zoals klimaat, mensenrechten, arbeidsomstandigheden en anticorruptie. Deze Environmental, Social & Governance (ESG) onderwerpen komen terug in wereldwijd aanvaarde principes en verdragen waar we als Coöperatie Menzis rekening mee houden. Het beleggen van vermogen heeft (indirect) impact op de mens, het milieu en de maatschappij. Daarom willen we met het vermogen, dat voortkomt uit de premies van onze leden, naast het behalen van financieel rendement, ook een positieve impact realiseren op het gebied van milieu, sociale omstandigheden en ondernemingsbestuur (ESG) en bijdragen aan het zoveel mogelijk voorkomen, dan wel beperken en zo nodig herstellen van eventuele daadwerkelijke of potentiële negatieve impact die door ondernemingen waarin we beleggen wordt veroorzaakt.

De kern van ons beleid duurzaam beleggen is de IMVO due diligence cyclus, bestaande uit zes stappen. Deze cyclus passen we, waar mogelijk, toe op onze beleggingsbeslissingen. Duurzaamheidsrisico's in de beleggingsportefeuille worden actief gemonitord en beperkt via ESG-risico screening, uitsluiting, engagement- en stemactiviteiten en de selectie en monitoring van externe vermogensbeheerders. De screening van onze beleggingsportefeuille geeft ons inzicht in ESG-risico's. Het uitsluitingenbeleid laat zien waarin we wegens internationale wet- en regelgeving dan wel normatieve overwegingen niet in willen beleggen. Het engagement- en stembeleid laat zien hoe we ons inzetten als actieve aandeelhouder en bij de selectie van een externe vermogensbeheerder beoordelen we de overeenkomsten van het ESG-beleid met ons eigen duurzaam beleggen beleid en deze match evalueren we jaarlijks.

We zetten ons ook in op het bijdragen aan een positieve impact en hebben we met ons beleggingsbeleid als doel een positieve bijdrage te leveren aan drie focus SDG's, zie: 1.2.3 Duurzaamheid. In onze staats- en bedrijfsobligatieportefeuille zetten we bijvoorbeeld in op groene projecten, die worden gefinancierd via zogeheten groene obligaties. Ook is een deel van de investering in de Nederlandse woninghypothekenportefeuille beschikbaar voor het verduurzamen van huizen.

Ontwikkelingen 2023

Ons (duurzaamheids)beleid is continu in ontwikkeling, net als de wereld om ons heen. Eén van onze beleggingsbeginselen is: “Duurzaam is de norm”. We onderzoeken daarom actief hoe we de impact kunnen maken die we voor ogen hebben en daartoe voeren we doorlopend verbeteringen door in het beleid. Waarde leveren voor de maatschappij staat hierbij voorop, maar ook financieel rendement is van belang om de premie op de lange termijn betaalbaar te kunnen houden.

Ieder jaar evalueren we ons beleggingsbeleid en toetsen we dat aan de maatschappelijke ontwikkelingen en waar we als organisatie voor staan. In 2023 is het beleid duurzaam beleggen verder in lijn gebracht met het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO)-convenant voor verzekeraars, bijvoorbeeld door een verbeterde integratie van de due-diligence cyclus, zoals vastgelegd in het convenant. In het IMVO-convenant hebben de verzekeraars samen met de overheid en niet-gouvernementele organisaties (ngo's), vijf jaar geleden, afspraken gemaakt met als doel het zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken en indien nodig herstellen van misstanden bij bedrijven waarin wordt belegd. De afspraken zijn mede gebaseerd op het toepassen van de 'OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen' en de 'UN Guiding Principles on business and human rights'. We monitoren de ESG-risico's in onze beleggingsportefeuille aan de hand van deze richtlijnen om zodoende mogelijke negatieve gevolgen van de beleggingen op mens, milieu en maatschappij te kunnen vaststellen en beoordelen. Om eventuele gevolgen te voorkomen of te verminderen zetten we daarnaast in op het uitoefenen van onze invloed als institutionele belegger door wereldwijd te stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen en het voeren van engagement met bedrijven.

Op 5 juli 2023 is het IMVO-convenant na vijf jaar beëindigd. Uit de individuele terugkoppeling op het monitoringsrapport blijkt dat Coöperatie Menzis, op één punt na voldoet aan alle convenanteisen. Dit is een resultaat waar we trots op zijn en is een goede basis voor de verdere invulling van de CSRD-wetgeving voor de beleggingen. Met de verzekeraars is afgesproken om ook na de beëindiging van het convenant te blijven samenwerken en kennis te delen met elkaar.

In 2023 is Coöperatie Menzis drie plaatsen gestegen in de benchmark voor verzekeraars van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO), van plaats 10 naar plaats 7. We zijn met ingang van 1 januari 2024 lid van VBDO. Dit geeft ons onder andere toegang tot het netwerk van VBDO dat bestaat uit andere institutionele investeerders, bedrijven en ngo's. Vooruitgang, samenwerking en kennisdeling staan centraal in dit netwerk. We blijven ons inzetten voor het doorontwikkelen van het beleid duurzaam beleggen en de uitvoering daarvan.

Sinds 2011 is Coöperatie Menzis ondertekenaar van de UN Principles for Responsible Investing (UNPRI), een internationaal netwerk van institutionele beleggers die samenwerken om op een duurzame wijze te beleggen. Vanuit de UNPRI publiceren we jaarlijks over ons beleid duurzaam beleggen en de uitvoering hiervan. Het rapport over 2023 is beschikbaar op de website van UNPRI.

We hebben vier focusthema's geïdentificeerd: gezondheid, dierenwelzijn, klimaat en biodiversiteit. In 2023 hebben we beleid opgesteld voor het thema dierenwelzijn met betrekking tot exotisch bont, leer en dierproeven. Dit beleid gaan we naar verwachting in 2024 implementeren. Voor deze focus-thema's ligt de nadruk op het voeren van engagement in plaats van uitsluiten. We denken hier meer positieve impact mee te kunnen maken.

Medio 2023 zijn de engagementactiviteiten voor de aandelenportefeuille uitgebreid. Naast de overkoepelende engagementactiviteiten, uitgevoerd door een duurzaamheidsspecialist, voert ook de vermogensbeheerder van het aandelenmandaat namens Coöperatie Menzis engagement uit. Hierdoor is de dekking van bedrijven die worden aangesproken op hun gedrag vergroot met als doel meer positieve impact te genereren. Bovendien zijn we in 2023 begonnen met het wereldwijd stemmen op aandeelhoudersvergaderingen. Ook hierbij besteden we aandacht aan de focusthema's.

De belangrijkste cijfers van 2023:

- Het percentage van groene bedrijfs- en staatsobligaties binnen de beleggingsportefeuille is respectievelijk 15,2% en 8,5%;
- De aandelenportefeuille stoot 78% minder ton CO₂ uit per miljoen US-dollar geïnvesteerd vermogen (Scope 1, 2 en 3) ten opzichte van de benchmark voor deze beleggingscategorie: MSCI All Countries World Index;
- Het ESG-risico van de aandelenportefeuille is 23% beter dan dat van de benchmark en het ESG-risico van de bedrijfsobligatieportefeuille is 9% beter dan de benchmark voor de beleggingscategorie: Bloomberg Barclays MSCI Global Corporate ESG Sustainability Index.

Verder verduurzamen van de beleggingsportefeuille

Maatschappelijke betrokkenheid en duurzaamheid zijn voor ons vanzelfsprekend en richtinggevend; ook als institutionele belegger volgen we die leidraad. Maatschappelijke impact willen we bereiken door duurzaam beleggen en strategisch investeren. Onze overtuiging is dat financieel en duurzaam rendement samengaan, we richten ons op duurzaam rendement en beleggen voor de lange termijn.

In 2024 willen we onderzoeken of we naast groene obligaties ook sociale en duurzame ('sustainable') obligaties kunnen opnemen in onze bedrijfs- en staatsobligatieportefeuilles. Deze obligaties zijn vergelijkbaar met groene obligaties, maar richten zich op projecten met een positieve sociale of duurzame impact in plaats van een positieve milieu-impact. Ook hebben we de wens om dieper inzicht te krijgen in de ESG-risico's van onze beleggingsportefeuille en willen we onderzoeken welke aanvullende data hiervoor relevant is. Deze data kan van waarde zijn bij het monitoren en uitdagen van externe dienstverleners en vermogensbeheerders, het verder beperken van ESG-risico's, het ontwikkelen en verfijnen van ons duurzaam beleggen beleid, en het voldoen aan relevante wet- en regelgeving.

In 2024 streven we ook naar het verder uitbreiden van de engagementactiviteiten voor zowel de bedrijfs- als staatsobligatieportefeuille. Het uitbesteden van engagementactiviteiten aan de externe vermogensbeheerder van de bedrijfsobligatieportefeuille vergroot naar verwachting de dekking van het aantal bedrijven en daarmee ook de positieve impact. Het voeren van engagement over duurzame thema's, zoals klimaatverandering en biodiversiteit, is hetzelfde ongeacht of we een obligatiehouder of aandeelhouder zijn. Het verschil is dat we als aandeelhouder ook via stemrecht invloed kunnen uitoefenen op een bedrijf, bijvoorbeeld wanneer in een engagement traject niet de gewenste resultaten worden behaald. Als obligatiehouder ontbreekt dat stemrecht. Engagement met overheden is een nieuw onderwerp voor ons en krijgt steeds meer momentum binnen de markt van institutionele investeerders.

EU-Taxonomieverordening

In 2020 is de EU-Taxonomieverordening (Verordening (EU) 2020/852) van kracht geworden. Op grond van artikel 8 van deze rechtstreeks werkende EU-Taxonomieverordening is Coöperatie Menzis verplicht om vanaf het verslagjaar 2021 te rapporteren over het in aanmerking komen (*eligibility*) van haar economische activiteiten voor de EU-Taxonomieverordening. Vanaf het verslagjaar 2023 geldt de verplichting om te rapporteren over het afgestemd zijn (*alignment*) van deze economische activiteiten op de EU-Taxonomieverordening. In de EU-Taxonomieverordening worden voor verzekeraars twee economische activiteiten onderscheiden: verzekeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten. We zijn van mening dat naar de huidige inzichten zorgverzekeringsactiviteiten niet in aanmerking komen (niet *eligible*) voor de EU-Taxonomieverordening, omdat dekking van klimaat gerelateerde risico's niet in de polisvoorwaarden is opgenomen.

De wettelijk gedefinieerde verzekeringspakketten bieden geen mogelijkheid tot variatie van dekkingen in de polisvoorwaarden. Zorgverzekeraars hebben ook geen zicht op de oorzaak van de medische behandelingen, die worden vergoed. Mede hierdoor is het zeer lastig, zo niet onmogelijk, om vast te stellen of een deel van de premieomzet wellicht toe te rekenen is aan klimaatadaptie en is de tabel conform bijlage X van de gedelegeerde EU-verordening 2021/2178 (Verordening (EU) 2021/2178) (de verzekerings-KPI voor schadeverzekerings- en schadeherverzekeringsondernemingen) niet opgenomen.

Ten aanzien van onze beleggingsportefeuille wordt op basis van artikel 8 van de EU-Taxonomieverordening onderscheid gemaakt in:

- voor de EU-Taxonomie in aanmerking komende economische activiteiten (*taxonomy-eligible*);
- op de EU-Taxonomie afgestemde economische activiteiten (*taxonomy-aligned*).

In het geconsolideerde jaarverslag van Coöperatie Menzis U.A. is op pagina 34 de EU-Taxonomieverordening met betrekking tot onze beleggingen uitgewerkt en toegelicht.

1.5.9 Fraudebeheersing

Als zorgverzekeraar hebben we de premiegelden van onze leden in beheer. Die gelden gebruiken we voor het betalen van de zorgkosten aan onze relaties. We gebruiken het geld waarvoor het bedoeld is: het betalen van goede en toegankelijke zorg voor degenen die zorg daadwerkelijk nodig hebben. Wanneer er gefraudeerd wordt met verzekeringsgelden zal dat leiden tot een onnodig hogere premie. Bij zorgfraude denken we aan fraude door zorgaanbieders, zorgverleners, verzekerden, leveranciers en eigen medewerkers, die opzettelijk de regels overtreden voor eigen financieel gewin. Bijvoorbeeld door het indienen van valse facturen of declareren van duurdere zorg dan feitelijk is geleverd.

Fraude schaadt het vertrouwen in de zorg- en de gehele verzekeringsbranche. Daarom werken we actief aan het voorkomen, opsporen en aanpakken van fraude. We hebben een fraudebeleid, waarbij het voorkomen van fraude speerpunt van het beleid is. Het fraudebeleid wordt door de RvB vastgesteld. We houden bij onze processen en de ontwikkeling van onze producten en polisvoorwaarden rekening met het voorkomen van fraude. Met betrekking tot het voorkomen van interne fraude worden onze medewerkers bij indiensttreding en bij verandering van functie gescreend. Signalen van fraude volgen we op. Die signalen komen vanuit onze eigen organisatie en onze ketenpartners zoals ZN, NZa, IGJ, IKZ, gemeenten, zorgaanbieders, budgethouders en verzekerden.

Fraudebeheersing is onderdeel van onze gehele bedrijfsvoering. Dat wil zeggen dat alle bedrijfsonderdelen aandacht hebben voor het voorkomen en opsporen van fraude, waarbij de nadruk ligt op het voorkomen. Uitbetaalde fraudegelden behoeven dan immers niet teruggevorderd te worden. We proberen fraude in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en vervolgschade te beperken. Voor de beheersing van fraude is een systeem van risicomanagement vereist dat ons helpt om fraude zoveel mogelijk te voorkomen. Van het lijnmanagement verwachten we dat het bekend is met de frauderisico's en deze risico's aantoonbaar beheerst.

Bij bewezen fraude leggen we maatregelen op in overeenstemming met het uniform maatregelenbeleid van de gezamenlijke zorgverzekeraars. Ons uitgangspunt is dat iedere euro aan fraude wordt teruggehaald. In 2023 heeft Fraudebeheersing ruim € 3,4 miljoen aan onrechtmatige declaraties opgespoord en teruggevorderd of bespaard.

In het kader van preventie werken we intern en extern aan het verder positioneren van het team Fraudebeheersing. Intern is het vergroten van bewustwording onder onze medewerkers van belang. Dit doen we onder meer door het geven van workshops en trainingen. Extern werken we onder andere samen met kerngemeenten en opleidingsinstituten, zoals het ROC, aan de ontwikkeling van een routekaart voor zorgopleidingen. Daarnaast organiseren we workshops en webinars om bewustwording te vergroten en zo in te zetten op preventie. Fraudebeheersing heeft in 2023 trainingen gegeven aan het ROC Twente in het kader van de Proeftuin Aanpak Zorgfraude. Intern heeft Fraudebeheersing workshops gegeven met als doel de bewustwording binnen de organisatie te vergroten.

Fraudebeheersing en het team Formele en Materiële Controle (FMC) hebben ervaren dat controles bij de Wijkverpleging van de niet-gecontracteerde zorgaanbieders vaak hebben geleid tot oninbare vorderingen. Daarom zijn we in 2022 gestart met een controle voor niet-gecontracteerde zorgaanbieders in de wijkverpleging. Deze controle vindt plaats voor de uitbetaling van zorggelden en hebben we in 2023 verder uitgebreid.

Fraudebeheersing neemt voor de Wlz deel aan de Proeftuin Aanpak Zorgfraude van Regio Hart van Brabant en Twente, waar toezicht wordt gehouden op de juiste besteding van zorggelden. Deze aanpak heeft de steun van het Ministerie van VWS en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Binnen deze proeftuin wordt gewerkt aan vernieuwende werkwijzen om fraude te voorkomen en kennis te delen met andere regio's. Hiervoor wordt samengewerkt met aangesloten gemeenten en externe partners, zoals de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, het Informatie Knooppunt Zorgfraude, de Regionale Informatie- en Expertise Centra (RIEC) en Zorgkantoren.

Op initiatief van de NZa wordt in 2024, in samenwerking met VWS en andere verzekeraars, onderzocht in hoeverre screening van nieuwe zorgaanbieders binnen de Wlz kan worden ingezet.

1.6 Bedrijfsvoering

Als zorgverzekeraar hebben we een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid, waarbij niet alleen de financiële gezondheid, maar ook andere maatschappelijke aspecten van belang zijn. Daarom nemen we naast financiële cijfers ook informatie op over onder andere milieu, sociale en personeelsaangelegenheden. In voorgaande onderdelen van het bestuursverslag hebben we al enkele maatschappelijke aspecten toegelicht, en in deze paragraaf lichten we ook de aspecten die betrekking hebben op onze bedrijfsvoering toe.

1.6.1 Samenstelling, diversiteit en arbeidsparticipatie

Samenstelling Raad van Bestuur (RvB), Directieraad (DR) en Raad van Commissarissen (RvC)

We hebben een diversiteitsbeleid voor de RvB in relatie tot de overige DR-leden en de RvC. Ten aanzien van diversiteit hebben we rekening gehouden, en zullen we ook bij voorkomende vacatures rekening houden, met de volgende elementen:

- Complementaire samenstelling van kennis, vaardigheden en professionele achtergrond;
- Gebalanceerde man-vrouwverhouding;
- Complementaire samenstelling van persoonlijkheden en culturele en maatschappelijke achtergrond;
- Evenwichtige leeftijdsopbouw.

Daarbij hebben we een concrete doelstelling opgenomen ten aanzien van de gebalanceerde man-vrouwverhouding:

- De RvC bestaat uit minimaal 30% vrouwen en minimaal 30% mannen, waarbij we streven naar een verhouding van 50% vrouwen en 50% mannen. Tot 1 april 2023 bestond de RvC uit 50% vrouwen en 50% mannen. Per 1 april 2023 heeft er een wijziging in de RvC plaatsgevonden, waarna de RvC uit 33% vrouwen en 66% mannen bestaat.
- De DR, inclusief de leden van de RvB, kent een streefpercentage van minimaal 30% vrouwen en minimaal 30% mannen, waarbij we streven naar een verhouding van 50% vrouwen en 50% mannen. Als gevolg van een interne herinrichting per 1 april 2023 heeft een wisseling plaatsgevonden in de samenstelling van de DR. Per genoemde datum kennen we één directeurspositie minder dan voorheen en is de DR verkleind van acht naar zeven leden. Op 1 november 2023 is de DR verder verkleind tot zes leden. Tot 1 april kende de DR drie vrouwen en vijf mannen. Tussen 1 april en 1 november 2023 bestond de DR uit drie vrouwen en vier mannen. Vanaf 1 november 2023 bestond de DR door een functiewijziging van één van de DR-leden uit drie vrouwen en drie mannen. Op 1 januari 2024 is de DR verder verkleind tot de uiteindelijk beoogde omvang van vijf personen: drie vrouwen en twee mannen. Daarmee hebben we in het gehele kalenderjaar 2023 voldaan aan de gestelde normen.

Diversiteit

De kernwaarde *menselijk* hoort al sinds jaar en dag bij Coöperatie Menzis en komt ook terug in onze naam; de mens staat bij ons centraal. We hebben aandacht voor elkaar, zijn inclusief en behandelen elkaar respectvol. Ook als werkgever vinden we het belangrijk dat iedereen echt zichzelf kan zijn en niemand wordt buitengesloten.

Vanuit de maatschappij ontstaat steeds meer de behoefte om sociale ongelijkheid te bestrijden en vooroordelen en stigma's over bepaalde groepen te verminderen. Ook bij ons willen we steeds verder invulling geven aan deze behoefte en daarom zijn we sinds een paar jaar concreet aan de slag gegaan met diversiteit en inclusie.

Een werkgroep heeft kennis en inzichten opgehaald bij andere organisaties, maar we zijn ook intern het gesprek met (groepen) collega's aangegaan. Vervolgens zijn we in 2021 gestart met het creëren van meer interne bewustwording rond diversiteit. Dit is onder andere gedaan door gezamenlijk vanuit de DR het volgende statement te formuleren:

Wij kijken bewust actief naar wat je kunt. Bij Coöperatie Menzis herkennen, erkennen en benutten we ieders talent. We zoeken de kracht in de overeenkomsten en de verschillen, met alle ongemakkelijkheden die er soms bij komen kijken. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn. Wij zijn samen verantwoordelijk voor een veilige omgeving. De dialoog is de basis voor actie. Zullen we samen Menzis nog mooier maken?

In 2022 is door de DR besloten dat ook een streefcijfer van minimaal 30% voor de man-vrouw verhouding in de eerste managementlaag wordt ingevoerd. In 2023 hebben we hierop gestuurd, maar is dit streefcijfer nog niet behaald. Vanaf 2024 wordt dit een harde ondergrens. We sturen op deze doelstelling door bij bestaande en nieuwe vacatures gericht te zoeken naar vrouwelijke kandidaten. We zijn bereid daarop een langere doorlooptijd te accepteren waar nodig. Daarbij geldt dat we in het geval van gelijke geschiktheid de voorkeur geven aan vrouwelijke sollicitanten. Dit doel hebben we ook opgenomen in de Charter Diversiteit van de SER die we op 22 september 2022 hebben ondertekend.

Noemenswaardig is ook dat we in 2023 voor alle medewerkers twee keer een zogenaamd Diversiteitscafé hebben georganiseerd. Dit zijn digitale bijeenkomsten, waarin een externe spreker een presentatie geeft over diversiteit en met medewerkers in gesprek gaat op basis van een aantal vragen. In mei 2023 was Bernice Feller-Thijm te gast en sprak over onbewuste vooroordelen, en in november 2023 sprak Wout Brama over onder andere homo-acceptatie in de sport.

Arbeidsparticipatie

Voor bestaande functies hebben we een positief aannamebeleid voor sollicitanten uit de doelgroep van de Participatiewet (mensen met een beperking en Wajongers). In het kader van werving en selectie hebben we aandacht voor diversiteit in de volle breedte, dus niet alleen genderdiversiteit, maar ook het stimuleren van verjonging van de organisatie. Zo hadden we in 2023, net als in voorgaande jaren, een groep trainees en zoeken we actief en doorlopend (jonge) mensen die stage willen lopen. Ook investeren we door middel van een Talent Ontwikkel Programma (TOP) en een Young Professionals programma in de persoonlijke ontwikkeling van jonge mensen met drie tot vijf jaar werkervaring. Zo proberen we de jongere generatie binnen onze organisatie door te laten stromen naar cruciale posities en hen zo duurzaam aan ons te binden.

In onderstaande tabel hebben we de belangrijkste resultaten uit 2023 weergegeven. De uitkomsten van het medewerkersonderzoek voor bevoegenheid en betrokkenheid zijn in 2023 samengevoegd tot één uitkomstmaat voor bevoegenheid.

Kwantitatieve indicator	2023	2022
Aantal medewerkers in fte per 31 december	1.244	1.312
Ziekteverzuim	5,1%	4,8%
Medewerkersonderzoek:		
- Bevoegenheid	7,0	7,4
- Betrokkenheid		7,5

1.6.2 Milieu

We zijn een organisatie die constant streeft naar kwaliteit, duurzaamheid, continuïteit en verbetering van milieu- en energieprestaties. Dat willen we niet alleen uitstralen, daar handelen we ook naar.

SDG 13 klimaatactie

We hebben een belangrijke, maatschappelijke rol in het zorglandschap. De keuzes die we maken, hebben invloed op de maatschappij. We nemen onze verantwoordelijkheid en willen ervoor zorgen dat onze positieve impact zo groot mogelijk is, en onze negatieve impact waar mogelijk te voorkomen en anders te beperken. Daarom zijn we onze bedrijfsvoering aan het verduurzamen. Door rekening te houden met het milieu en het klimaat dragen we bij aan een duurzamere wereld en beperken we de gezondheidsrisico's, die klimaatverandering met zich meebrengt. Daarmee dragen we door SDG 13 Klimaatactie indirect bij aan SDG 3 Goede gezondheid en welzijn (zie ook 1.2.3 onder Duurzaamheid), waardoor ieder mens leefkrachtiger in het leven kan staan, nu én in de toekomst.

In ons duurzaamheidsbeleid hebben we als doel gesteld om onze eigen bedrijfsvoering (Scope 1 en 2) uiterlijk in 2030 klimaatneutraal te willen uitvoeren. Dit betekent dat we de CO₂-uitstoot van onze panden, het wagenpark en onze ingekochte energie en gas zo ver mogelijk reduceren. Hiervoor gaan we in 2024 een duurzaamheidsroadmap opstellen, waarin we bepalen wat er nodig is om deze ambitie te bereiken en in wat voor tijdsbestek dit haalbaar is. We hadden in 2023 een CO₂-uitstoot van 1.087 ton (2022: 1.208 ton). Dit is 10% lager dan in 2022. De belangrijkste redenen hiervoor zijn een afname van elektriciteitsverbruik, zakelijk verkeer, gas en emissies.

Duurzame inkoop

Duurzaamheid wordt zoveel mogelijk meegenomen bij het inkopen van facilitaire producten en diensten om zo een optimale bijdrage te leveren aan onze duurzaamheidsdoelstellingen. Van onze leveranciers verwachten we dat zij onze ambitie op het gebied van duurzaamheid delen en proactief ondersteunen. Afhankelijk van het product en/of de dienst nemen we duurzaamheidsaspecten als vast en aantoonbaar onderdeel mee in het selectie-, gunnings- en monitoringsproces. Daar waar dit toegevoegde waarde oplevert, maken we concrete performance-afspraken (KPI's) en gedurende de samenwerking (met de leveranciers) rapporteren en monitoren we deze afspraken.

Mobiliteit

Verduurzaming in mobiliteit levert een belangrijke bijdrage aan het verder verlagen van de CO₂-uitstoot. Ons mobiliteitsbeleid zet onze medewerkers aan tot duurzame keuzes in vervoer. Als onderdeel van het mobiliteitsbeleid hebben we in 2023 de leaseregeling aangepast. Daarbij werken we er naartoe dat we eind 2025 een volledig elektrisch wagenpark hebben. Dit betekent dat we de huidige auto's op fossiele brandstoffen uitfaseren in 2024 en 2025. In 2024 willen we acties ondernemen om vervoer met het openbaar vervoer en de fiets te stimuleren. Daarnaast willen we onderzoek doen naar het gebruik van (elektrische) deelauto's van een autodeelbedrijf in plaats van het beheeren van eigen poolauto's.

Kengetallen mobiliteit		2023	2022
Lease	CO ₂ -uitstoot in tonnen	311	397
	Aantal lease-auto's (gemiddeld)	134	141
Woon-werkverkeer	Afgelegde kilometers met OV-jaarabonnement	2.257	4.113
	Aantal OV-jaarabonnementen	1	1
	Aantal afgelegde kilometers met privéauto om op het werk te komen	1.635.730	1.363.825
Zakelijke kilometers (excl. lease)	Aantal gedeclareerde kilometers (zakelijke ritten met privéauto)	1.189.478	860.105
	Afgelegde zakelijke kilometers met trein	175.903	132.263

Energieverbruik

In 2023 hebben we een aantal maatregelen genomen om beter inzicht te krijgen in ons energieverbruik. Zo hebben we tussenmeters geïnstalleerd en een energiemonitoringsstelsel geïmplementeerd, waarmee we het energieverbruik nauwkeurig kunnen monitoren. Met die inzichten willen we in de komende jaren zoveel mogelijk energiebesparende maatregelen nemen. Dat neemt niet weg dat we in 2023 al energiebesparende maatregelen hebben genomen. We hebben ons datacentrum uitbesteed en verhuisd naar een externe partij, die dit efficiënter kan doen, en zo hebben we energie bespaard.

Kengetallen gas en elektra		2023	2022
Verbruik	Elektriciteitsverbruik in kWh	2.391.060	2.430.803
	Gasverbruik in m ³	157.113	149.931
	Waterverbruik in m ³	4.624	3.906

1.7 Vooruitblik op 2024

Coöperatie Menzis heeft vertrouwen in de toekomst. We koersen op een stabiele plek in de markt, zijn financieel gezond en leidend in onze kernregio's. In 2024 gaan we verder uitvoering geven aan de strategie waarmee we als zorgverzekeraar en zorgkantoor voorop gaan bij het bevorderen van duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid. We werken aan regionale verankering, duurzame relaties met maatschappelijke partners en inzet op leefkracht. We zijn een goede werkgever en blijven inzetten op het verduurzamen van de samenleving en onze organisatie. We kunnen nog beter sturen op onze resultaten en deze verantwoorden naar onze externe toezichthouders.

In de kaderbrief waarmee de teams gevraagd zijn hun plannen voor 2024 te maken, hebben we de beelden over wat voor organisatie we willen worden op een aantal punten concreter gemaakt. De kern is dat we onze organisatie in omvang en complexiteit moeten aanpassen op een realistische ambitie, waarbij we niet één van de vier grootste zorgverzekeraars zijn, maar eerder een middelgrote zorgverzekeraar, direct na de grote drie.

Geopolitieke spanningen

De geopolitieke spanningen nemen toe. We leven mee met iedereen die hierdoor, op welke manier dan ook, getroffen wordt. De geopolitieke spanningen zorgen voor onzekerheid en beïnvloeden financiële markten. Een oorlog heeft negatieve impact op bijvoorbeeld Europese beurzen en daarmee op onze rendementsportefeuille. Naast de financiële impact blijven we ook alert op het gebied van cybersecurity: de dreiging dat hackers (grote) Nederlandse bedrijven in problemen willen brengen, nemen we zeer serieus en heeft dan ook onze verhoogde aandacht.

Transparantie op duurzaamheid

Vanaf 2024 zijn we verplicht om te rapporteren over duurzaamheid conform de CSRD. In 2024 werken we verder aan het implementeren van deze richtlijn. Via onze branchevereniging Zorgverzekeraars Nederland werken we met andere zorgverzekeraars samen en streven we eenduidigheid na. Met de duurzaamheidsrapportage laten we zien wat onze ambities en resultaten zijn op het gebied van duurzaamheid.

Vervanging datawarehouse

In 2023 hebben we gewerkt aan de realisatie van een nieuw *data intelligence platform* in de Cloud. De komende jaren gaan we het huidige datawarehouse uitfasen en steeds meer gebruik maken van het nieuwe platform. Op het nieuwe platform kunnen privacygegevens nog beter worden beveiligd en komen innovatieve tools voor geavanceerde analyses beschikbaar. Naast het ontwikkelen van het *data intelligence platform* gaan we medewerkers opleiden en inspireren om de maximale waarde uit data te halen.

Financieel gezond

Coöperatie Menzis is financieel gezond en houdt op basis van vele risicoscenario's (onder andere op het gebied van beleggingen en zorgkosten) voldoende reserves aan om financiële tegenslagen op te vangen. Daardoor zijn we in geval van een zware schok nog steeds in staat om aan onze verplichtingen te voldoen. Coöperatie Menzis heeft geen winstdoelstelling en kent geen aandeelhouders. Door de inzet van reserves, die niet aangehouden hoeven te worden, kunnen we de stijging van de zorgverzekeringspremie beperken.

Teruggave van reserves is eindig en dat betekent dat in de gehele markt de nominale premie zich de komende tijd steeds meer richting kostprijs beweegt.

Overig

Ten aanzien van investeringen, financiering en onderzoek/ontwikkeling zijn geen bijzondere projecten voor 2024 voorzien, behoudens (op basis van) de reguliere processen die voor 2024 zijn begroot en in het jaarplan 2024 zijn opgenomen.

Namens de Raad van Bestuur Coöperatie Menzis,

Drs. W.J. Bos, CEO

Drs. H.J. Sloots AAG, CFRO

Wageningen, 21 maart 2024

Verslag van de Ledenraad

Over de Ledenraad

Iedereen die verzekerd is bij Coöperatie Menzis U.A. is automatisch lid van de coöperatie. Aan het hoofd van de coöperatie staat de Ledenraad, het hoogste orgaan. Dit is een groep mensen die samen een stem geeft aan alle leden. En deze stem wordt gehoord: de Ledenraad heeft een belangrijke rol, die mede de strategische koers van de organisatie bepaalt.

De Ledenraad toetst de visie, strategie en realisatie van beleid aan de werkelijkheid van alle dag en maakt signalen uit de praktijk bespreekbaar. De Ledenraad brengt de buitenwereld naar binnen, waardoor Coöperatie Menzis van meerwaarde kan zijn. Daarnaast heeft de Ledenraad een aantal formele bevoegdheden, waaronder het vaststellen van de jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A., het goedkeuren van statutenwijzigingen en het (her)benoemen van leden van de Raad van Commissarissen (RvC).

Behandelde onderwerpen tijdens Ledenraadbijeenkomsten in 2023

In 2023 zijn de volgende onderwerpen en adviezen besproken tijdens de (fysieke en digitale) bijeenkomsten:

Ledenraad februari	Zorginkoopbeleid 2024 en evaluatie campagne 2022/2023
Ledenraad maart	Vaststelling Jaarrekening 2022, wendbare organisatie-inrichting en risicoanalyse
Ledenraad mei	Coöperatiestrategie Menzis, kaders 2023 en verder
Ledenraad juni	Ministerie van VWS: proces rondom pakketinhoud basisverzekering, totstandkoming en uitvoering GALA en Schuldhulpverlening en kijkje in de keuken van een Tweede Kamerlid
Ledenraad september	Ethisch datagebruik en Coöperatiestrategie Menzis, kaders 2023 en verder
Ledenraad november	Toelichting op totstandkoming premie, premiecommunicatie, strategische uitgangspunten en campagne 2023/2024
Ledenraad december	Beleggingsbeleid, statutenwijzigingen en afscheid Ledenraad 2020 – 2024

Ledenraadsverkiezingen

Naast de reguliere taken stond 2023 in het teken van de Ledenraadsverkiezingen. Per 1 januari 2024 is een nieuwe Ledenraad van start gegaan. Afgevaardigden worden gekozen door én uit de leden van de coöperatie. Steeds voor een termijn van 4 jaar. Ruim 500 leden meldden zich in het voorjaar van 2023 als kandidaat voor de nieuwe Ledenraad. Dit aantal kandidaten was boven verwachting en toont een grote betrokkenheid van onze leden. Het grote aantal kandidaten vroeg om een uitgebreide en zorgvuldige selectie om de 22 vacatures in te vullen. In totaal zijn met 59 kandidaten kennismakingsgesprekken gevoerd. Publicatie van de kandidatenlijst leverde geen tegenkandidaten op. De Ledenraad bestaat per 1 januari 2024 uit 19 vrouwen en 22 mannen. Van hen zijn er 29 bij Menzis verzekerd, 3 bij VinkVink, 1 bij HEMA en 8 bij Anderzorg. Bij de selectie is ook gekeken naar een goede verdeling op het gebied van leeftijd, opleiding, culturele en maatschappelijke achtergrond en verdeling over Nederland, zodat de Ledenraad zo veel mogelijk een afspiegeling is van de leden van de coöperatie.

Marieke Veneklaas, Ledenraadslid per 1 januari 2024:

“De toekomst van de Nederlandse zorgvraag en het zorgaanbod fascineert mij! Voor mij is het dan ook een eer om mee te mogen filosoferen over de bekende en onbekende vraagstukken over de leefbaarheid, preventie en betaalbaarheid van zorg!”

Jeroen Lubbers, Ledenraadslid per 1 januari 2024:

“Hoe ik mijn deelname aan de Ledenraad zie? Als lid van de Ledenraad is het mijn taak om naar leden te luisteren, hun behoeften te begrijpen en bij te dragen aan het verbeteren van de zorgervaring voor elk lid.”

Wet verzekerdenvloed Zvw

De coöperatie hecht veel waarde aan verzekerdenvloed. Als Ledenraad brengen we de buitenwereld binnen door contact te houden met de mensen die we vertegenwoordigen. Om de inspraak van de Ledenraad en verzekerden te versterken, is in 2020 samen met ons het Inspraakreglement Verzekerden opgesteld. Dit reglement volgt uit de Wet verzekerdenvloed Zvw. Met deze wet is de ledenbetrokkenheid, en in het bijzonder de rol van de Ledenraad, geformaliseerd en geïntensiveerd ten aanzien van de inspraak van verzekerden op het zorginkoopbeleid en het communicatiebeleid van de zorgverzekeraar. Daarnaast hebben we adviesrecht gekregen over het jaarlijkse zorginkoopbeleid en instemmingsrecht op het Inspraakreglement Verzekerden.

In de Ledenraadbijeenkomst van februari 2023 hebben we een toelichting ontvangen over de stand van zaken rondom de zorgcontractering 2023 en het voorgenomen Zorginkoopbeleid 2024, in het bijzonder op het thema duurzame zorg. Een delegatie van de Ledenraad heeft in december 2023, in een separate sessie, input geleverd voor het Zorginkoopbeleid 2025. In het bijzonder werd ingezoomd op de zorginkoopstrategie en gegevensuitwisseling.

Evaluatie

In april 2023 is de Menzis commissie verzekerdenvloed, bestaande uit Ledenraadsliden en vertegenwoordigers uit de organisatie van Coöperatie Menzis, bijeengewees. In dit overleg werd stil gestaan bij de evaluatie van het Inspraakreglement Verzekerden. Geconcludeerd werd dat de commissie tevreden is over de werking van het reglement in de praktijk.

In juli 2023 is Coöperatie Menzis door het Ministerie van VWS geïnformeerd over de evaluatie van de Wet verzekerdenvloed Zvw die het Nivel (Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg) uitvoert in opdracht van het Ministerie van VWS. In deze evaluatie onderzoekt het Nivel in hoeverre zorgverzekeraars voldoen aan de vereisten voor verzekerdenvloed en of de Wet Verzekerdenvloed door middel van deze vereisten heeft geleid tot meer invloed van verzekerden op het beleid van verzekeraars. Ook wordt onderzocht of er aanbevelingen gedaan kunnen worden, en zo ja, welke aanbevelingen. Om hier inzicht in te krijgen, werd aan Coöperatie Menzis - maar ook de andere zorgverzekeraars - in augustus 2023 gevraagd om een vragenlijst in te vullen. De resultaten van het onderzoek zijn eind 2023 door het Nivel gepubliceerd in een [openbaar rapport](#).

In 2024 zullen de onderzoeksresultaten aan de orde worden gesteld in de Menzis commissie verzekerdenvloed. Afhankelijk van de uitkomst worden aanpassingen gedaan in het Inspraakreglement Verzekerden met instemming van de Ledenraad.

Klantpanel

Ook in 2023 zijn leden uitgenodigd om via een klantpanel met Coöperatie Menzis mee te denken. Met het klantpanel krijgen leden de mogelijkheid mee te denken en zo invloed uit te oefenen. Via de websites (menzis.nl/denkme, anderzorg.nl/denkme, zorgverzekeringhema.nl/denkme en vinkvink.nl/denkme) kunnen leden zich aanmelden voor het klantpanel. Inmiddels zijn er al ruim 2.000 leden lid.

Klantonderzoeken

We hebben in 2023 regelmatig een beroep op het klantpanel gedaan door leden uit te nodigen voor deelname aan klantonderzoek. Een kleine greep uit de onderzoeken van 2023:

- Onderzoek naar het keuzeproces rondom het kiezen van een basisverzekering;
- Onderzoek naar gebruiksvriendelijkheid en toegevoegde waarde van het prototype keuzehulp;
- Onderzoek naar gebruiksvriendelijkheid van prototype van oriëntatiepagina's.

Statutenwijzigingen

Per 1 januari 2024 treedt de Wet minimumbelasting 2024 in werking. Als gevolg hiervan zijn de statuten aangepast. De statuten van Coöperatie Menzis U.A. zijn tevens op een beperkt aantal andere punten geactualiseerd. We hebben in 2023 deze statutenwijzigingen (ingående per 1 januari 2024) van de onderstaande rechtspersonen goedgekeurd.

- a. Coöperatie Menzis U.A.
- b. Menzis Zorgverzekeraar N.V.
- c. Anderzorg N.V.
- d. Menzis N.V.
- e. Stichting Zorgkantoor Menzis
- f. Stichting Menzis Beheer

Tijdens de Ledenraadsbijeenkomst van 7 december 2023 werden, in aanwezigheid van de notaris, de statutenwijzigingen toegelicht. Door de Ledenraadsleden werden geen materieel inhoudelijke wijzigingen voorgesteld ten aanzien van de conceptstatuten, waarna de gewijzigde statuten werden goedgekeurd.

Werkbezoek

Op 16 juni 2023 werd, samen met de RvC en Raad van Bestuur (RvB), een werkbezoek gebracht aan politiek Den Haag. Het bezoek stond in het teken van een drietal onderwerpen:

- Proces rondom pakketinhoud basisverzekering;
- Totstandkoming en uitvoering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA);
- Kijkje in de keuken van een Tweede Kamerlid.

Nadenken over zorgstelsel

Kjille Lammertsma, directeur Zorgverzekeringen, en Maarten Cornet, MT-lid, van het Ministerie van VWS brachten de verschillende rollen van het ministerie en zorgverzekeraars in het stelsel in beeld en belichtten de voordelen die het stelsel verzekerden brengt: er zijn minder wachtlijsten, iedereen heeft een basisverzekering en het stelsel is gestoeld op een hoge mate van solidariteit. Maar, dit is geen reden om achterover te leunen en niet verder te verbeteren. Door personeelsschaarste, stijgende zorgvraag en meer roep om preventie is de vraag wat er wel en niet in het basispakket terecht komt essentieel. En moeilijk. Waarom zitten dure geneesmiddelen wel, maar fysiotherapie niet in het basispakket? Wanneer moeten mensen zelf voor zorg betalen en kunnen ze dat ook? Vragen waar zij dagelijks over nadenken.

Zorg en preventie

Daarna pakte Florien van der Windt, directeur Publieke Gezondheid van het Ministerie van VWS het stokje over en ging zij door op het snijvlak van zorg en preventie. Wederom waren personeelstekorten en meer vraag naar zorg aanjagers voor deze twee thema's. Veel hangt af van het goed afbakenen van taken en verantwoordelijkheden. In het GALA is een stap gezet om dit beter te verankeren. Veel hangt af van gemeenten en een goede samenwerking tussen zorg en welzijn. Hoewel gemeenten aangehaakt zijn, blijft het lastig om de kwetsbare burger te bereiken. Er ontstond een gesprek over het benutten van bestaande kanalen die hiervoor te weinig gebruikt worden en de problematiek rondom projectgeld versus het benodigde structurele geld.

Kamerlid over (regionale) zorg

Ten slotte gaf CDA-Tweede Kamerlid Joba van den Berg een kijkje in de keuken van een Kamerlid. Hoe ziet haar dag eruit, waar haalt zij haar informatie en haar inspiratie vandaan? Zij schetste hoe besluiten en voornemens vanuit het ministerie hun weg vinden naar de Kamer en uiteindelijk regelgeving worden. Zij vertelde over haar dossiers en hoe ze dossierkennis en informatie uit werkbezoeken terug weet te brengen tot 4 minuten spreektijd. Kern van haar inbreng is vaak de beschikbaarheid, bereikbaarheid en betaalbaarheid van de zorg. Ook zij ziet de problematiek van schaarste en benadrukte dat uitleggen en overleggen met zorgpartijen en inwoners van cruciaal belang is bij ingrijpende veranderingen in de (regionale) zorg.

Diny van Niejenhuis-Schenkel, Ledenraadslid sinds 2016:

“Het werkbezoek bood een leuke, interessante en verhelderende kijk op het wel en wee in politiek Den Haag. We zagen onder meer dat op het Ministerie van VWS voortdurend inhoudelijk wordt gewerkt aan bewaking en verbetering van de zorg in Nederland. Bovendien ervaar ik deze dag als bijzonder waardevol voor het onderlinge contact met Ledenraadsleden, commissarissen en bestuurders.”

Coöperatiestrategie

Gedurende 2023 zijn we meegenomen in de voortgang van de coöperatiestrategie. In het voorjaar werden we geïnformeerd over de aanscherping van de strategie en de ambities van de coöperatie voor de komende jaren. Wat zijn sterke en zwakke punten, welke ontwikkelingen zijn bedreigend, waar liggen de kansen? Dit werd vertaald naar een SWOT-analyse, waarvoor onder meer ook bij ons input werd opgehaald. Dit heeft bijgedragen aan een verdere aanscherping van en nieuwe accenten in de coöperatiestrategie waarover we in september 2023 zijn geïnformeerd.

Zelfevaluatie

Op eigen verzoek hebben we in 2022 een evaluatie over ons eigen functioneren uitgevoerd. Eind 2022 zijn de adviezen afkomstig uit deze zelfevaluatie met de voltallige Ledenraad besproken. De adviezen zijn grotendeels aangenomen. In 2023 werd verder invulling gegeven aan de adviezen en werd een aantal adviezen nader vormgegeven. Dit heeft onder meer geleid tot een nadere uitwerking van de werkgroep zelfevaluatie met betrekking tot de handreiking ongewenste omgangsvormen en de omvang van de Ledenraad. Het doel is het borgen van een Ledenraad van voldoende omvang met betrokken leden. De omvang moet dusdanig zijn dat we als Ledenraadsleden in staat zijn onze taak goed te kunnen uitoefenen: een Ledenraad met een omvang die past bij de schaal van de coöperatie (ook in relatie tot de andere zorgverzekeraars) en mogelijkheden biedt om krachtig te kunnen acteren. In 2024 geven we hier verder gevolg aan.

MenzisFonds

Samen met maatschappelijke organisaties wil Coöperatie Menzis werken aan meer leefkracht en slimmere zorg. Op ons initiatief werd daarom in 2018 gestart met het MenzisFonds. Verenigingen, stichtingen en andere organisaties met een kleinschalig zorg- of leefkrachtig project kunnen een beroep op het MenzisFonds doen.

Van AED-cursussen voor minima tot gezonde voeding op scholen. Van kinderen die actief mee kunnen doen met het bloemencorso tot een nieuwe bus, zodat vrijwilligers mensen met een beperking naar activiteiten kunnen brengen. Van een rolstoelfiets tot gospelkoorworkshops om ouderen samen in beweging te brengen en te laten zingen. Van een scheurblok voor mensen met kanker tot het voorkomen van drugsgebruik onder studenten. Het is teveel om op te noemen. Zestig prachtige projecten hebben in 2023 een bijdrage ontvangen van het MenzisFonds. Stuk voor stuk dragen de projecten bij aan de leefkracht van mensen in wijken en dorpen. Het zijn maatschappelijke en kleinschalige initiatieven van betrokken inwoners die het initiatief nemen om anderen te helpen.

De uitreikingen vonden op 20, 21, 27 en 28 juni 2023 op de kantoren in de regio's van Coöperatie Menzis plaats: in Enschede, Groningen en Wageningen. In totaal werden 111 projecten ingestuurd, zowel landelijke projecten als projecten uit de regio's Achterhoek, Arnhem-Wageningen (Midden), Groningen en de kop van Drenthe (Noord), Twente en Den Haag (West). Deze projecten zijn beoordeeld door een commissie bestaande uit leden van onze Ledenraad. Ook regiomanagers van Menzis waren betrokken bij de selectie. De best scorende projecten ontvingen een financiële bijdrage.

Het zijn stuk voor stuk parelprojecten. De initiatieven die hieruit zijn ontstaan, dragen allemaal bij aan extra beweging, gezondere voeding, minder eenzaamheid en sociale cohesie of een betere leefomgeving en dus aan meer leefkracht. Het is de missie van Coöperatie Menzis: *leder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst*. Met ons MenzisFonds zetten we die woorden om in daden.

Jos van Veen, Ledenraadslid sinds 2016:

“De diverse initiatieven zijn een prachtig vliegwiel om een gezondere leefstijl en slimmere zorg in de regio te krijgen. De maatschappelijke organisaties achter de projecten staan midden in een regio, buurt of wijk. Daardoor weten zij wat er speelt en waar de behoefte ligt bij de bewoners. Hun ideeën landen letterlijk om de hoek en zijn heel toegankelijk. Fantastisch dus dat we hieraan een steentje kunnen bijdragen met het MenzisFonds. Als Ledenraad zijn we hier oprecht trots op.”

Van regiobeeld naar regioplan

In 2023 heeft de Menzis-organisatie weer gebruik gemaakt van de input van onze Ledenraad. Zo hebben Ledenraadsleden meegedacht over de inhoud van de regioplannen.

In het Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn afspraken gemaakt om de zorg toekomstbestendig te houden. De focus ligt hierbij op een domeinoverstijgende regionale aanpak. In een eerder stadium heeft Coöperatie Menzis, samen met regionale partners, regiobeelden opgeleverd voor Groningen, Twente, Achterhoek, Arnhem/Centraal Gelderland, Rivierenland en Gelderse Vallei. Hierin staan de belangrijkste regionale knelpunten en uitdagingen genoemd. Deze gelden als basis voor de regioplannen. De afspraken in het regioplan geven richting aan de stappen die betrokken partijen de komende jaren willen gaan zetten voor optimale gezondheid en toekomstbestendige zorg. Tijdens sessies in de regio werd door inwoners en zorg- en welzijnsprofessionals uit de regio gekeken naar en van gedachten gewisseld over de uitdagingen die er in de regio zijn, naar wat er al wordt gedaan en wat er nog meer moet gebeuren. De opbrengsten uit deze sessies zijn meegenomen bij de samenstelling van het regioplan.

Aleks Meijerink, Ledenraadslid sinds 2016:

“Ophalen wat er leeft onder de bevolking is belangrijk. Niet over, maar met mensen praten is waardevol. Flink wat ervaringen en knelpunten zijn, in de regio Achterhoek, opgehaald en tips en suggesties werden gedeeld. Al met al een prima ontwikkeling.”

(Her)benoeming Raad van Commissarissen

Conform de procedure voor de (her)benoeming van leden voor de RvC wordt de Ledenraad in een tijdig stadium betrokken bij de werving- en selectie van een commissaris. Hierdoor kan de Ledenraad een goede bijdrage leveren aan de (her)selectie van de gewenste kandidaat.

Eind 2022 heeft een delegatie van de Ledenraad in het kader van de werving- en selectie van een commissaris gesprekken gevoerd met kandidaat-commissarissen. Dit heeft geleid tot de benoeming van de heer Verwoest tot commissaris per 1 april 2023.

De RvC heeft de heer Van Lieshout bij de Ledenraad voorgedragen voor herbenoeming als voorzitter van de RvC bij Coöperatie Menzis voor de termijn van één jaar. In oktober 2023 heeft een delegatie van onze Ledenraad met de heer Van Lieshout een gesprek gevoerd in het kader van zijn herbenoeming. In december 2023 hebben we ingestemd met de herbenoeming van de heer Van Lieshout.

Masterclasses Zorgverzekeraars Nederland

In het voorjaar van 2023 heeft Zorgverzekeraars Nederland vervolg gegeven aan het aanbieden van een reeks masterclasses voor Ledenraadsleden van zorgverzekeraars. In het najaar van 2022 werd hiermee gestart. De masterclasses voor Ledenraden is een uitvloeisel van onder meer de enquête die in 2021 onder de Ledenraad van Coöperatie Menzis werd uitgevoerd.

Het doel van de masterclasses is om Ledenraadsleden meer kennis en inzicht te geven in het zorg- en zorgverzekeringstelsel in Nederland. Dat draagt bij aan de kwaliteit en professionaliteit van het werk van Ledenraden. Ledenraadsleden hebben in 2023 deelgenomen aan masterclasses over specifieke thema's, zoals de samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars, kwaliteit van zorg en de rol van de zorgverzekeraar en de rol van leden- en verzekerdenraden.

De Ledenraad

Wageningen, 21 maart 2024

Verslag van de Raad van Commissarissen

Over de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (hierna: RvC) houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur (hierna: RvB) van Coöperatie Menzis en op de algemene gang van zaken binnen de coöperatie en de ondernemingen die daaraan verbonden zijn. Het toezicht is gericht op de strategie, leiding en organisatie, het vermogensbeheer, het uitvoeren van de bestuurstaken en de manier waarop Coöperatie Menzis zich richt op maatschappelijke en sociale belangen. De RvC staat de RvB met raad ter zijde en is haar kritische gesprekspartner. Daartoe spreekt de RvC in reguliere vergaderingen met de RvB en onderhoudt de raad (tijdens bijeenkomsten) contact met leden van de Ledenraad, de Directieraad, de Ondernemingsraad en overige medewerkers.

Belangrijkste onderwerpen in 2023

In 2023 kwamen veel onderwerpen aan bod binnen de RvC. Zo is er veel aandacht besteed aan de aanscherping van de coöperatiestrategie, die in 2022 is geïmplementeerd en is er uitvoerig gesproken over de implementatie (per 1 april 2023) en uitwerking van de nieuwe, wendbare organisatie binnen Coöperatie Menzis. Daarnaast heeft in 2023 het onderwerp duurzaamheid de nodige aandacht gehad binnen de RvC en is veel gesproken over de ontwikkelingen en uitdagingen binnen de zorg op het gebied van zorgtransformatie en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Verder is net zoals elk jaar veel aandacht geweest voor de vaststelling van de premies en producten voor 2024 en is ook de jaarlijkse beoordeling van de RvB met de nodige zorgvuldigheid uitgevoerd.

Aanscherping coöperatiestrategie

In 2022 is de nieuwe coöperatiestrategie geïmplementeerd met als missie *“Ieder mens leefkrachtiger, nu en in de toekomst”*. De RvC is van mening dat de RvB samen met de andere leden van de Directieraad de juiste stappen zet om de resultaten te realiseren om als zorgverzekeraar en zorgkantoor voorop te gaan bij het bevorderen van duurzaam toegankelijke zorg en gezondheid. In dat kader vindt de RvC het van belang dat Coöperatie Menzis haar strategie permanent toetst aan de marktontwikkelingen en ontwikkelingen binnen het zorgstelsel. In 2023 is de coöperatiestrategie daarom verder aangescherpt in het licht van de geboekte resultaten, de geleerde lessen en de verworven inzichten uit analyses naar marktdynamiek, stelselontwikkelingen en verdienmodellen van zorgverzekeraars. Er is meer focus gelegd op de positie in de regio en het belang van data om meer waarde te kunnen leveren aan onze leden en inwoners in de regio, evenals de vereenvoudiging van de organisatie onder meer door de implementatie van de nieuwe, wendbare organisatie per 1 april 2023. De RvC is nauw betrokken en kritisch klankbord geweest bij de bespreking van de analyses die hebben geleid tot een hernieuwd perspectief en de daaruit volgende aanscherping van de visie, ambities en strategie en de implementatie van de nieuwe, wendbare organisatie. De RvC is van mening dat de strategische keuzes en de huidige positie van Coöperatie Menzis perspectief en stabiliteit bieden om de doelstellingen en uitdagingen binnen het zorgstelsel aan te gaan en te realiseren.

Implementatie wendbare organisatie

Op 1 april 2023 is de 'wendbare organisatie' geïmplementeerd binnen Coöperatie Menzis. In 2022 is de opzet van de nieuwe organisatie-inrichting uitvoerig besproken met de RvC. In 2023 heeft de RvC met name aandacht gehad voor de implementatie van de wendbare organisatie en specifiek de interne beheersing en cultuurverandering die daarmee gepaard gaat. Daartoe heeft de RvC diverse keren gesproken met de RvB en het onderwerp is tevens nadrukkelijk besproken met de Ondernemingsraad om zo ook beeld te krijgen bij hoe de wendbare organisatie in de praktijk, op de werkvloer, uitpakt en in hoeverre de doelstellingen van de nieuwe organisatie-inrichting daarbij behaald worden. De RvC ziet dat er veel aandacht is vanuit de RvB en Directieraad voor de interne beheersing en de cultuuromslag die daarbij nodig is zodat de nieuwe organisatie-inrichting bijdraagt aan de realisatie van de strategische doelstellingen van Coöperatie Menzis. De RvC hoort veelal positieve geluiden vanuit de organisatie en blijft de verdere uitwerking van de implementatie van de wendbare organisatie nauwgezet volgen.

Duurzaamheid en CSRD

Het onderwerp 'duurzaamheid' is in toenemende mate een onderwerp van gesprek geweest binnen de RvC. Er is onder meer aandacht geweest voor de wijze waarop duurzaamheidsoverwegingen meegenomen worden in het beleggingsbeleid. Ook de komende tijd zal het onderwerp duurzaamheid een belangrijk onderwerp van gesprek blijven binnen de RvC. Vanaf boekjaar 2024 is de CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*) van toepassing voor Coöperatie Menzis. Dit betekent dat Coöperatie Menzis verplicht is te rapporteren over governance, de impact van de organisatie op de mens en het klimaat en de duurzaamheidsaspecten die een impact hebben op de organisatie. Ter voorbereiding hierop hebben de RvC en RvB in 2023 meermaals gesproken over de consequenties van de CSRD en de wijze van integratie van duurzaamheid in diverse aspecten van de bedrijfsvoering. De RvC ziet dat er een behoorlijke opgave ligt voor Coöperatie Menzis en het zorgveld vanuit de CSRD en kijkt tegelijkertijd met vertrouwen naar de verdere integratie ervan binnen de organisatie.

Zorgtransformatie en IZA

Binnen het zorgdomein zijn er naast de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid ook uitdagingen vanuit het IZA. In 2023 zijn onderwerpen als wachttijden, de zorgtransformatie en de rol die Coöperatie Menzis daarin heeft dan ook nadrukkelijk onderwerp van gesprek geweest in de gesprekken tussen de RvC en RvB. De RvC kijkt kritisch mee in de rol die Coöperatie Menzis heeft in de zorgtransformatie en op welke wijze Coöperatie Menzis hier invulling aan geeft. In 2024 blijft dit onderwerp hoog op de agenda van de RvC staan evenals de meer 'reguliere' onderwerpen als het zorginkoopbeleid voor zowel de Zvw als Wlz die ook in 2023 de nodige aandacht vanuit de RvC hebben gehad.

Premies en producten

Na afloop van de overstapperiode 2022-2023 en in het licht van de ontwikkelingen op de zorgverzekeringsmarkt heeft de RvB in 2023 geconcludeerd dat een verbetering van de kostprijs en daarmee de reductie van bedrijfskosten en scherpte in de zorginkoop onverminderd van belang blijven onder meer om een scherpe premie te kunnen stellen. In diverse gesprekken met de RvC is deze conclusie aan de orde geweest en de RvC deelt deze conclusie. In de daarop volgende gesprekken tussen de RvB en RvC in het najaar van 2023 is daarbij uitgebreid stil gestaan bij de (te verwachten) dynamiek op de zorgverzekeringsmarkt, mede in het licht van de Tweede Kamer verkiezingen die tevens in het najaar 2023 plaatsvonden. Deze uitgebreide gesprekken hebben er toe geleid dat de RvC goed zicht had op de inhoudelijke afwegingen die door de RvB zijn gemaakt bij de premievaststelling voor 2024.

Naar de mening van de RvC is een goede reflectie uitgevoerd op de overstapperiode en de ontwikkelingen op de zorgverzekeringsmarkt en zijn binnen Coöperatie Menzis de acties en vastgestelde premieposities weloverwogen gemaakt met verdere versterking van de Menzis-identiteit.

Wijzigingen RvC

In 2023 heeft er een wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van de RvC. Per 2 april 2023 is mevrouw Kemna afgetreden als commissaris van Coöperatie Menzis. De RvC is haar zeer erkentelijk voor haar bijdrage in de afgelopen acht jaar als commissaris. Met haar aftreden is de heer Verwoest per 1 april 2023 benoemd tot lid RvC bij Coöperatie Menzis. De RvC is erg blij met de aantreding van de heer Verwoest in de RvC zowel qua persoon als qua kennis, ervaring en competenties.

Verder heeft de RvC in 2023, op grond van artikel 23.13 van de statuten van Coöperatie Menzis U.A. en artikel 4.3 van het Reglement RvC Menzis, besloten tot de voordracht voor herbenoeming van de heer Van Lieshout als voorzitter van de RvC van de Coöperatie Menzis U.A. voor de periode van 1 januari 2024 tot 1 januari 2025. Op 7 december 2023 heeft de Ledenraad van Coöperatie Menzis de heer Van Lieshout herbenoemd in zijn functie als voorzitter RvC van Coöperatie Menzis voor de hiervoor genoemde periode. Reden voor deze herbenoeming, na een periode van acht jaar, is gelegen in het feit dat het afgelopen jaar een intensief organisatie- en strategietraject heeft plaatsgevonden dat onder meer geleid heeft tot de implementatie van de nieuwe organisatie inrichting per 1 april 2023. Nu de organisatie inrichting en strategische koers zijn bepaald ontstaat de mogelijkheid om een passend nieuw functieprofiel op te stellen voor de functie van voorzitter RvC en de wervingsprocedure op te starten in 2024.

Commissiewerkzaamheden in 2023

Audit, Risk en Compliance commissie

De vergaderingen van de Audit, Risk en Compliance commissie (ARC commissie) vonden circa twee weken voorafgaand aan de opvolgende RvC vergadering plaats. De voorzitter van de ARC commissie had voorafgaand aan elke vergadering contact met de CFRO, de Expertise Centrum Lead Internal Audit, de Expertise Centrum Lead Risk & Compliance en de externe accountant (KPMG) om belangrijke actuele ontwikkelingen bilateraal door te nemen en signalen te bespreken. Bij elke vergadering waren de sleutelfunctiehouders Risk & Compliance en Internal Audit aanwezig. De sleutelfunctiehouder Actuariële Functie is bij relevante onderwerpen ook aanwezig geweest. Daarnaast is de externe accountant op uitnodiging diverse keren aanwezig geweest, waarbij op constructief kritische wijze het gesprek is gevoerd.

In de ARC commissie zijn belangrijke thema's op het gebied van risicobeheersing, premiestelling en zorgkostenontwikkeling voorbereid en besproken. Er is regelmatig gesproken over privacy risico's en het mitigeren daarvan. De commissie vergaderde tevens over onder andere de interne controle, de financiële verslaglegging en de managementrapportage en controle door de externe accountant. Verder is door de ARC commissie geadviseerd aan de RvC over de selectie van een nieuwe accountant nu de maximale termijn van de huidige accountant na kalenderjaar 2024 verstrijkt en niet verlengd kan worden.

In 2023 is daarnaast in elke vergadering van de ARC commissie stil gestaan bij het toekomstbestendig vormgeven van informatievoorziening en ook het onderwerp cybersecurity is in dat kader aan bod geweest. Daarbij heeft de ARC commissie expliciet aandacht besteed aan het voldoen aan de DNB Good Practice Informatiebeveiliging 2023. Verder heeft de ARC commissie meermaals gesproken over de stappen (en bijbehorende risico's) die gezet worden ter voorbereiding op de implementatie van CSRD, de EU-richtlijn die vanaf boekjaar 2024 van toepassing is voor Coöperatie Menzis.

Tot slot zijn diverse governance-aspecten uitvoerig besproken. Zo is stilgestaan bij het functioneren van de sleutelfuncties (Actuarieel, Compliance, Risicomanagement en Internal Audit) aan de hand van de door hen opgestelde charters, rapporten en (zelf)evaluaties. De ARC commissie is tevreden over het functioneren van de sleutelfuncties en de ontwikkeling die de sleutelfuncties maken.

Selectie-, Benoeming- en Remuneratie commissie

Voor de Selectie-, Benoeming-, en Remuneratiecommissie (hierna: SBR commissie) zijn de werving, begeleiding en start van de heer Verwoest als nieuw lid RvC van Coöperatie Menzis in 2023 een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden geweest. Daarnaast heeft de SBR commissie de procedure tot voordracht van de heer Van Lieshout aan de Ledenraad voor herbenoeming in zijn functie als voorzitter RvC van Coöperatie Menzis U.A. per 1 januari 2024 (tot 1 januari 2025) voorbereid. Ten aanzien van beide procedures, kijkt de SBR commissie terug op een goed proces, waarbij de overige commissarissen, de Directieraad en ook de Ledenraad en Ondernemingsraad conform de van toepassing zijnde statutaire en reglementaire bepalingen betrokken zijn geweest.

De SBR commissie heeft in 2023 (exit)gesprekken gevoerd met de directeuren Commercie en Klant & Operations die ten gevolge de organisatiewijziging per 1 september 2023 uit dienst zijn gegaan. De SBR commissie is ook betrokken geweest in de procedure tot benoeming van de nieuwe directeur Klant en Markt in de nieuwe organisatie-inrichting per 1 april 2023. Daarnaast heeft de huidige directeur Zorg en Gezondheid op eigen verzoek aangegeven haar functie neer te willen leggen per 1 maart 2024. Door de SBR commissie is een exitgesprek gevoerd en geconstateerd dat dit besluit in goede harmonie en in afstemming met de RvB is genomen door de directeur Zorg en Gezondheid. Overall blijkt de SBR commissie terug op goed verlopen processen.

De SBR commissie bereidde de besluitvorming van de RvC voor met betrekking tot het beloningsbeleid van Coöperatie Menzis en de beloning van de topfunctionarissen. De SBR commissie stelde vast dat de beloning van de commissarissen, de bestuurders en de overige topfunctionarissen van Coöperatie Menzis ook in 2023 voldoet aan de normen van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Coöperatie Menzis kent een gematigd beloningsbeleid voor de top. Conform het eerder vastgestelde en door de Ledenraad goedgekeurde beloningsbeleid vindt jaarlijks een indexatie plaats op geleide van de vastgestelde indexatie voor de geldende WNT-norm. Per 1 januari 2023 is het nieuwe WNT-maximum geïndexeerd met 2,55% (en verhoogd naar € 314.000). Conform dit beleid heeft, op voorstel van de SBR commissie, de RvC besloten de beloning van de bestuurders en de commissarissen te indexeren met hetzelfde percentage. Tot slot voerde de SBR commissie in 2023 het reguliere jaargesprek met de CEO en CFRO.

Toezichthouders

De RvC is gedurende het gehele jaar goed op de hoogte gehouden van de verschillende periodieke en reguliere onderzoeken door de diverse toezichthouders, ook voor wat betreft het project om de informatievoorziening en informatiebeveiliging toekomstbestendig te maken. Dit project is eind 2023 op goede wijze afgerond.

Verder heeft de RvC in 2023 een gesprek gevoerd met toezichthouder DNB. Dit gesprek stond onder meer in het teken van nadere kennismaking. Daarbij zijn actuele ontwikkelingen besproken op het gebied van governance, het stelsel en verdienmodellen van zorgverzekeraars als ook de aanscherpingen in de Menzis coöperatiestrategie.

Samenwerken

In 2023 hebben (bijna) alle vergaderingen en andere bijeenkomsten met de RvC fysiek plaats kunnen vinden, hetgeen heeft bijgedragen aan een goede samenwerking binnen de RvC.

Naast de reguliere contacten met de RvB spreekt de RvC ook met enige regelmaat met andere leden van de Directieraad, bijvoorbeeld wanneer zij een bijdrage leverden aan een RvC-vergadering en bij gezamenlijke educatiebijeenkomsten. Ook heeft de RvC gedurende het gehele jaar diverse keren met de Ondernemingsraad en de Ledenraad gesproken. Het contact met al deze gremia verloopt constructief.

Zelfevaluatie

Tijdens de zelfevaluatie van de RvC in het voorjaar 2023 is stilgestaan bij het functioneren van de RvC.

De RvC heeft geconstateerd dat zij de rollen van werkgever, toezichthouder en klankbord adequaat vervult. Tegelijkertijd heeft de RvC geconstateerd dat zij meer kunnen voortbouwen op elkaar onder meer door explicieter stil te staan bij het proces en meer samen te bepalen waar eventuele vragen of zorgpunten spelen om hierover gericht in dialoog te kunnen treden met de RvB.

De RvC is daarnaast van mening dat zij op juiste wijze aandacht heeft besteed aan de financiële en strategische onderwerpen het afgelopen jaar, de juiste thema's heeft besproken en voldoende zicht houdt op de onderwerpen die spelen binnen de organisatie. Er is veel aandacht geweest voor de veranderingen op het gebied van de 'wendbare organisatie' en de coöperatiestrategie, die ook de komende tijd nog nauw gevolgd zullen worden door de RvC. Daarbij is geconstateerd dat de RvC voldoende aandacht wil blijven houden voor de ontwikkelingen die spelen op het gebied van zorg(transformatie), het IZA en de rol die Coöperatie Menzis hierin neemt.

Verder is tijdens de zelfevaluatie ook gekeken naar de samenstelling van de RvC. De RvC kent voor nu een adequate mix van kennis, ervaring en achtergrond, die passend is bij de Menzis-organisatie en gegeven de rol die de RvC moet vervullen. Daarbij is tevens gekeken naar het rooster van aftreden. De huidige passende samenstelling van de RvC, in het licht van het intensieve organisatie- en strategietraject dat in (2022 en) 2023 plaatsvond, heeft de RvC mede doen besluiten tot het voornemen om de heer Van Lieshout voor herbenoeming in zijn functie als voorzitter RvC voor de periode van één jaar voor te dragen aan de Ledenraad.

Tot slot heeft de RvC gekeken naar hoe de ondersteunende commissies, alsmede de voorzitter en vicevoorzitter, functioneren. De RvC is content over de rolvulling van de (vice-)voorzitter en het functioneren van de commissies.

Deskundigheidsbevordering

Met het doorlopende training- en opleidingsprogramma zorgt de RvC voor voldoende kennis van Coöperatie Menzis en de omgeving om zo taken adequaat te kunnen uitvoeren. In 2023 zijn drie uitgebreide bijeenkomsten georganiseerd gericht op deskundigheidsbevordering van de RvC op het gebied van:

- Zorginkoop in de regio en samenwerking tussen zorgverzekeraars en zorgaanbieders
- Cybersecurity en weerbaarheid
- Duurzaam beleggen en beleggen met impact

Samenstelling

De samenstelling van de RvC is in 2023 gewijzigd. Met ingang van 1 april 2023 is de heer Verwoest toegetreden tot de RvC van Coöperatie Menzis en mevrouw Kemna afgetreden als commissaris van Coöperatie Menzis. Van 1 januari 2023 tot en met 1 april 2023 was de samenstelling als volgt:

Naam	Functie	Commissie	Datum benoeming	Datum herbenoeming	Datum aftreden
Peter van Lieshout	Voorzitter RvC	Lid SBR commissie	1-1-2016	1-1-2020 1-1-2024	1-1-2025
Theo Rinsema	Vice voorzitter RvC		1-1-2017	1-1-2021	1-1-2025
Hanny Kemna	Lid	Lid ARC commissie	2-4-2015	2-4-2019	2-4-2023
Fedde Scheele	Lid	Lid ARC commissie	1-1-2018	1-1-2022	1-1-2026
Tanja Cuppen	Lid	Voorzitter ARC commissie*	1-1-2021		1-1-2025 (herbenoembaar)
Resi Becker	Lid	Voorzitter SBR commissie*	1-4-2021		1-4-2025 (herbenoembaar)

* Per 1 april 2023 is mevrouw Cuppen formeel in functie als voorzitter ARC commissie en mevrouw Becker formeel in functie als voorzitter SBR commissie. Tot 1 april 2023 hebben beide deze rol (gemandateerd) onder het voorbehoud van de instemming van toezichthouder DNB uitgeoefend.

Vanaf 1 april 2023 was de samenstelling van de RvC voor de rest van 2023 als volgt:

Naam	Functie	Commissie	Datum benoeming	Datum herbenoeming	Datum aftreden
Peter van Lieshout	Voorzitter RvC	Lid SBR commissie	1-1-2016	1-1-2020 1-1-2024	1-1-2025
Theo Rinsema	Vice voorzitter RvC		1-1-2017	1-1-2021	1-1-2025
Fedde Scheele	Lid	Lid ARC commissie	1-1-2018	1-1-2022	1-1-2026
Tanja Cuppen	Lid	Voorzitter ARC commissie	1-1-2021		1-1-2025 (herbenoembaar)
Resi Becker	Lid	Voorzitter SBR commissie	1-4-2021		1-4-2025 (herbenoembaar)
Michel Verwoest	Lid	Lid ARC commissie	1-4-2023		1-4-2027 (herbenoembaar)

Alle commissarissen zijn onafhankelijk in de zin van *best practice* bepalingen 2.1.7, 2.1.8 en 2.1.9 van de Nederlandse Corporate Governance Code. Nevenfuncties van de leden van de RvC worden vooraf gemeld aan de RvC en zijn hieronder vermeld. Het aantal en de aard van de nevenfuncties van iedere commissaris zijn zodanig dat een goede taakvervulling is gewaarborgd.

Dhr. prof. dr. P.A.H. (Peter) van Lieshout – voorzitter

- Lid RvC
- Voorzitter Raad van Advies
- Voorzitter RvT
- Voorzitter RvT
- Voorzitter RvT
- Voorzitter RvT
- Voorzitter RvT
- Hoogleraar Theorie van de Zorg
- Voorzitter RvT
- Voorzitter RvC
- Vrijgevestigd bestuursadviseur

Berenschot
Inspectie van het Onderwijs
Nederlands Jeugd Instituut (NJI)
Nictiz (tot 15 september 2023)
Passend Onderwijs Almere
Stichting Almere Speciaal Onderwijs
Taalcentrum Almere
Universiteit Utrecht
Waarborgfonds voor de Zorg
Woningcorporatie Havensteder

Dhr. T. (Theo) Rinsema (vice voorzitter)

- Directeur
- Voorzitter en niet-uitvoerende bestuurder
- Voorzitter RvC
- Lid RvT
- Lid RvC
- Niet uitvoerend bestuurslid

Shift Patrol
Fellowmind Holding AB (te Zweden)
Ilionx
Make-a-wish Foundation
Olympia Uitzendbureau BV
Ortec Finance BV

Mw. drs. J.M.A. (Hanny) Kemna RE CISA (commissaris tot 2 april 2023)

- Non-executive Director
- Lid Supervisory Board
- Lid IBD (plaatsvervanger)
- Lid Curatorium
- Lid Raad van Advies
- Lid Kiesraad
- Voorzitter RvC
- Lid RvT

- Lid RvC
- Lid RvT

- Lid Audit and Risk Assessment Committee

ASA International plc
Athora NL (VIVAT)
College Algemene Rekenkamer
Governance University
Holland Financial Network
Kiesraad
MN Services N.V.
Nederlands Instituut voor ICT in de Zorg
(NICTIZ)
SPIE Nederland BV
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
Nederlandse gemeenten (SVn)
Vereniging Géant

Dhr. prof. dr. F. (Fedde) Scheele

- Gynaecoloog
- Hoogleraar
- Commissielid
- Commissielid

- Commissielid

- Deelproject interprofessioneel leren

OLVG
Beta faculteit VU en Amsterdam UMC
Commissie Zingeving van ZonMw
Commissie Implementatie Science Practitioner
Fellowship van ZonMw
Commissie Implementatie kennis en innovatie
passende zorg van ZonMw
FMS

- Decaan
 - Bestuurslid
- Leerhuis OLVG
Stichting BOLS

Mw. drs. T.J.A.M. (Tanja) Cuppen

- Lid Executive Board / CRO
 - Lid Adviescommissie
- ABN AMRO
Maatwerkafspraken Verduurzaming Industrie

Mw. ir. M.T.J.Y. (Resi) Becker

- CEO
 - Bestuurslid
 - Bestuurslid
 - Bestuurslid
- Essent N.V.
Data Driven Marketing Association (DDMA)
(tot 1 juli 2023)
Energie-Nederland
Prinses Máxima Centrum Foundation

Dhr. M.H. (Michel) Verwoest (commissaris vanaf 1 april 2023)

- Voorzitter RvB
 - Voorzitter RvC
- Coöperatie TVM
TVM Verzekeringen

Overlegmomenten en besproken onderwerpen in 2023

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de bijeenkomsten van de RvC en de aanwezigheid van de commissarissen. De RvC heeft ook drie bijeenkomsten gehad als onderdeel van het doorlopend training- en opleidingsprogramma, twee vergaderingen met de OR en vier Ledenraadvergaderingen bijgewoond.

Naam	RvC ¹	ARC commissie ²	SBR commissie
Peter van Lieshout	6/6	-	4/4
Hanny Kemna ³	2/2	1/1	-
Theo Rinsema ⁴	6/6	-	1/0
Fedde Scheele	6/6	5/5	-
Tanja Cuppen	6/6	5/5	-
Resi Becker	6/6	-	4/4
Michel Verwoest ⁵	4/4	3/4	
Presentie	100%	93%	100%

¹ De externe accountant heeft 2 van deze vergaderingen deels bijgewoond.

² De externe accountant heeft 3 van deze vergaderingen deels bijgewoond.

³ Mevrouw Kemna is op 2 april 2023 afgetreden. Alleen de vergaderingen gedurende haar termijn zijn meegenomen.

⁴ De heer Rinsema heeft de SBR commissie vergadering in augustus 2023 bijgewoond.

⁵ De heer Verwoest is op 1 april 2023 toegetreden tot de RvC. Alleen de vergaderingen gedurende zijn termijn zijn meegenomen.

Tijdens de vergaderingen heeft de RvC formele documenten en besluiten besproken en goedgekeurd. De belangrijkste zijn:

- Menzis Kwartaalrapportage Q4 2022 en Q1, Q2 en Q3 2023
- Kwartaalrapportage Risk & Compliance Q4 2022 en Q1, Q2 en Q3 2023
- Kwartaalrapportage Internal Audit Q4 2022 en Q1, Q2 en Q3 2023
- Jaarrekening 2022 van de Coöperatie Menzis U.A. met bijbehorende controleverklaring
- Financieel verslag 2022
- Accountantsverslag KPMG 2022
- Managementletter KPMG 2023
- Actuariële Functie rapport 2022
- Internal Audit Functie Zelftoets 2022
- Zelfevaluatie Risicomanagement- en Compliance Functie 2022
- Risicobereidheidsverklaring 2024
- Kapitaalbeleid 2023
- Controleplan jaarrekeningen 2023 KPMG
- Rapport ORSA 2023
- Premies 2024
- Charter Internal Audit 2024
- Audit Plan Internal Audit 2024
- Jaarplan 2024
- Begroting 2024
- Remuneratierapport 2022
- Beloning voor bestuurders 2024
- Nieuwe (en herbenoeming van) nevenfuncties van RvC leden
- Statutenwijziging per 1-1-2024

De Raad van Commissarissen

Wageningen, 21 maart 2024

Verslag van de Ondernemingsraad

Over de Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Coöperatie Menzis bestaat uit vijftien medewerkers uit alle geledingen. De OR krijgt ondersteuning - op organisatorisch, beleidsmatig, inhoudelijk en administratief gebied - van een ambtelijk secretaris en een managementondersteuner.

Terugblik op 2023

Campagne en herijking strategie

Na een in vele opzichten bijzonder jaar stonden we het afgelopen jaar voor verschillende uitdagingen, waardoor herijking van strategische keuzes nodig was. Het jaar begon met een tegenvallend campagneresultaat. Vanuit dat perspectief is de strategie 2025 aangescherpt door prioriteit te geven aan het verbeteren van de kostprijs en het wendbaar maken van de organisatie. Naar aanleiding van de campagne-evaluatie krijgt de positie van Coöperatie Menzis in 'onze' regio's en het blijvend aanbieden van persoonlijke relevante producten en dienstverlening meer prioriteit. Naast deze herijking van de strategie heeft het jaar 2023 grotendeels in het teken gestaan van de omwenteling naar een nieuwe wendbare organisatie. De omwenteling van clusters naar waardestromen heeft veel impact gehad op de organisatie.

Speerpunten 2023

Mede naar aanleiding van de adviesaanvraag 'Herinrichting Wendbare Organisatie' hebben we vanuit de OR een aantal aandachtspunten geformuleerd, die ook zijn overgenomen door de Raad van Bestuur (RvB). Deze aandachtspunten vormden gelijk de speerpunten voor 2023. Daarbij lag de focus expliciet op een aantal thema's:

Sterk en inspirerend leiderschap

Eén van de elementen in de gewenste verandering is het beleggen van meer mandaat en verantwoordelijkheid in de teams. Er is vertrouwen en sterk en inspirerend leiderschap nodig om de gewenste verandering blijvend tot een succes te maken. We zijn in 2023 veelvuldig over dit onderwerp in gesprek geweest met de bestuurders. Ook zijn we aanwezig geweest bij leiderschapsdagen.

Cultuurverandering

Er moet voldoende aandacht voor en dialoog met medewerkers zijn om te komen tot blijvende cultuurverandering. Cultuur verandert niet door alleen organisatorische wijzigingen aan te brengen. Als OR zijn en blijven we in gesprek met de Directieraad (DR) over de mate van aandacht en begeleiding door professionals op het gebied van cultuurverandering.

Behoud van kennis en ervaring

De heroriëntatie naar klantgerichte waardestromen en een aangescherpte vorm van besturing leidt tot boventaligheid op verschillende plekken in de organisatie. Dit kan leiden tot ongewenst verlies van kennis en ervaring. Als OR hebben we hier een signalerende functie, volgen we de ontwikkelingen, bespreken we met de DR of dit in de praktijk tot problemen leidt en hoe die problemen dan worden opgevangen.

Effectiviteit van de verandering

Vanaf 1 april 2023 is de nieuwe wendbare organisatie formeel gestart. Uitgangspunt is dat de veranderingen leiden tot een wendbaardere organisatie, waarin de strategische doelen beter en/of sneller gerealiseerd worden. Als OR volgen we de verandermonitor, die door de organisatie ontwikkeld is. Dit is een manier waarop we een vinger aan de pols kunnen houden of de gewenste veranderingen daadwerkelijk geëffectueerd worden. In de reguliere commissieoverleggen is de verandering naar een wendbare organisatie een continu gespreksonderwerp geweest.

Naast deze thema's hebben we veel aandacht besteed aan de uitgevoerde adviesaanvragen, zoals de herinrichting Wendbare organisatie, de adviesopdracht Facilitair Bedrijf om te komen tot een toekomstbestendig inrichtings- en sourcingsplan voor het Facilitair Bedrijf en de herinrichting van het Expertise Centrum Facilitair Bedrijf. Tot slot hebben we instemmingsverzoeken behandeld voor het aanpassen van de arbeidsvoorwaardenregelingen, de tijdelijke verlenging van het werkplek-reserveringssysteem Mapiq, verruimde openings- en werktijden gedurende de campagne en de wijziging van het ontwikkel- en beloningsbeleid.

Blik op 2024

Naast de reguliere behandeling van adviesaanvragen en instemmingsverzoeken staan voor ons in 2024 het blijvend aandacht houden voor de 'wendbare organisatie' en de uitwerking van de vastgoedstrategie (locatiebeleid) op de planning. Deze thema's zullen volop onze aandacht gaan vragen.

De Ondernemingsraad

Wageningen, 21 maart 2024

2 Jaarrekening 2023

Menzis Zorgverzekeraar N.V.

2.1 Balans per 31 december 2023

(na bestemming van het resultaat; in duizenden euro's)		2023	2022
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1		
Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom		0	19
		0	19
Beleggingen	2		
Overige financiële beleggingen		1.342.867	1.340.795
		1.342.867	1.340.795
Vorderingen	3		
Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers		74.760	74.871
Vordering op Zorginstituut Nederland		648.373	704.043
Overige vorderingen		83.245	68.005
		806.378	846.919
Overige activa	4		
Materiële vaste activa		1.958	3.110
Liquide middelen		278.399	425.458
		280.357	428.568
Overlopende activa	5		
Lopende rente en huur		2.028	1.070
Overige overlopende activa		5.540	3.768
		7.568	4.838
Afgeleide financiële instrumenten	6		
		6.092	807
Totaal activa		2.443.262	2.621.946

PASSIVA		2023	2022
Eigen vermogen	7		
Gestort en opgevraagd kapitaal		50	50
Agio		328.889	328.889
Statutaire reserves		13.371	13.511
Overige reserves		<u>871.864</u>	<u>694.435</u>
		1.214.174	1.036.885
Technische voorzieningen	8		
Voor niet verdiende premies en lopende risico's		15.958	49.223
Voor te betalen schaden		<u>809.812</u>	<u>1.177.168</u>
		825.770	1.226.391
Voorzieningen	9		
Voor pensioenen		440	1.357
Overige voorzieningen		<u>15.846</u>	<u>19.679</u>
		16.286	21.036
Schulden	10		
Schulden uit directe verzekering		354.508	310.707
Overige schulden		<u>30.359</u>	<u>25.781</u>
		384.867	336.488
Overlopende passiva	11		
		2.165	1.146
Totaal passiva		2.443.262	2.621.946

2.2 Winst-en-verliesrekening over 2023

(in duizenden euro's)			
		2023	2022
TECHNISCHE REKENING SCHADEVERZEKERING	12		
Verdiende premies en bijdragen eigen rekening	13		
Bruto premies		2.188.672	2.043.024
Bijdrage uit Zorgverzekeringsfonds en Algemene Kassen		3.475.890	3.378.952
Uitgaande herverzekeringspremies		-14.684	-15.886
		<u>5.649.878</u>	<u>5.406.090</u>
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's, bruto		33.266	103.745
		<u>33.266</u>	<u>103.745</u>
		5.683.144	5.509.835
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	14	10.360	707
Overige technische baten eigen rekening	15	1.483	3.442
Schaden eigen rekening	16		
Bruto schaden		-6.001.672	-5.471.384
Aandeel herverzekeraars		22.544	15.708
		<u>-5.979.128</u>	<u>-5.455.676</u>
Wijziging voorziening voor te betalen schaden, bruto		489.470	33.053
		<u>489.470</u>	<u>33.053</u>
		-5.489.658	-5.422.623
Bedrijfskosten	17		
Acquisitiekosten		-15.426	-22.592
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen		-84.545	-86.904
		<u>-99.971</u>	<u>-109.496</u>
Overige technische lasten eigen rekening	15	-6.119	-4.623
Resultaat technische rekening schadeverzekering (transporteren)		99.239	-22.758

(in duizenden euro's)			
		2023	2022
NIET-TECHNISCHE REKENING			
Resultaat technische rekening schadeverzekering		99.239	-22.758
Opbrengsten uit beleggingen	18		
Opbrengst uit overige beleggingen		29.423	18.210
Gerealiseerde winst op beleggingen		13.530	38.620
		<u>42.953</u>	<u>56.830</u>
Niet gerealiseerde winst op beleggingen		94.689	67.812
Beleggingslasten			
Beheerskosten en rentelasten		-3.538	-3.504
Waardevermindering van beleggingen		-5.965	-12.408
Gerealiseerd verlies op beleggingen		-13.378	-15.591
		<u>-22.881</u>	<u>-31.503</u>
Niet gerealiseerd verlies op beleggingen		-35.250	-192.093
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening		-10.360	-707
Andere baten	19	13.313	3.758
Andere lasten	20	-4.414	-2.104
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		<u>177.289</u>	<u>-120.765</u>
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		0	0
Resultaat na belastingen		177.289	-120.765

2.3 Kasstroomoverzicht 2023

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.		
(in duizenden euro's)		
	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat na belasting	177.289	-120.765
Correcties voor :		
Vermeerdering technische voorziening eigen rekening	-400.621	-132.840
Mutaties van de voorzieningen	-4.750	-3.264
Afschrijving (im)materiële vaste activa	1.337	2.027
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	49.398	21.572
Mutatie vorderingen en overlopende activa	37.811	448.229
Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen en afgeleide financiële instrumenten	-64.725	125.757
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-204.261	340.716
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
- Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	-72.537	-464.269
- Overige beleggingen	-2.482.194	-3.073.251
- Afgeleide financiële instrumenten	-5.964	-10.762
- (Im)materiële vaste activa	-296	-476
	<u>-2.560.991</u>	<u>-3.548.758</u>
Desinvesteringen, aflossingen en verkopen		
- Beleggingen in terreinen en gebouwen en in aandelen	80.525	454.154
- Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	0	0
- Overige beleggingen *)	2.531.725	2.908.328
- Afgeleide financiële instrumenten	0	0
- Aanschafwaarde (Im)materiële vaste activa	3.451	3.177
- Cumulatieve afschrijvingen (Im)materiële vaste activa	-3.321	-3.176
	<u>2.612.380</u>	<u>3.362.483</u>
Opbrengsten uit deelnemingen	0	0
Waardeveranderingen overige financiële beleggingen *)	5.813	-12.258
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten	57.202	-198.533
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Kapitaalstortingen	0	50.000
Verstrekte andere obligaties en onderhandse leningen	0	0
Dividenduitkeringen	0	0
Aflossing schulden aan kredietinstellingen	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	50.000
Mutatie liquide middelen	-147.059	192.183
Beginstand liquide middelen	425.458	233.275
Mutatie liquide middelen	-147.059	192.183
Eindstand liquide middelen	278.399	425.458
*) De waardeveranderingen overige financiële beleggingen betreft de gerealiseerde winst op overige financiële beleggingen. Deze is tevens opgenomen onder de verkopen overige beleggingen.		

2.4 Overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving

Activiteiten

De activiteiten van Menzis Zorgverzekeraar N.V., ingeschreven in het handelsregister onder nummer 50544810 gevestigd aan de Lawickse Allee 130 te Wageningen, bestaan uit de uitvoering van de verplichte verzekering tegen ziektekosten ingevolge de Zorgverzekeringswet en het aanbieden en uitvoeren van aanvullende ziektekostenverzekeringen. Ten aanzien van de aanvullende ziektekostenverzekeringen is Menzis N.V. risicodragers. Daarnaast is Menzis Zorgverzekeraar N.V. actief ten behoeve van de tot de economische eenheid behorende rechtspersonen en vennootschappen die lid zijn van Coöperatie Menzis U.A., in de zin dat zij vermogensbestanddelen ter beschikking stelt en werknemers uitleent en/of in het algemeen diensten verleent op facilitair gebied. Menzis Zorgverzekeraar N.V. kan deelnemen in, leningen verstrekken aan en samenwerken met ondernemingen en/of instellingen die worden aangerekend tot de economische eenheid behorende rechtspersonen en vennootschappen die lid zijn van Coöperatie Menzis U.A.

Groepsverhoudingen

Menzis Zorgverzekeraar N.V. maakt deel uit van de groep met Coöperatie Menzis U.A. te Wageningen als groepshoofd. De financiële gegevens van Menzis Zorgverzekeraar N.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A. volgens de integrale methode waarbij de activa en passiva alsmede de baten en lasten voor 100% in de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen, onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. De jaarrekening van Menzis Zorgverzekeraar N.V. en de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A. worden gedeponerd bij de Kamer van Koophandel te Arnhem.

De kernactiviteiten van de Menzis Groep zijn:

- de uitvoering als zorgverzekeraar van de verplichte verzekering tegen ziektekosten, voortvloeiend uit de Zorgverzekeringswet (Zvw);
- de uitvoering als Zorgkantoor en als uitvoeringsorgaan van de Wet langdurige zorg (Wlz) voor de instellingen die gevestigd zijn in de regio's Groningen, Arnhem en Twente;
- het verzekeren van aanvullende ziektekostenrisico's, die niet door de verplichte wettelijke verzekering tegen ziektekosten worden gedekt;
- naast zorgverzekeringen biedt Menzis ook dienstverlening aan, zoals zorgadvies;
- het beheer, het bestuur en financiering van de met de groep verbonden ondernemingen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook een natuurlijk persoon of juridische entiteit met beleidsbepalende invloed over de verslaggevende entiteit wordt als verbonden partij aangemerkt. Een verbonden partij heeft de mogelijkheid om significante invloed uit te oefenen op het financiële of operationele beleid van de andere partij. Als verbonden partijen zijn te onderscheiden de verschillende dochterondernemingen binnen de groepsconsolidatie Coöperatie Menzis U.A. Als natuurlijke personen zijn dit de leden van de Raad van Commissarissen, de Raad van Bestuur, de directeurs van de waardestromen, de Expertise Centrum Lead Bestuurszaken, Strategie, Communicatie en Duurzaamheid, de Expertise Centrum Lead Mens en Organisatie en de gedefinieerde sleutelfunctionarissen of nauwe verwanten van deze natuurlijke personen. Sleutelfunctionarissen zijn medewerkers die op basis van hun functie of werkzaamheden het risicoprofiel van de verslaggevende entiteit materieel kunnen beïnvloeden.

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de onderneming. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de onderneming en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Alle transacties met verbonden partijen worden gerealiseerd op marktconforme basis, tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn voor transacties met derden.

Transacties met verbonden partijen als natuurlijke personen

De natuurlijke personen, zoals bedoeld onder de definitie van verbonden partijen, genieten een remuneratie zoals vermeld in de beloningsparagraaf in de jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A. Naast deze bezoldiging kunnen zij op vrijwillige basis, onder marktconforme voorwaarden, een zorgverzekering afsluiten bij één van de gevoerde labels voor zorgverzekeringen bij de werkgeverscollectiviteit.

Transacties met verbonden partijen als dochterondernemingen

De dochterondernemingen binnen de groep gaan op regelmatige basis transacties met elkaar aan voor de reguliere uitvoering van hun activiteiten. De verrekening van onderlinge transacties worden periodiek verwerkt via interne rekeningcourant verhoudingen. Op maandelijkse basis vindt vereffening plaats, waardoor over deze saldi geen renteverrekening hoeft te worden toegepast. Voor de dochterondernemingen worden de volgende materiële transacties uitgevoerd:

Bedrijfskosten

De beheerskosten worden grotendeels geadmistreerd in Menzis Zorgverzekeraar N.V. en worden naar de desbetreffende entiteiten doorbelast op basis van het principe 'at arms length'. Hierin begrepen zijn de kosten voor huur van de bedrijfspanden.

Leningen

Binnen de groep kunnen leningen worden verstrekt, waarbij de rente op leningen marktconform is.

Ontvangsten premie en uitbetaling zorgkosten

De premiegelden en uitbetaling van zorgkosten voor de aanvullende verzekeringen worden ontvangen en uitbetaald via de basisverzekeraars.

Overige transacties

Menzis Zorgverzekeraar N.V. neemt diensten af voor haar werknemers, voor de personeelscollectiviteit voor zorgverzekeringen en gezondheidsmanagement ter bevordering van vitale medewerkers. Op groepsniveau betreffen dit géén materiële transacties.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, inclusief de specifieke voorschriften van Afdeling 15 voor verzekeringsbedrijven, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor grote en middelgrote rechtspersonen en de Wet normering topinkomens.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Alle bedragen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Continuïteit

Als onderdeel van het opstellen van de jaarrekening is de continuïteitsveronderstelling voor de komende 12 maanden beoordeeld. Op basis van de huidige financiële positie (waaronder de solvabiliteitspositie en het kunnen beschikken over voldoende liquiditeiten voor de bedrijfsvoering) zijn geen significante continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Derhalve is de jaarrekening opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de eventueel toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Omrekening van vreemde valuta

Activa en passiva luidend in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen per balansdatum. Transacties in vreemde valuta en de daaruit voortvloeiende baten en lasten worden berekend tegen de koersen op transactiedatum.

Koerswinsten respectievelijk -verliezen worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) worden de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector gevolgd voor de entiteiten die kwalificeren als WNT-instellingen. Deze wet is tevens het normenkader bij het opmaken van de jaarrekening. Voor de entiteiten die niet kwalificeren als WNT-instellingen worden de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW gevolgd.

Operationele leasing

Bij de Menzis groep is sprake van leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa

Een actief dient in de balans te worden verwerkt, wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan de rechtspersoon zullen toevloeien en het actief een kostprijs of waarde heeft waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Passiva

Een post van het vreemd vermogen dient in de balans te worden verwerkt, wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van een bestaande verplichting gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

Onder posten van het vreemd vermogen worden mede voorzieningen begrepen. Een actief of een post van het vreemd vermogen dient niet langer in de balans te worden opgenomen indien de transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de post van het vreemd vermogen aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie dienen in dat geval direct in de winst- en verliesrekening te worden opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen, gebaseerd op de economische levensduur of tegen lagere marktwaarde. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen indien de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. De kosten van software anders dan intern gegenereerde activa, waaronder concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur met een maximum van 3 jaar.

Overige financiële beleggingen

De aandelen, kortlopende vastrentende waardepapieren en obligaties zijn gewaardeerd tegen de marktwaarde per ultimo boekjaar. De marktwaarde is gelijk aan de beurswaarde.

Hypothekenfonds ASR wordt gewaardeerd tegen de reële waarde berekend met het Discounted Cash Flow (DCF) model. Hiertoe wordt het verwachte kasstroomprofiel van elke individuele hypotheek vastgesteld op basis van de rentevaste looptijd, de hypotheekrente, het aflossingsprofiel en verwachte vervroegde aflossingen als gevolg van demografische factoren.

Gerealiseerde rendementen, niet-gerealiseerde koersverschillen, (nog te) ontvangen couponrente, dividenden en interest onder aftrek van betaalde administratie- en beheerskosten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor immateriële en materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroom genererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroom genererende eenheid geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers

De vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid. Bij de bepaling van de voorziening voor vorderingen op verzekeringsnemers is rekening gehouden met de regeling wanbetalers.

Vordering op Zorginstituut Nederland

De vordering op het Zorginstituut Nederland betreft het per saldo te vorderen bedrag tegen geamortiseerde waarde van de te verrekenen bedragen uit hoofde van de Zvw.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met lineair bepaalde afschrijving op basis van de geschatte economische levensduur, dan wel lagere realiseerbare waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden bij banken. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handelsportefeuille (financiële activa en financiële verplichtingen), gekochte leningen en obligaties, verstrekte leningen en overige vorderingen, investeringen in eigenvermogensinstrumenten, overige financiële verplichtingen en derivaten.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. In financiële en niet-financiële contracten kunnen afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de definitie van derivaten. Een dergelijke afspraak wordt afgescheiden van het basiscontract en als derivaat verwerkt als zijn economische kenmerken en risico's niet nauw verbonden zijn met de economische kenmerken en risico's van het basiscontract, een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden zou voldoen aan de definitie van een derivaat, en het samengestelde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Bij de entiteit is geen sprake van in contract opgenomen financiële instrumenten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgewaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardevermindingsverliezen worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. De effectieve rente wordt direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Saldering in de balans

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.
- De derivaten bestaan uit valutatermijncontracten en futures. De valutatermijncontracten worden gewaardeerd met de forward valutakoersen gebaseerd op de WM Reuters 4 PM close. Indien er geen forward koers aanwezig is voor exact dezelfde looptijd als het valutatermijncontract, dan wordt de forward valuta koers geïnterpoleerd bepaald. De valuta koers wordt geïnterpoleerd per looptijd van het valutatermijncontract gebruikmakend van een berekende valuta koers per looptijdsegment. De futures worden gewaardeerd op marktprijs (Bloomberg futures close prijs).

Bijzondere waardeverminderingen financiële vaste activa

Overige vorderingen die niet individueel onderhevig zijn gebleken aan bijzondere waardevermindering worden collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken. Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen en de stijging van het aantal betalingsachterstanden in de portefeuille. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

De boekwaarde van vorderingen wordt verminderd met de voorziening voor dubieuze vorderingen. Vorderingen die niet incasseerbaar zijn worden afgeboekt van de voorziening. Andere toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Afgeleide financiële instrumenten

In de beleggingsportefeuille wordt gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) in de vorm van valutatermijncontracten en renteswaps. Derivaten worden bij eerste opname in de balans opgenomen tegen reële waarde, de vervolgwaardering van afgeleide financiële instrumenten ('derivaten') is afhankelijk van het feit of het onderliggende van het derivaat beursgenoteerd is of niet. Indien het onderliggende beursgenoteerd is, dan wordt het derivaat tegen reële waarde opgenomen. Indien het onderliggende niet-beursgenoteerd is, wordt het derivaat tegen kostprijs of lagere marktwaarde opgenomen. De wijze van verwerking van waardeveranderingen van het afgeleide financieel instrument hangt af van de vraag of er hedge-accounting wordt toegepast.

De per balansdatum uitstaande valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen reële waarde en onder de afgeleide financiële instrumenten op de balans gepresenteerd. De waardeverandering van de derivaten worden in de winst-en-verliesrekening onder de opbrengst uit overige beleggingen verantwoord.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit gestort en opgevraagd kapitaal, reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de jaarrekening.

Gestort en opgevraagd kapitaal

De nominale waarde van de kapitaalstorting is als gestort en opgevraagd kapitaal verantwoord.

Agio

Het bedrag van de kapitaalstorting die de nominale waarde van het kapitaal te boven gaat is onder agio verantwoord.

Statutaire reserve

De statutaire reserve betreft het voormalig Burchtfonds van Stichting De Burcht. Het Burchtfonds betreft het in de statuten van Menzis Zorgverzekeraar N.V. genoemde afgescheiden vermogen dat apart wordt beheerd. Het Burchtfonds dient primair ter dekking van arbeidsrechtelijke verplichtingen die Menzis is aangegaan of zal aangaan met haar (oud) werknemers.

Overige reserves

Tot en met 2017 was de regelgeving met betrekking tot de Reserve Ziekenfondswet van toepassing op Menzis Zorgverzekeraar N.V. Deze bedroeg ultimo 2017 € 339,2 miljoen. De Reserve Ziekenfondswet is ontstaan bij de invoering van de Zvw per 1 januari 2006 waarbij is bepaald dat de (voormalige) ziekenfondsen de reserves die zij tot die tijd hadden opgebouwd mochten houden onder voorwaarde dat in de statuten een bepaling zou worden opgenomen dat de zorgverzekeraar geen winstoogmerk heeft. Deze verplichting gold tot 1 januari 2018. Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft deze bepaling in haar statuten gehandhaafd.

Onder de overige reserves is opgenomen de reserveringen van ingehouden winsten voor Menzis Zorgverzekeraar N.V. Ingevolge de statutaire bepalingen kunnen deze deelnemingen behaalde winsten slechts uitkeren mits zij geschiedt aan een instelling ten bate van de volksgezondheid (artikel 5, eerste lid, onderdeel van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969).

Technische voorzieningen

Voor niet verdiende premies en lopende risico's

De voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's omvat het voorcalculatorische negatieve resultaat tussen de verwachte voordelen van het jaar, volgend op het boekjaar en de onvermijdbare kosten om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. De onvermijdbare kosten zijn de kosten die tenminste moeten worden gemaakt om van de overeenkomst af te komen, zijnde de laagste van enerzijds de kosten bij het voldoen aan de verplichtingen en anderzijds de vergoedingen of boetes bij het niet voldoen aan de verplichtingen. Deze voorziening wordt berekend op basis van schattingen van toekomstige schadelasten, verdiende premies, vereveningsbijdragen en bedrijfskosten. Ook wordt er rekening gehouden met de verwachte in- en uitstroom van verzekerden. De voorziening is gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs, gezien de looptijd van de voorziening (korter dan één jaar).

Voor te betalen schaden

De voorziening voor nog te betalen schaden betreft de kosten van nog uit te keren vergoedingen van behandelingen van verzekerden welke zijn gestart vóór balansdatum. De voorziening is opgebouwd uit een schatting van de na balansdatum nog te ontvangen declaraties en verminderd met de aan zorgverleners verstrekte kortlopende voorschotten en voorschotten voor reeds verrichte, nog niet gedeclareerde zorgverrichtingen en de verwachte opbrengsten van verhaal. De voorziening voor nog te betalen schaden heeft een overwegend kortlopend karakter en is gevormd op basis van ervaringscijfers verkregen uit statistische gegevens over 2023 en eerdere jaren.

Een belangrijk deel van de voorziening heeft betrekking op DBC/DOT-declaraties van ziekenhuizen. De DOT-systematiek brengt met zich mee dat laat inzicht bestaat in de werkelijke kosten, doordat DOT's lang openstaan, maar verantwoord moeten worden op de openingsdatum. Bij het opstellen van de jaarrekening moet derhalve gewerkt worden met schattingen van de kosten van Medisch Specialistische Zorg. Bij de schatting van de kosten van ziekenhuizen wordt rekening gehouden met de inkoopplafonds die Coöperatie Menzis U.A. met de ziekenhuizen heeft afgesproken. Door de toepassing van een inkoopplafond is de omvang van de door de zorgverlener in een jaar te declareren kosten gemaximeerd. Eventuele overschrijdingen van het inkoopplafond worden in het volgende jaar verrekend en zijn verantwoord onder de vorderingen op zorgverleners.

De voorziening voor te betalen schaden bevat een voorziening voor schadeafhandelingskosten inzake de per balansdatum nog lopende schaden. Deze wordt bepaald op basis van de integrale kosten van de afhandeling van de ziektekostendeclaraties.

Voorzieningen

Algemeen

De voorzieningen hebben betrekking op risico's ter zake van te verwachten verplichtingen en verliezen, die samenhangen met de bedrijfsvoering en op in volgende boekjaren te maken kosten, die hun oorsprong vinden in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar.

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde, tenzij anders vermeld.

Voor pensioenen

De voorziening voor pensioenen betreft de voorziening voor uitkeringsverplichtingen aan (oud) werknemers (VUT) en is gevormd ter voldoening van structurele verplichtingen uit hoofde van collectieve regelingen zoals opgenomen in de Cao voor de Zorgverzekeraars. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend kortlopend karakter.

Overige voorzieningen

Ziektekostenvoorziening

De voorziening ziektekosten voor (oud)medewerkers en hun gezinsleden betreft de toegezegde verplichting als werkgever tot het doen van een werkgeversbijdrage in de ziektekosten. De hoogte van de bijdrage en de voorwaarden om ervoor in aanmerking te komen zijn opgenomen in de collectieve ziektekostenregeling Menzis én in een set individuele afspraken, die in het verleden zijn gemaakt met oud-medewerkers. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea betreft de voorziening voor verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband in verband met een jubileum zoals opgenomen in de Cao voor de Zorgverzekeraars. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Reorganisatievoorzieningen

In deze voorzieningen zijn de kosten verantwoord die als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk zijn, waaronder wachtgeld, en niet in verband staan met de doorlopende activiteiten. De wachtgeldvoorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde. De dan gehanteerde discontovoet wordt gebaseerd op de Solvency II risicovrije rentecurve van ELOPA per balansdatum. De wachtgeldvoorzieningen hebben een overwegend middellang lopend karakter. De reorganisatievoorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde en heeft een overwegend kortlopend karakter.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen hebben betrekking op risico's ter zake van te verwachten verplichtingen en verliezen die samenhangen met de bedrijfsvoering en op in volgende boekjaren te maken kosten die hun oorsprong vinden in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tussen de datum van het opmaken en de datum van het vaststellen van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening indien dit onontbeerlijk is voor het inzicht. Gebeurtenissen die blijken na het vaststellen van de jaarrekening worden niet verwerkt in de jaarrekening. Als echter blijkt dat de jaarrekening door deze gebeurtenissen in ernstige mate tekortschiet in het geven van inzicht, worden de gebeurtenissen onverwijld gemeld aan de aandeelhouders en wordt ter zake een mededeling gedeponneerd bij het Handelsregister.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde:

- Onder vlottende activa opgenomen effecten;
- Afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als dekkingsinstrument.

Verdiende premies en bijdragen eigen rekening

De verdiende premies betreffen de aan verzekerden in rekening gebrachte bruto premies onder aftrek van kortingen uit hoofde van vrijwillig eigen risico en collectiviteitskortingen alsmede de premiebedragen die het Centraal Administratie Kantoor (CAK) vergoedt voor de verzekerden waarvan het CAK de incasso heeft overgenomen in het kader van de wanbetalersregeling.

De bijdragen van het ZiNL bestaan uit de ter beschikking gestelde budgetten voor verstrekkingen en beheerskosten inclusief de (landelijke) vereveningsbijdragen Zvw inzake schade en beheerskosten. Een zorgverzekeraar maakt voor zijn jaarrekening een zo goed mogelijke schatting van de vereveningsbijdragen van het ZiNL. De hoogte van de bedragen wordt bepaald door de meest recente correspondentie vanuit het ZiNL, gecorrigeerd met verwachte aanpassingen. In de schattingen zijn alle geschatte te verrekenen bedragen begrepen uit hoofde van ex-post compensatiemechanismen van de risicoverevening Zvw. Een definitieve afrekening op de exploitatie van 2023 is pas op zijn vroegst mogelijk in 2027.

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt derhalve gewerkt met schattingen van de bijdragen die betrekking hebben op vooral de kosten ziekenhuis- en GGZ-zorg, waaronder de splitsing in vaste kosten, variabele kosten en de effecten van hoge kosten compensatie (HKC) en nacalculaties. Bij de bepaling van de vereveningsresultaten is tevens per verstrekings-categorie rekening gehouden met de gevolgen van de onzekerheden zoals genoemd in de paragraaf risico's en onzekerheden. Onder de bijdragen vereveningsfonds is tevens begrepen de bijstelling van de schattingen over voorgaande jaren.

De uitgaande herverzekeringspremie bestaat uit de afdracht aan het Zorgverzekeringsfonds in het kader van de HKC en de premie van de aan de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. (NHT). De HKC houdt in dat de voor de schaden per verzekerde boven een bepaald normbedrag in een landelijke pool tussen zorgverzekeraars worden verevend.

Toegerekende Opbrengst uit Beleggingen

Omdat de beleggingen niet rechtstreeks kunnen worden toegewezen aan de schadeverzekering, worden de opbrengsten uit beleggingen toegerekend aan de schadeverzekering. De Toegerekende Opbrengst uit Beleggingen (TOB) is gebaseerd op de gemiddelde hoogte van de technische voorzieningen voor te betalen schaden verminderd met de voorschotten onder aftrek van de vorderingen op het ZiNL uit hoofde van de bijdragen uit het Zorgverzekeringsfonds van het huidig boekjaar, berekend tegen een gemiddeld 1-maands Euribor. Indien de Euribor negatief is zal geen toerekening plaats vinden.

Overige technische baten en lasten eigen rekening

Onder de overige technische baten en lasten worden de direct met het verzekeringsbedrijf samenhangende technische baten en lasten, welke niet onder de verdiende premie of schaden eigen rekening vallen, verantwoord.

Schaden eigen rekening

De schaden eigen rekening bestaan uit de bruto schaden onder aftrek van het aandeel herverzekeraar. Onder de bruto schaden worden de aan het boekjaar toe te rekenen schaden voortvloeiend uit de uitvoering van de Zvw verantwoord.

Als gevolg van de DBC-systematiek is de hoogte van de post medische zorg in ziekenhuizen met onzekerheid omgeven. Omdat bij het opmaken van de jaarrekening slechts een deel van de totale jaarlast gedeclareerd is en onbekend welk deel van het totaal dat is en er bovendien onzekerheden zijn met het bepalen van de nog te verrekenen over- of onderdekking van de instellingsbudgetten, is het moeilijk om een goede schatting van de totale kosten te maken. Het financiële risico wordt substantieel gemitigeerd als gevolg van contracteringsbepalingen en het risicovereveningssysteem.

De bruto schaden worden opgenomen inclusief afwikkelingskosten en onder aftrek van opbrengsten uit verhaal. De afwikkelingskosten betreffen de integrale kosten van de interne organisatorische eenheden, die belast zijn met de afhandeling van declaraties. De ingebrachte schaden voor de HKC zijn verantwoord onder het aandeel herverzekeraar.

Bedrijfskosten uit gewone bedrijfsuitoefening

De bedrijfskosten betreffen alle kosten die betrekking hebben op de bedrijfsvoering van het boekjaar en zijn verdeeld over de categorieën acquisitie-, beheers-, personeels- en afschrijvingskosten. Onder de acquisitiekosten worden de kosten begrepen die middellijk of onmiddellijk samenhangen met het sluiten van verzekeringsovereenkomsten. Alle acquisitiekosten worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. De beheerskosten worden grotendeels geadmistreerd in Menzis Zorgverzekeraar N.V. en worden naar de desbetreffende groepsentiteiten doorbelast op basis van het principe 'at arms length'. De kosten voor herstel en groot onderhoud worden jaarlijks ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Andere baten en lasten

De andere baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht het jaar van ontvangst of uitgave.

Belastingen

Menzis Zorgverzekeraar N.V. is op grond van haar activiteiten vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Voor de omzetbelasting maakt de vennootschap deel uit van een fiscale eenheid. Op grond hiervan bestaat hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelastingverplichtingen van alle entiteiten die deel uitmaken van deze fiscale eenheid.

Tot de fiscale eenheid voor de omzetbelasting behoren per 31 december 2023 de volgende entiteiten:

- Stichting Menzis Beheer
- Menzis Zorgverzekeraar N.V.
- Menzis N.V.
- Anderzorg N.V.
- Menzis Holding B.V.
- Menzis Leefkracht B.V.
- Menzis Bemiddeling B.V.
- Menzis Participaties B.V.
- Stichting MenzisFonds
- Stichting Zorgkantoor Menzis

Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft voor het huidige boekjaar (2023) gebruik gemaakt van de tijdelijke verplichte vrijstelling om geen latente belastingen te verwerken die verband houden met Pijler 2-winstbelastingen en verstrekt de vereiste nieuwe toelichtingen in de toelichting op de winst-en-verliesrekening.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit operationele-, financierings-, en investerings- en beleggingsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Onder de kasstroom uit operationele activiteiten zijn de ontvangen premies, de betaalde schaden en kortingen opgenomen, alsmede de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden. Daarnaast zijn hieronder de betaalde bedrijfs- en acquisitiekosten opgenomen en de betaalde belastingen. Kasstromen uit hoofde van aan- en verkopen van beleggingen en materiële en immateriële vaste activa zijn opgenomen onder de kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten. Onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten worden de ontvangsten uit hoofde van nieuw opgenomen langlopende schulden verantwoord alsmede de aflossingen op langlopende schulden. Kapitaalstortingen en terugbetalingen van kapitaal worden eveneens onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten opgenomen.

2.5 Risicoprofiel

2.5.1 SCR en risicocategorieën

Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)

Het vereiste eigen vermogen, ook wel de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) genoemd, is een risicogebaseerde buffer die verzekeraars verplicht zijn aan te houden. Deze buffer is bedoeld om de continuïteit van de onderneming te waarborgen in geval van onverwachte verliezen. De SCR is afhankelijk van de risico's die op de balans staan. Dit betekent bijvoorbeeld dat (zorg)verzekeraars met risicovollere beleggingen, zoals aandelen, een hogere buffer moeten aanhouden dan (zorg)verzekeraars met beleggingen in minder risicovolle activa, zoals staatsobligaties.

Het beoogde zekerheidsniveau voor (zorg)verzekeraars is vastgesteld op 99,5% over een eenjarige horizon. Een Solvency II-ratio van 100% betekent dat Coöperatie Menzis dusdanig kapitaal heeft, dat we na een zware schok, die naar verwachting eens in de 200 jaar voorkomt, nog steeds in staat zijn om onze verplichtingen na te komen.

We hebben in ons kapitaalbeleid vastgelegd dat we met een grote mate van zekerheid te allen tijde aan onze verplichtingen willen voldoen, ook bij mogelijke tegenvallers. Daarom is voor Coöperatie Menzis een interne doelsolvabiliteit bepaald van 128% van de SCR, oftewel een buffer als extra weerstandsvermogen. Daarmee is dit voor de RvB het belangrijkste middel om de solvabiliteit te monitoren.

Voor de drie verzekeringsentiteiten van Coöperatie Menzis is eveneens een doelsolvabiliteit vastgesteld:

- Menzis Zorgverzekeraar N.V.: 120% van de SCR
- Menzis N.V.: 120% van de SCR
- Anderzorg N.V.: 125% van de SCR.

De doelsolvabiliteit van Anderzorg N.V. is hoger vastgesteld op basis van het risicoprofiel van Anderzorg N.V.

Ultimo boekjaar 2023 is de opbouw van het vermogen ter dekking van de SCR als volgt weer te geven:

Solvabiliteit (x € 1 miljoen)	31/12 2023	31/12 2022
Vermogen in jaarrekening	1.214	1.037
Aanpassingen in waarderingsgrondslagen	12	22
Eigen vermogen SII	1.226	1.060
Vermogensbestanddelen niet ter dekking van de SCR	-13	-13
Vermogen ter dekking van de SCR	1.213	1.047

Risicocategorieën

Voor de berekening van de SCR hanteren we de standaardformule. De standaardformule is de Europees vastgestelde berekening voor het meten van risico's. In deze standaardformule zijn per risicocategorie parameters gedefinieerd op basis waarvan de totale SCR wordt berekend. Voor Coöperatie Menzis zijn vier risicocategorieën relevant voor de hoogte van de SCR:

- A. Verzekeringstechnisch risico
- B. Marktrisico
- C. Tegenpartij-kredietrisico
- D. Operationeel risico

Daarnaast kennen we het liquiditeitsrisico, echter heeft dit risico geen invloed op de hoogte van de SCR. Liquiditeitsrisico is het risico dat een organisatie niet aan de financiële verplichtingen kan voldoen door een tekort aan liquide middelen. We accepteren een laag liquiditeitsrisico. Het liquiditeitsrisico beheersen we door maatregelen te nemen die het korte- en langetermijnliquiditeitsrisico monitoren, zoals het periodiek opstellen van een liquiditeitsprognose en het beleggen in met name beursgenoteerde effecten. Alle beleggingen, met uitzondering van de beleggingen in de zorg en hypotheek, zijn liquide en vrij verhandelbaar. We zijn in 2023 binnen de vooraf vastgestelde risicobereidheid van het liquiditeitsrisico gebleven.

Binnen de relevante risicocategorieën voor de SCR zijn subcategorieën gedefinieerd. Voor elk van de subcategorieën wordt een kapitaal eis berekend. De verschillende kapitaal eisen worden samengevoegd tot één enkele kapitaal eis (SCR). Hierbij houden we rekening met diversificatie-effecten binnen en tussen de risicocategorieën. De solvabiliteit eis voor Menzis Zorgverzekeraar N.V.: bedraagt ultimo 2023 € 851,0 miljoen (2022: € 835,1 miljoen). De solvabiliteitsratio bedraagt ultimo 2023 143% (2022: 125%). In 2023 voldoen we hiermee aan de solvabiliteit eisen van de wetgever en aan de intern vastgestelde doelsolvabiliteit van 120%.

Beheersing van risicocategorieën

De beheersing van de (individuele) risicocategorieën lichten we hierna toe (zie ook paragraaf 1.4.5 van het Bestuursverslag van Coöperatie Menzis).

A. Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico definiëren we als het risico dat de huidige en toekomstige zorgkosten (inclusief uitvoeringskosten) die we voor onze verzekerden betalen onvoldoende gefinancierd kunnen worden vanuit de premie-inkomsten, bijdragen vanuit de overheid (vereveningsbijdragen) en de schadevoorziening. Deze risico's kunnen ontstaan tijdens het ontwikkelen en verkopen van zorgverzekeringen, het inkopen en contracteren van zorg en het uitbetalen en verrekenen van zorgkosten. Voor Coöperatie Menzis is dit het grootste risico.

Onder Solvency II onderscheiden wij drie subrisico's:

- o **Premierisico**

Het premierisico is het risico op verliezen door een ondeugdelijke prijsstelling. De verzekeringspremies en vereveningsbijdragen voor het eerste verzekeringsjaar moeten voldoende zijn om de zorgkosten (inclusief uitvoeringskosten) van dat jaar te dekken met inachtneming van de inzet van reserves.

In de zorgverzekeringsmarkt is de prijs één van de belangrijkste elementen waarmee geconcurrereerd wordt. Voor de coöperatie is een stabiele ontwikkeling van de premie een belangrijk uitgangspunt. We steken daarom veel energie in het beheersen van de kwaliteit van de zorg en in het beheersen van de hoogte van de zorgkosten. Daarnaast zetten we, net als veel andere zorgverzekeraars, de afgelopen jaren telkens een deel van onze reserves in om de premie te dempen.

De verwachte zorgkosten en de te ontvangen risicovereveningsbijdrage zijn de belangrijkste elementen voor het vaststellen van de premie. Andere elementen zijn de verwachte beheerskosten en de kosten en baten vanwege het verplichte en vrijwillige eigen risico.

Door de grote bedragen die in de zorg omgaan, kunnen procentueel kleine afwijkingen al snel een behoorlijke impact hebben. Bij de basisverzekering hebben we bovendien te maken met een complex risicovereveningssysteem, waarvan de uitkomst pas na enkele jaren bekend is.

- o **Voorzieningenrisico**

Het voorzieningenrisico is het risico op een ongunstige verandering in de waarde van verzekeringsverplichtingen door inadequate aannames met betrekking tot de schadevoorziening.

De prognose van de zorgkosten is gebaseerd op declaraties uit het verleden, de ontwikkelingen die we hierin zien en op de afspraken die we met zorgaanbieders hebben gemaakt. De prognoses worden per schadejaar gemaakt op het niveau van zorgsoorten, zoals huisartsen of ziekenhuizen. Met name bij ziekenhuizen kan het lang duren voordat we declaraties ontvangen dan wel schadejaren worden afgerekend. Hierdoor bestaat er, vooral in de meest recente schadejaren, een behoorlijke mate van onzekerheid in de prognoses. Voor de aanvullende verzekeringen geldt dat de onzekerheid in de zorgkostenprognoses veel beperkter is. Dit komt voornamelijk doordat de declaraties hier veel sneller worden ontvangen.

- o **Catastroferisico**

Het catastroferisico is het risico dat als gevolg van concentratie van een groep verzekerden (in locatie en/of aard van verzekerde risico's), een bepaalde (externe) ontwikkeling of gebeurtenis, waaronder catastrofes en calamiteiten, leidt tot bovengemiddelde zorgkosten, waardoor onvoorziene verliezen optreden. Bij de aanvullende verzekering is hier, gezien de aard en omvang van de verstrekkingen, nauwelijks sprake van een risico. Bij de basisverzekering is dit risico wel aanwezig.

Beheersing

Het verzekeringstechnisch risico beheersen we door goede processen in de 1e lijn en adequate monitoring hierop vanuit de 2e lijn. Het premieproces voeren we jaarlijks uit in een projectgroep, waarin ervaren medewerkers participeren. De zorgkostenprognoses worden opgesteld door kwantitatieve specialisten in samenspraak met de verantwoordelijken voor de inkoop van de zorg. De 2e lijn wordt in beide processen uitgevoerd door de Actuariële Functie en de Risicomanagementfunctie.

Het catastroferisico beheersen we enerzijds door de wettelijke regeling dat de overheid zorgverzekeraars compenseert in geval van een grote ramp en anderzijds doordat we aangesloten zijn bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT).

Gevoeligheden

In onderstaande tabellen presenteren we de gevoeligheden voor het premierisico en het voorzieningenrisico. De gevoeligheid voor het premierisico geven we weer door het effect van een onderschatting van de reguliere zorgkosten van het komende jaar met 2%. De gevoeligheid voor het voorzieningenrisico geven we weer door het effect van een tekort van 1% in de verwachte reguliere schadelast. Beide subrisico's geven we weer als een verlaging van het solvabiliteitsoverschot (het verschil tussen het aanwezige en het vereiste solvabiliteitsvermogen).

- o **Effect premierisico**

In geval de zorgkosten het komend jaar 2% hoger zouden blijken uit te vallen, dan zou de solvabiliteitsratio van 143% met 15 procentpunt afnemen naar een ratio van 128%.

Effect premierisico (x € 1.000)	Solvency II waarde per 31/12 2023	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
2% hogere schadelast 2024	-13.419	143%	128%	-122.269	-122.269	0

- **Effect voorzieningenrisico**

Als de hoogte van de schadelast over het afgelopen jaar met 1% toeneemt ten opzichte van de prognose, betekent dit een verlaging van het vermogen en een verhoging van de technische voorziening schade. Ook de SCR neemt toe; de solvabiliteitsratio neemt af van 143% naar 140%.

Effect schadelast +1% (x € 1.000)	Solvency II waarde per 31/12 2023	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Technische voorziening te betalen schade	1.161.469	143%	140%	-20.546	-15.842	4.704

Overig

De verzekeringstechnische risico's die samenhangen met de activiteiten van Coöperatie Menzis zijn ondergebracht in de zorgverzekeraarsentiteiten die behoren tot de coöperatie. Deze entiteiten staan onder toezicht van DNB en worden allen bestuurd door de RvB van Coöperatie Menzis.

B. Marktrisico

Het marktrisico betreft het risico op verliezen óf op ongunstige veranderingen in de financiële situatie als direct of indirect gevolg van schommelingen van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten.

Beleggingsbeleid

Het duurzaam beleggingsbeleid van Coöperatie Menzis is in lijn met het *Prudent Person Principle*, één van de basisprincipes van Solvency II. Dat schrijft voor dat er belegd moet worden op de wijze zoals een prudent persoon dat zou doen. We hanteren een behoudend beleggingsbeleid dat afgestemd is op de maatschappelijke rol die we als zorgverzekeraar hebben. Het *Prudent Person Principle* is hiermee dus leidend voor de beleggingsactiviteiten van Coöperatie Menzis. Het *Beleid Duurzaam Beleggen* geeft verder invulling aan de maatschappelijke rol en ESG-integratie binnen het beleggingsproces.

Het beleggingsbeleid is gericht op het leveren van een bijdrage aan de realisatie van een scherpe premie voor onze verzekerden. Dit doen we door het streven naar een duurzaam beleggingsresultaat dat een stabiele ontwikkeling in de tijd laat zien, gegeven de risicohouding en overige randvoorwaarden. Door middel van een periodieke ALM-studie analyseren en beoordelen we de balansdynamiek en verifiëren we, in lijn met het kapitaalbeleid, het marktrisicobudget ten opzichte van de doelsolvabiliteit. Afhankelijk van de uitkomsten van de ALM-studie herijken we eventueel het beleggingsbeleid, de strategische beleggingsmix en de beleggingsportefeuille. Met de uitkomsten van de ALM-studie bepalen we de optimale invulling van het marktrisico, passend binnen de risicobereidheid voor het marktrisico. De marktrisico's mogen geen risico vormen voor het nakomen van de verplichting: het betalen van de zorgkosten.

Menzis-portefeuille

Onze beleggingsportefeuille bestaat uit twee deelportefeuilles met ieder een eigen beleggingsstrategie:

- o **Rendementsportefeuille**

De Rendementsportefeuille belegt voor Coöperatie Menzis de doelsolvabiliteit (128% van SCR), of - indien lager - de aanwezige solvabiliteit van de Coöperatie Menzis voor de lange termijn. Deze portefeuille heeft tot doel een stabiele rendementsontwikkeling te behalen op de lange termijn. Dit betekent dat het risicoprofiel van deze deelportefeuille iets hoger mag zijn. De strategische beleggingsmix bestaat momenteel voor 42,25% uit geldmarktbeleggingen, 8,25% uit staatsobligaties, 22,75% uit bedrijfsobligaties en 26,75% uit aandelen.

De portefeuille bestaat naast de beursgenoteerde (liquide) beleggingscategorieën ook uit twee niet-beursgenoteerde beleggingscategorieën (illiquide) namelijk: 1) private Zorgbeleggingen en 2) Nederlandse Woning hypotheek.

- o **Liquiditeitsportefeuille**

De Liquiditeitsportefeuille belegt het restant van de belegbare middelen en het eventuele beschikbare vermogen boven de doelsolvabiliteit van 128%. Dit dient twee doelen: 1) het beschikbaar hebben van liquiditeit in het geval andere liquiditeitsbuffers ontoereikend zijn en 2) het repliceren van de rendement- en risicokarakteristieken van de technische voorzieningen van Coöperatie Menzis. Het risicoprofiel van deze deelportefeuille is daardoor defensief. Dat betekent: gericht op het behouden van het vermogen en zo min mogelijk beleggingsverlies maken. De portefeuille die het best aan deze norm voldoet, bestaat voor 100% uit geldmarktbeleggingen.

Het onderscheid tussen deze twee deelportefeuilles geeft een duidelijk beeld van de risico's van de beleggingen. Op basis van de Rendementsportefeuille en de Liquiditeitsportefeuille kunnen beleggingsportefeuilles worden samengesteld, die afgestemd zijn op de individuele entiteiten.

Risicotolerantie

De risicotolerantie wordt gewaarborgd door het monitoren en volgen van:

1. Een richtlijn voor het borgen van de gewenste omvang van het marktrisico
2. Een richtlijn voor de omvang van de Rendementsportefeuille
3. Een richtlijn voor het borgen van de gewenste strategische beleggingsmix

De risicograad van de beleggingsportefeuille wordt periodiek getoetst op basis van bovenstaande drie richtlijnen en primair gestuurd op de omvang van het marktrisico.

Afwijkingen van de strategische beleggingsmix kunnen passief ontstaan door verschil in (autonome) waardemutaties tussen beleggingscategorieën. Aan dergelijke passieve afwijkingen is in het strategisch beleggingsbeleid een grens gesteld, die wordt gemonitord.

Voor het marktrisico onderscheiden we zes subrisico's:

- o **Renterisico**

Renterisico is de gevoeligheid van de waardering van de vastrentende waarden en de technische voorzieningen voor veranderingen in de rentetermijnstructuur. We meten het renterisico van de beleggingsportefeuille (vastrentende waarden) met de *modified duration* maatstaf. *Modified duration* is de gevoeligheid van de waarde van de portefeuille voor een 1%-punt verandering van de marktrente. Daarbij geldt dat bij een stijgende marktrente de waarde van de rentegevoelige beleggingen daalt. De langlopende rentegevoelige beleggingen hebben een *modified duration* van circa 7,0 per 31 december 2023. De geldmarktbeleggingen kennen een korte looptijd en zijn daardoor minder gevoelig voor rentewijzigingen. De gevoeligheid van het renterisico op de betreffende balansposities is in onderstaand overzicht opgenomen.

Effect rente schok 1% (x € 1.000)		Solvency II waarde per 31/12 2023	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
verhoging rentecurve +1%	activa:	1.908.052	143%	139%	-30.873	-31.892	-1.018
	passiva:	1.164.336					
verlaging rentecurve -1%	activa:	1.908.052	143%	147%	35.258	37.140	1.882
	passiva:	1.164.336					

- o **Aandelenrisico**

Het aandelenrisico is de gevoeligheid voor veranderingen in het niveau van de marktprijzen van aandelen. Met de beleggingen in de aandelenportefeuille nemen we dit risico bewust en beheersen we dit met als doel om op de langere termijn extra rendement te behalen ten opzichte van de risicovrije rente, binnen de gestelde risiconormen. In onderstaand overzicht is de gevoeligheid voor het aandelenrisico weergegeven door de aandelenportefeuille met een daling van 40% te schokken. Het effect van een 40% daling van de aandelenportefeuille heeft een negatief gevolg voor de SCR-ratio, die dan daalt van 143% naar 132%.

Effect waarde aandelen - 40% (x € 1.000)		Solvency II waarde per 31/12 2023	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Aandelenportefeuille		280.508	143%	132%	-94.910	-112.203	-17.293

- o **Vastgoedrisico**

Vastgoedrisico is niet van toepassing voor Menzis Zorgverzekeraar N.V.

- **Spreadrisico**

Het spreadrisico vloeit voort uit de gevoeligheid voor veranderingen in het kredietrisico boven de risicovrije rente. Hoe lager de kredietwaardigheid van de vastrentende waarden, hoe hoger het risico. Het effect is groter voor de langer lopende vastrentende waarden. In de beleggingsportefeuille heeft Coöperatie Menzis met name spreadrisico binnen de beleggingscategorie bedrijfsobligaties. De kredietwaardigheid wordt weergegeven met een krediet-rating afgegeven door rating bureaus, zoals Standard & Poors, Moody's en Fitch. Coöperatie Menzis beheerst het spreadrisico door eisen te stellen aan de kredietwaardigheid van de obligatieportefeuille. Beleggingen in langlopende staatsobligaties moeten minimaal een rating van AA hebben. Langlopende bedrijfsobligaties moeten minimaal een rating van BB hebben en de geldmarktbeleggingen een minimale rating van BBB.

De totale portefeuille vastrentende waarden (langlopend en kortlopende obligaties) kent per 31 december 2023 de volgende inrichting naar kredietrating:

Kredietrating (x € 1.000)	Staats- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Totaal	%
AAA	219.992	2.008	222.000	22,38%
AA	82.401	212.465	294.866	29,71%
A	106.215	80.794	187.009	18,85%
BBB	173.477	113.343	286.820	28,90%
BB	0	1.616	1.616	0,16%
B	0	0	0	0,00%
N/C	0	0	0	0,00%
Totaal	582.085	410.226	992.311	100,00%

- **Valutarisico**

Valutarisico vloeit voort uit veranderingen in het niveau van valutakoersen. Valutarisico is alleen aanwezig in de Rendementsportefeuille. Om risicospreiding te realiseren, beleggen we wereldwijd. Hierdoor zijn beleggingen ook in andere valuta dan de Euro genoteerd. We hebben een valuta-afdeckingsbeleid dat geldt voor de gehele beleggingsportefeuille dat ieder jaar wordt geëvalueerd. Het afdekken van het valutarisico gebeurt via valutatermijncontracten (derivaten). In 2023 werden conform het strategisch beleggingsbeleid de USD en GBP voor 75% afgedekt. Over ongeveer 84,9% van de activa in portefeuille wordt geen valutarisico gelopen.

- **Concentratierisico**

Concentratierisico is het risico dat ontstaat door een gebrek aan diversificatie in de beleggingsportefeuille of door een sterke blootstelling aan het risico van wanbetaling van één enkele emittent of een groep van verbonden emittenten. De huidige beleggingsportefeuille is breed gespreid en bevat slechts enkele grote vastrentende waardenposities uitgegeven door Europese overheden.

Vastrentende waarden naar land (x € 1.000)	%	31/12 2023	31/12 2022
Italië	29,79%	173.478	222.234
Duitsland	25,63%	149.200	38.518
Spanje	18,25%	106.215	133.030
Nederland	10,93%	63.644	90.439
Frankrijk	7,22%	42.030	212.856
Verenigd Koninkrijk	5,43%	31.623	24.241
Oostenrijk	0,55%	3.179	38.567
Finland	0,49%	2.844	17.648
België	0,37%	2.139	57.722
Zwitserland	0,32%	1.841	1.043
Denemarken	0,25%	1.442	1.447
Noorwegen	0,17%	975	749
Zweden	0,16%	947	674
Europa	0,16%	928	874
Ierland	0,12%	701	0
Azië (supranationaal)	0,07%	421	394
Europa (supranationaal)	0,06%	322	312
Luxemburg	0,03%	156	85
Totaal	100,00%	582.085	840.834

*Europa: dit betreffen vastrentende waarden die zijn uitgegeven door de Europese Unie.

Op basis van de RJ 290.916 worden diverse methodes gehanteerd om de reële waarde van de financiële beleggingen te bepalen:

- o Categorie 1: reële waarde is afgeleid van beursgenoteerde marktprijzen;
- o Categorie 2: reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;
- o Categorie 3: reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW); of
- o Categorie 4: reële waarde is afgeleid van een andere geschikte waarderingmethodiek.

Onderstaande tabel laat per beleggingscategorie zien op basis van welke methode de balanswaarde is bepaald.

Levels (x € 1.000)	Staats- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Aandelen	Hypothecaire leningen	Deposito's	Overige	Totaal
Beursgenoteerde marktprijzen	582.085	410.226	255.751				1.248.062
Onafhankelijke taxaties							0
Netto-contante waardeberekening				70.744			70.744
Overige methode			24.061				24.061
Totaal	582.085	410.226	279.812	70.744	0	0	1.342.867

In de situatie dat het financiële instrument via een beurs wordt verhandeld, wordt deze gewaardeerd tegen de beursgenoteerde marktprijs. Dit geldt voor het merendeel van de financiële beleggingen, namelijk aandelen en staats- en bedrijfsobligaties. Voor de financiële instrumenten die niet via een beurs verhandelbaar zijn, worden andere methoden gehanteerd. Voor de hypotheeklen wordt de netto-contante-waarde-methode gebruikt om de reële waarde te bepalen. Voor de fondsbeleggingen in de Zorg (Zorgbeleggingen) wordt de waarde bepaald volgens de methode zoals vastgelegd in de fondsvoorwaarden van de individuele fondsen..

C. Tegenpartij-kredietrisico

We lopen tegenpartij-kredietrisico op verliezen óf op een ongunstige verandering in de financiële situatie als gevolg van schommelingen in de kredietwaardigheid van tegenpartijen, zoals zorgverleners, financiële instellingen, overheden, aan overheid gelieerde instellingen en verzekeren. Daarnaast lopen we dit risico over het vermogen dat we hebben belegd in een hypotheeklen-beleggingsfonds. We onderscheiden binnen het tegenpartij-kredietrisico de volgende subcategorieën:

o **Zorgverlenersrisico**

Voor de toegankelijkheid van de zorg is het van belang dat zorgverleners voorschotten ontvangen. We willen vorderingen die niet door onderhanden werk worden gedekt (overschrijding van plafondbedragen, vorderingen uit hoofde van controles of geconstateerde fraude, opbrengstverrekening) zo snel mogelijk na ontstaan terugvorderen of verrekenen.

o **Financiële instellingen**

Het risico dat financiële instellingen tekortschieten in de betalingsverplichting, terwijl de transacties met die tegenpartij een positieve netto marktwaarde hebben. De daadwerkelijke omvang van de exposure is onzeker en wordt bepaald op het moment dat een tegenpartij betalingsverplichtingen niet nakomt.

De bereidheid van Coöperatie Menzis om risico's te lopen bij financiële instellingen is beperkt, omdat het 100% afdekken van vorderingensrisico's voor financiële instellingen onmogelijk is. We hebben uit hoofde van de dagelijkse bedrijfsuitoefening en de beleggingsportefeuille posities bij respectievelijk de huisbankier en de *custodian*.

o **Verzekerenrisico**

Vanuit solidariteitsoogpunt willen we dat zoveel mogelijk verzekeren de premie betalen. Het risico dat premievorderingen op verzekeren niet kunnen worden geïncasseerd, wordt deels beperkt doordat premieachterstanden van meer dan zes maanden worden overgedragen aan het CAK.

Effect vorderingenpositie + 100% (x € 1.000)	Solvency II waarde per 31/12 2023	ratio voor	ratio na	effect op saldo SCR en vermogen	effect op vermogen	effect op SCR
Hoogte vorderingen op zorgverleners	31.587	143%	142%	-1.492	0	1.492

Met betrekking tot vorderingen op verzekeringnemers, zorgverleners en financiële instellingen dienen we kapitaal aan te houden. Bij een 100% hogere vorderingspositie op zorgverleners per 31 december 2023 (waarover tegenpartij-kredietrisico wordt gelopen) vermindert het saldo eigen vermogen en SCR met € 1,5 miljoen. Op de solvabiliteitsratio van 143% heeft dit slechts een effect van -1 procentpunt.

D. Operationeel risico

Een operationeel risico is zowel het risico van een (financieel) verlies door inadequate of falende interne processen, personeel, informatie of systemen, als ook inadequate (naleving van) uitbestedingen. We onderscheiden binnen het operationeel risico de volgende subcategorieën:

- **Procesrisico:**
Het risico van onvoldoende doelmatige en/of onvoldoende doeltreffende ketens en processen, inclusief (keten)samenwerking en het risico dat het proces niet tijdig, binnen de afgesproken begroting en met voldoende kwaliteit wordt uitgevoerd.
- **Personeelsrisico:**
Het risico van inadequate bedrijfsvoering door een tekort aan kwantitatief en/of kwalitatief personeel als gevolg van onder andere onvoldoende kennis of verzuim. Daarnaast het risico dat kritische bedrijfsinformatie en -kennis bij één of enkele medewerkers belegd is. En tot slot het risico dat resultaten niet of niet op een beheerste wijze behaald worden door incompetent management.
- **Modelrisico:**
Het risico dat data- en informatiemodellen verkeerde uitkomsten geven als gevolg van oversimplificering, fouten in een (financieel) model, verkeerd gebruik van een model en/of gebruik van een verkeerd model. Modelrisico treedt voornamelijk op om drie redenen:
 - Fundamentele fouten kunnen onnauwkeurige output opleveren ten opzichte van het doel van het ontwerp en het beoogde zakelijke gebruik.
 - Onjuist of oneigenlijk gebruik.
 - Onnauwkeurige of beschadigde data voor de input.
- **IT-*risico*:**
Het risico op verlies, misbruik of vernietiging van gegevens en/of informatiesystemen door aanvallen of malware (cyber dreiging), molest of verlies van apparatuur, of ontoereikende toegangsbeveiliging, waardoor systemen corrupt raken of uitvallen, of (persoons)gegevens worden geopenbaard. Daarnaast het risico dat de bedrijfsfuncties onvoldoende worden ondersteund met een betrouwbare en flexibele informatievoorziening door veroudering of verkeerde keuzes, waardoor de strategie niet kan worden verwezenlijkt of de IT-dienstverlening niet voldoet aan de eisen.
- **Continuïteitsrisico:**
Het risico dat de continuïteit van de (kritische) bedrijfsprocessen, of van heel de organisatie, in gevaar komt door (externe) gebeurtenissen.

- ***Uitbestedingsrisico:***
Het risico dat de continuïteit, integriteit en/of kwaliteit van (een deel van) de bedrijfsvoering van de organisatie wordt geschaad door tekortkomingen in uitbestede werkzaamheden of door derden ter beschikking gestelde apparatuur en personeel.
- ***Integriteitsrisico:***
Het risico dat de integriteit van de organisatie (negatief) wordt beïnvloed, doordat medewerkers, bestuurders of toezichthouders van de organisatie wet- en regelgeving, maatschappelijke en/of door de organisatie opgestelde normen overtreden (niet integere, onethische gedragingen) en/of onvoldoende toezien op gedragingen van gecontracteerde partijen.
- ***Compliance risico:***
Het risico dat de bedrijfsvoering/uitoefening niet voldoet aan wet- en regelgeving, als ook de eigen voorgeschreven beleidskaders, processen en procedures.
- ***Omgevingsrisico:***
Het risico op een verslechtering van de marktpositie als gevolg van ongewenste ontwikkelingen en/of veranderingen in de politiek, maatschappij en bij zorgaanbieders, klanten, concurrenten en commerciële partners.
- ***Fysiek risico:***
Het risico op schade aan eigendommen of een lagere productiviteit, of indirect tot vervolgebeurtenissen, zoals een verstoring van toeleveringsketens als gevolg van extreme gebeurtenissen als klimaatverandering (frequenter extreme weersomstandigheden en geleidelijke veranderingen in het klimaat, en milieuaantasting, zoals lucht-, water- en bodemvervuiling, watertekorten, biodiversiteitsverlies en ontbossing). Fysieke risico's worden aangemerkt als '*acuut*' wanneer ze voortvloeien uit extreme gebeurtenissen, zoals droogteperiodes, overstromingen en stormen. Ze worden aangemerkt als '*chronisch*' wanneer ze voortvloeien uit voortschrijdende verschuivingen, zoals stijgende temperaturen, stijgende zeespiegels, watertekorten, verlies aan biodiversiteit en schaarste van hulpbronnen.
- ***Juridisch risico:***
Het risico op sancties en verlies als gevolg van het niet naleven van formele afspraken (contracten), niet contractuele verplichtingen en wet- en regelgeving.

2.5.2 Onzekerheden in de zorgkosten en bijdragen

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien.

Voornaamste COVID-19 regelingen die van invloed zijn op de schattingen in de jaarrekening 2023

Voor 2023 geldt dat COVID-19 door zorgverzekeraars wordt gezien als een onderdeel van de normale bedrijfsvoering. COVID-19-zorg en uitgestelde zorg maken integraal onderdeel uit van de reguliere zorgcontractering 2023.

Solidariteitsregeling 2020 en 2021

Zorgverzekeraars hebben voor 2020 en 2021 solidariteitsafspraken opgesteld om zowel de COVID-19-kosten, de bijdragen uit de catastrofereregeling en overige COVID-19-effecten te herverdelen.

De onzekerheden rondom de bepaling van de hoogte van de bijdrage uit de catastrofereregeling zijn sterk gereduceerd. Zorgverzekeraars kunnen de COVID-19-patiënten in de eigen administratie identificeren en de rekenregels voor de catastrofereregeling, zoals opgenomen in de ZINL beleidsregels, zijn definitief. De baten en lasten die voortvloeien uit de catastrofereregeling worden door de zorgverzekeraars deels herverdeeld via de onderlinge solidariteitsregelingen 2020 en 2021. Deze herverdeling kent nog wel enige onzekerheid, maar deze wordt mogelijk gemitigeerd door de in solidariteitsregelingen opgenomen bandbreedteregeling voor 2020 (+/- € 10 per premie-equivalent) en 2021 (+/- € 25 per premie-equivalent). De definitieve afrekening van de catastrofereregeling vindt uiterlijk in 2025 plaats.

Niet-kostendekkende premie 2024

De voorziening voor (niet-verdiende premies en) lopende risico's omvat het voorcalculatorische negatieve resultaat tussen de verwachte voordelen van het jaar, volgend op het boekjaar en de onvermijdbare kosten om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Deze niet-kostendekkende premie voorziening (hierna: NKP) wordt bepaald op basis van de beste schatting van de toekomstige schadelasten, verdiende premies, vereveningsbijdragen en toegerekende beleggingsopbrengsten en bedrijfskosten.

Onzekerheden door het risicovereveningssysteem

In de ex-ante budgetbepaling wordt door het Zorginstituut Nederland (ZiNL) op basis van gegevens uit het verleden een inschatting gemaakt van de te verwachten opbrengsten en kosten per zorgverzekeraar. De ramingen die daarmee samenhangen, zullen afwijken van de werkelijkheid. Afwijkingen zullen zich manifesteren in aantallen verzekerdenjaren per verdeelkenmerk en afwijkende normbedragen en drempelbedragen. Het risico is dan ook groot dat de werkelijke opbrengsten afwijken van lenteherberekening en andere tussentijdse informatie.

Voor 2024 zijn twee belangrijke modelwijzingen doorgevoerd, de invoering van constrained regression (CR) en een compensatie voor (extreem) hoge kosten van individuele verzekerden voor deelbedrag Variabel.

Voor vereveningsjaar 2023 is de macronacalculatie vervallen, maar is voor de variabele zorgkosten een bandbreedteregeling op modelovereenkomstniveau van toepassing. De drempelwaarde voor deze bandbreedteregeling is +/-€ 50 per verzekerde met een nacalculatie van 75% boven +€ 50 en onder -€ 50. Dit wordt toegepast op het gemiddelde resultaat per verzekerde van modelovereenkomsten. In 2024 is er geen bandbreedteregeling voor de variabele zorgkosten van toepassing.

In 2023 en 2024 wordt het risico van de zorgverzekeraars inzake de GGZ gemitigeerd middels een klassieke bandbreedteregeling op het vereveningsresultaat GGZ en is in beide jaren voor veel kenmerken sprake van (een vorm van) criteriumneutraliteit.

De regeling risicoverevening 2023 is nog niet definitief en wordt naar verwachting in 2024 vastgesteld door het ministerie van VWS.

Bepaling resultaatseffect van de wettelijk eigen risico regeling

De impact van de wettelijk eigen risico rekening voor de jaren 2020 t/m 2022 is goed in te schatten. Het effect voor 2023 is nog onzeker.

Onzekerheid door uitspraak CBb huisartsenzorg in 2023 en 2024

Op 21 december 2023 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in een zaak die verschillende (landelijke) huisartsenverenigingen hebben aangespannen tegen de Nederlandse Zorgautoriteit. Het CBb heeft geoordeeld dat de NZa er niet in is geslaagd om aannemelijk te maken dat de tarieven 2023 en 2024 kostendekkend zijn, omdat een herijking ontbreekt. De NZa moet als gevolg van de uitspraak van het CBb in 2024 alsnog een herijking van de tarieven 2023 en 2024 uitvoeren. De uitkomst en mogelijke gevolgen van deze herijking zijn onzeker.

Onzekerheden HKG's

In 2023 zijn de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en Zorginstituut Nederland (ZiNL) een onderzoek naar de hulpmiddelengegevens gestart. Dit heeft ertoe geleid dat de NZa zich eind 2023 op landelijk niveau heeft onthouden van een oordeel over de hulpmiddelengegevens 2022. Of de door de NZa gesignaleerde problemen met betrekking tot de verantwoording van de hulpmiddelengegevens 2022 daadwerkelijk impact hebben op de HKG-indeling en daarmee op de risicovereveningsbijdrage 2023 in jaarrekening 2023 is op dit moment nog niet bekend.

In Zorgverzekeraars Nederland (ZN) verband wordt voor de toekomstige jaren gewerkt aan een structurele oplossing van de registratieproblemen hulpmiddelen. Parallel hieraan wordt nader onderzoek gedaan naar de risicovereveningsjaren 2024 en 2023. Uitgaande van de op dit moment beschikbare informatie en inzichten is de verwachting dat de geconstateerde registratieproblemen niet leiden tot een materieel effect op de vereveningsbijdrage voor het kenmerk HKG. Finale conclusies hieromtrent kunnen pas worden getrokken na afronding van het nog uit te voeren landelijke onderzoek onder leiding van ZN, dat naar de huidige verwachtingen pas op zijn vroegst in de loop van het tweede kwartaal van 2024 zal zijn afgerond.

Voor de oude jaren (risicovereveningsjaren 2022, 2021 en 2020) hebben zorgverzekeraars al een eerste en/of tweede voorlopige vaststelling van het ZiNL ontvangen. NZa heeft in het jaarlijks onderzoek naar de risicoverevening voor de hulpmiddelengegevens die worden gebruikt bij deze vaststellingen het oordeel juist afgegeven. Er zijn op dit moment geen signalen dat de NZa voornemens is om haar eerder afgegeven oordelen in te trekken.

2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2023

1. Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa	Kosten van verwerving ter zake van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendommen	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari			
Aanschafwaarde	4.077	4.077	5.222
Cumulatieve afschrijvingen	-4.058	-4.058	-5.082
	19	19	140
Mutaties:			
Desinvesteringen	-1.655	-1.655	-1.145
Afschrijving desinvesteringen	1.655	1.655	1.145
Afschrijvingen	-19	-19	-121
	-19	-19	-121
Stand per 31 december			
Aanschafwaarde	2.422	2.422	4.077
Cumulatieve afschrijvingen	-2.422	-2.422	-4.058
	0	0	19

De onder de kosten van verwerving ter zake concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendommen geactiveerde immateriële vaste activa betreffen de van derden betrokken software. De kosten van verwerving ter zake concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendommen worden in maximaal drie jaar afgeschreven. Het afschrijvingspercentage bedraagt per jaar 33,33%. Ultimo 2023 zijn de immateriële vaste activa volledig afgeschreven.

2. Beleggingen

Overige financiële beleggingen

Beleggingen gewaardeerd tegen marktwaarde	Aandelen, certificaten van aandelen, deelnemingsbewijzen en andere niet-vastrentende waardepapieren	Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	Hypotheekfonds ASR	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	257.578	1.039.166	44.051	1.340.795	1.266.995
<i>Mutaties:</i>					
Aankopen	72.537	2.457.210	24.984	2.554.731	3.537.520
Verkopen	-80.525	-2.531.725	0	-2.612.250	-3.362.468
Gerealiseerde winst	1.699	11.831	0	13.530	38.620
Ongerealiseerde winst	49.421	41.568	3.700	94.689	67.812
Gerealiseerd verlies	-1.380	-11.998	0	-13.378	-15.591
Ongerealiseerd verlies	-19.518	-13.741	-1.991	-35.250	-192.093
	22.234	-46.855	26.693	2.072	73.800
Stand per 31 december	279.812	992.311	70.744	1.342.867	1.340.795
Aanschafwaarde per 31 december	256.515	999.668	77.371	1.333.554	1.390.437

Menzis heeft drie Besloten Beleggingsfondsen, namelijk: Het Geldmarkt Fonds, het Vastrentend Fonds en het Aandelen Fonds. In deze Besloten Beleggingsfondsen mogen alleen Menzis entiteiten participeren. Er wordt via deze fondsen belegd in hypotheekfonds ASR, staatsobligaties, bedrijfsobligaties, geldmarktinstrumenten, aandelen en derivaten conform een van tevoren vastgelegd risicoprofiel.

Rentefutures, aandelenindex futures en valutatermijncontracten zijn toegestane derivaten die worden gebruikt uit hoofde van efficiënt portefeuillebeheer en voor het afdekken van bepaalde beleggingsrisico's. Dit is in lijn met voorschriften vanuit DNB.

De overige financiële beleggingen zijn direct opeisbaar, met uitzondering van beleggingen in de zorg en hypotheekfonds ASR, gezamenlijk € 94,8 miljoen.

3. Vorderingen

Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers	2023	2022
Bruto vorderingen op verzekeringsnemers	107.866	112.859
Voorziening vorderingen op verzekeringsnemers	-33.106	-37.988
	74.760	74.871

Op de vorderingen op verzekeringsnemers is een voorziening in verband met verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. De voorziening bedraagt het verschil tussen het nominale bedrag van de vorderingen op balansdatum en een schatting van de bedragen die uiteindelijk zullen worden ontvangen. De schatting is gebaseerd op historische betaalpatronen.

De vorderingen op verzekeringsnemers hebben een looptijd korter dan één jaar.

Vorderingen op Zorginstituut Nederland

Dit betreft de vorderingen inzake de uitvoering van de Zvw.

De vorderingen op ZiNL in 2023 ad € 648,4 miljoen hebben betrekking op vereveningsjaren die nog niet definitief zijn afgerekend. Deze verdeling naar vereveningsjaren is als volgt: 2023: € 648,3 miljoen, 2022: € -0,4 miljoen en € 0,5 miljoen op eerdere jaren.

Per ultimo 2022 (€ 704,0 miljoen) was de verdeling naar vereveningsjaren als volgt: 2022: € 671,5 miljoen, 2021: € 18,8 miljoen en € 13,7 miljoen op eerdere jaren.

De vereveningsjaren worden op drie momenten afgerekend, de eerste afrekening is in het volgend boekjaar (t+1), de tweede afrekening drie boekjaren later (t+3) en de definitieve afrekening vier boekjaren (t+4) later, waarbij de tweede afrekening nagenoeg gelijk is aan de definitieve afrekening.

Overige vorderingen

Overige vorderingen	2023	2022
Vordering op zorgaanbieders	64.297	57.799
Vorderingen beleggingen	7.030	6.457
Belastingen en sociale premies	874	1.517
Handelsdebiteuren	299	48
Vorderingen op groepsmaatschappijen	6.968	1.008
Overige	3.777	1.176
	83.245	68.005

De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar.

Vorderingen op groepsmaatschappijen	2023	2022
Stichting MenzisFonds	5	13
Stichting Zorgkantoor Menzis	2.438	0
Menzis Leefkracht B.V.	188	98
Anderzorg N.V.	4.337	897
	6.968	1.008

4. Overige activa

Materiële vaste activa	Inventaris	Hardware	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde per 31 december	3.014	8.890	11.904	13.460
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	-1.522	-7.272	-8.794	-8.920
	1.492	1.618	3.110	4.540
<i>Mutaties:</i>				
Investerings	35	261	296	476
Desinvesteringen	-357	-1.439	-1.796	-2.032
Afschrijvingen	-300	-1.018	-1.318	-1.905
Afschrijving desinvesteringen	251	1.415	1.666	2.031
<i>Totaal mutaties</i>	-371	-781	-1.152	-1.430
Aanschafwaarde	2.692	7.712	10.404	11.904
Cumulatieve afschrijvingen	-1.571	-6.875	-8.446	-8.794
Stand per 31 december	1.121	837	1.958	3.110

De afschrijvingspercentages bedragen per jaar:

Inventaris: 10%-20%

Hardware: 33,33%

Liquide middelen

Een bedrag van € 37 duizend (2022: € 37 duizend) staat niet ter vrije beschikking in verband met afgegeven bankgaranties.

5. Overlopende activa

Overlopende activa	2023	2022
Lopende rente en huur	2.028	1.070
Overige overlopende activa	5.540	3.768
	7.568	4.838

De overlopende activa hebben grotendeels een looptijd korter dan één jaar, een deel van € 0,8 miljoen heeft een looptijd langer dan één jaar.

6. Afgeleide financiële instrumenten

De financiële instrumenten (derivaten) betreffen valutatermijncontracten en futures.

De valutatermijncontracten dienen ter afdekking van de valutarisico's in de beleggingsportefeuille en hebben een looptijd korter dan één jaar. De valutaderivaten hebben ultimo 2023 een actuele waarde van € 5,1 miljoen (2022: € 0,8 miljoen). Waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening onder de opbrengst uit overige beleggingen verantwoord. De onderliggende waarde die wordt afgedekt middels de valutatermijncontracten bedraagt ultimo 2023 € 301,8 miljoen.

De future contracten betreffen aandelenindex futures en rente futures die worden gebruikt in het kader van efficiënt portefeuillebeheer. De aandelenindex futures worden bij met name stortingen/onttrekkingen gebruikt en de rente futures worden gebruikt om de duration aan te passen van de vastrentende waarden portefeuille. De aandelenindex futures hebben ultimo 2023 een actuele waarde van € 23 duizend (2022: € -9 duizend) en de rente futures een actuele waarde van € 990 duizend (2022: € 115 duizend).

Waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening onder de opbrengst uit overige beleggingen verantwoord. De onderliggende waarde van de aandelenindex futures bedraagt ultimo 2023 € 0,7 miljoen en van de rente futures € 53,8 miljoen.

7. Eigen vermogen

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio	Statutaire reserves	Overige reserves	Totaal 2023
Stand per 1 januari	50	328.889	13.511	694.435	1.036.885
Resultaat boekjaar	0	0	-140	177.429	177.289
Stand per 31 december	50	328.889	13.371	871.864	1.214.174

	Gestort en opgevraagd kapitaal	Agio	Statutaire reserves	Overige reserves	Totaal 2022
Stand per 1 januari	50	278.889	14.536	814.175	1.107.650
Kapitaal-agiostorting	0	50.000	0	0	50.000
Resultaat boekjaar	0	0	-1.025	-119.740	-120.765
Stand per 31 december	50	328.889	13.511	694.435	1.036.885

Het eigen vermogen in 2023 is alleen gemuteerd met de toerekening van het onverdeelde resultaat van € 177,3 miljoen, aan de statutaire en overige reserves.

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van Menzis Zorgverzekeraar N.V. bedraagt € 250 duizend en bestaat uit 2.500 gewone aandelen van nominaal € 100. Van dit maatschappelijk kapitaal zijn 500 aandelen geplaatst en volgestort. De aandelen zijn voor 100% in bezit van Coöperatie Menzis U.A.

Agio

Het bedrag van de kapitaalstorting die de nominale waarde van het kapitaal te boven gaat is onder agio verantwoord.

Statutaire reserves

De statutaire reserve betreft het voormalig Burchtfonds van Stichting De Burcht. Het Burchtfonds betreft het afgescheiden vermogen dat apart wordt beheerd. De mutatie op de statutaire reserve betreft het resultaat van het Burchtfonds.

Overige reserves

Tot en met 2017 was de regelgeving met betrekking tot de Reserve Ziekenfondswet van toepassing op Menzis Zorgverzekeraar N.V. Deze bedroeg ultimo 2017 € 339,2 miljoen. De Reserve Ziekenfondswet is ontstaan bij de invoering van de Zvw per 1 januari 2006 waarbij is bepaald dat de (voormalige) ziekenfondsen de reserves die zij tot die tijd hadden opgebouwd mochten houden onder voorwaarde dat in de statuten een bepaling zou worden opgenomen dat de zorgverzekeraar geen winstoogmerk heeft. Deze verplichting gold tot 1 januari 2018. Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft deze bepaling in haar statuten gehandhaafd.

Solvabiliteit

Op haar verzekeringsactiviteiten loopt Coöperatie Menzis U.A. financieel risico. Dat geldt eveneens voor haar beleggingsactiviteiten, uitstaande vorderingen en operationele activiteiten. In de Solvency II-wetgeving is vastgelegd dat kapitaal moet worden aangehouden om deze risico's af te dekken. Menzis kent hiervoor een kapitaalbeleid van toepassing voor Menzis Groep en haar verzekeringsentiteiten. In dit kapitaalbeleid is een doelsolvabiliteit geformuleerd voor Menzis Groep en de afzonderlijke verzekeringsentiteiten gebaseerd op haar risicobereidheid. Maatregelen zijn beschreven die kunnen worden gehanteerd als de werkelijke of verwachte solvabiliteit onder de doelsolvabiliteit, de wettelijke vereiste solvabiliteit of een andere grenswaarde zakt. Verder is in dit kapitaalbeleid ingegaan op de verwachtingen van de toezichthouder, De Nederlandsche Bank, inzake het kapitaalbeheer van verzekeraars. Menzis voldoet aan deze verwachtingen.

Menzis voert vanuit een gezonde financiële positie, met continuïteit op de lange termijn, een stabiel en concurrerend premiebeleid. Menzis hecht daarbij aan een goede solvabiliteitsratio: de verhouding tussen de aanwezige (en beschikbare) solvabiliteit en de wettelijke vereiste solvabiliteit.

Menzis wil te allen tijde voorkomen dat de wettelijke solvabiliteitseis, het beschikbare eigen vermogen overtreft. Op basis van risicoanalyses, risicobereidheid en gevoeligheidsanalyses is in 2022 de doelsolvabiliteit voor de Menzis groep vastgesteld op 128%. Voor de individuele entiteiten Menzis Zorgverzekeraar N.V. en Menzis N.V. is een doelsolvabiliteit van 120% vastgesteld. Voor Anderzorg N.V. is op basis van het risicoprofiel een hogere doelsolvabiliteit van 125% vastgesteld.

De solvabiliteitseisen, Solvency Capital Requirements (SCR), zijn gebaseerd op het risico gebaseerde toezichttraamwerk voor verzekeraars, Solvency II, dat vanaf 1 januari 2016 van kracht is. Dit raamwerk bevat onder meer belangrijke vereisten met betrekking tot het vaststellen van de balans, het eigen vermogen en kapitaaleisen.

De waarderings- en rubriceringsgrondslagen op basis van Solvency II wijken af van de waarderingsgrondslagen van de jaarrekening, welke is gebaseerd op BW2 Titel 9. In het Solvency and Financial Condition Report 2023, welke voor 20 mei 2024 separaat beschikbaar is voor publiek, wordt de balans per 31 december 2023 weergegeven op basis van BW2 Titel 9 en Solvency II waarderingsgrondslagen. Eventuele verschillen worden toegelicht.

Voor de toelichting op de solvabiliteit in deze jaarrekening is de waardering van het beschikbaar eigen vermogen op basis van Solvency II relevant. Deze is in onderstaand overzicht nader toegelicht.

Eigen Vermogen ter dekking SCR	Totaal 2023	Totaal 2022
Eigen vermogen per 1 januari op basis van BW2 Titel 9	1.214.174	1.036.885
Herwaardering Terreinen en gebouwen	0	0
Waardering technische voorziening op basis van best estimate - vorming risico marge	-28.069	-12.207
Vrijval voorziening "Niet kostendekkende premies	15.958	49.223
Vorming voorziening premierisico's	13.419	-39.156
Discontering en overige	11.197	25.350
Eigen vermogen per 31 december op basis van Solvency II	1.226.679	1.060.095
Niet beschikbaar ter dekking Solvency Capital Requirement	-13.371	-13.511
Beschikbaar eigen vermogen per 31 december ter dekking SCR	1.213.308	1.046.584

Alle vermogensbestanddelen, behoudens de statutaire reserve ten bedrage van € 13,4 miljoen, worden als TIER-1 vermogen aangemerkt.

De solvabiliteitsvereiste eind 2023 bedraagt € 851,0 miljoen (2022: € 835,1 miljoen). Menzis hanteert een standaardmodel voor de berekening van de solvabiliteitskapitaaleis (SCR).

Opbouw van de Solvency Capital Requirement in miljoenen euro's	Totaal 2023	Totaal 2022
Marktrisico	156,8	131,1
Tegenpartijkrediet risico	23,5	25,5
Verzekeringstechnische risico	615,2	618,4
Diversificatie	-116,6	-103,9
Operationeel risico	172,1	164,0
Totaal Solvency Capital Requirement	851,0	835,1

Het beschikbaar eigen vermogen eind 2023 bedraagt € 1.213,3 miljoen (2022: € 1.046,6 miljoen). De solvabiliteitsratio van Menzis Zorgverzekeraar N.V. bedraagt 143% (2022: 125%).

Voorstel bestemming van het resultaat

De behaalde resultaten zijn toegevoegd aan de overige reserves met inachtneming van de wettelijke regelgeving en de in de statuten opgenomen bepalingen van Menzis Zorgverzekeraar N.V.

Het voorstel van de resultaatverdeling is als volgt verwerkt in de jaarrekening:

Voorstel bestemming van het resultaat	2023
Statutaire reserves	-140
Overige reserves	177.429
	177.289

8. Technische voorzieningen

Voor niet verdiende premies en lopende risico's	Niet kosten-dekkende premies	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	49.223	49.223	152.969
Dotatie	15.958	15.958	49.223
Vrijval	-49.223	-49.223	-152.969
Stand per 31 december	15.958	15.958	49.223

De voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's omvat het voorcalculatorische negatieve resultaat tussen de verwachte premies van het jaar, volgend op het boekjaar en de onvermijdbare kosten om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen. Deze voorziening wordt berekend op basis van schattingen van toekomstige schadelasten, verdiende premies, vereveningsbijdragen en bedrijfskosten.

Voor te betalen schaden	Te betalen schaden	Afhandelingkosten	Voorschotten	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	1.600.744	8.893	-432.469	1.177.168	1.206.262
Betaalde schade	-1.428.994	-6.400	0	-1.435.394	-1.450.719
Dotatie	940.102	5.825	0	945.927	1.417.666
Verstrekt/verrekend	0	0	122.111	122.111	3.959
Stand per 31 december	1.111.852	8.318	-310.358	809.812	1.177.168

De voorziening voor nog te betalen schaden betreft de kosten van nog uit te keren vergoedingen van behandelingen van verzekerden welke zijn gestart vóór balansdatum. De voorziening is opgebouwd uit een schatting van de na balansdatum nog te ontvangen declaraties en verminderd met de aan zorgverleners verstrekte kortlopende voorschotten en voorschotten voor reeds verrichte, nog niet gedeclareerde zorgverrichtingen en de verwachte opbrengsten van verhaal. De voorziening voor nog te betalen schaden heeft een overwegend kortlopend karakter en is gevormd op basis van ervaringscijfers verkregen uit statistische gegevens over 2023 en eerdere jaren. Er is zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve toereikendheidstoets uitgevoerd, waarbij is vastgesteld dat de technische voorziening toereikend is.

De voorziening voor te betalen schaden bevat een voorziening voor schadebehandelingskosten inzake de per balansdatum nog lopende schaden. Deze wordt bepaald op basis van de kosten van de afhandeling van de ziektekostendeclaraties.

De voorschotten op ziekenhuizen zijn voorschotten die verzekeraars hebben moeten verstrekken ter compensatie van liquiditeitstekorten. De verstrekte voorschotten per instelling zijn maximaal gelijk aan de waarde van de verrichte zorg van instellingen verstrekt aan verzekerden van Menzis.

De voorziening voor te betalen schaden is afgenomen ten opzichte van 2022. De versnelling van de declaratieverwerking als gevolg van de invoering van het zorgprestatieproces voor de GGZ is hier voornamelijk de oorzaak van. Deze versnelling zorgt voor een daling van € 290,5 miljoen van de voorziening. Daarnaast zijn de totale zorgkosten voor 2023 lager door een afname van het aantal verzekerden.

9. Voorzieningen

Voor pensioenen	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	1.357	2.663
Onttrekkingen	-473	-702
Vrijval	-445	-522
Rente mutatie voorzieningen	1	-82
Stand per 31 december	440	1.357

De voorziening is berekend op basis van de Solvency II risicovrije rentecurve van EIOPA per 31-12-2023.

Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,3 miljoen (2022: € 0,7 miljoen).

Het middellange deel (langer dan één jaar en korter dan vijf jaar) bedraagt € 0,1 miljoen (2022: € 0,7 miljoen).

Overige voorzieningen	Ziektekosten	Jubileum	Reorganisatie	Overige voorzieningen	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	3.647	1.301	14.567	164	19.679	21.637
Onttrekkingen	-291	-215	-4.570	-94	-5.170	-3.577
Dotatie	318	174	753	76	1.321	5.517
Vrijval	0	0	0	0	0	-894
Rente mutatie voorzieningen	196	47	-230	3	16	-3.004
Stand per 31 december	3.870	1.307	10.520	149	15.846	19.679

De voorzieningen zijn berekend op basis van de Solvency II risicovrije rentecurve van EIOPA per 31-12-2023, met uitzondering van de kortlopende verplichtingen die deel uitmaken van de reorganisatievoorzieningen. Deze zijn gezien de korte looptijd gewaardeerd op nominale waarde.

	Overige voorzieningen - ZKV	Overige voorzieningen - Jubileum	Overige voorzieningen - Reorganisatie	Overige voorzieningen - Overige	Totaal 2023	Totaal 2022
Kortlopend bedrag	265	179	2.655	31	3.130	6.233
Middellang lopend bedrag	908	545	6.052	90	7.595	8.361
Langlopend bedrag	2.697	583	1.813	28	5.121	5.085
	3.870	1.307	10.520	149	15.846	19.679

10. Schulden

Schulden uit directe verzekeringen

Dit betreffen schulden aan zorgverleners en verzekerden die direct voortvloeien uit hoofde van de Zvw.

Overige schulden

Overige schulden	2023	2022
Nog te betalen kosten	8.669	8.072
Handelscrediteuren	7.335	2.176
Nog te betalen vakantiedagen	5.753	5.635
Belastingen en sociale premies	2.409	3.898
Pensioenpremie	1.359	1.397
Schulden beleggingen	1.215	862
Schulden aan groepsmaatschappijen	2.579	3.615
Overige	1.040	126
	30.359	25.781

De overige schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

Schulden aan groepsmaatschappijen	2023	2022
Stichting Menzis Beheer	124	29
Stichting Zorgkantoor Menzis	0	3
Menzis N.V.	2.455	3.583
	2.579	3.615

11. Overlopende passiva

Overlopende passiva	2023	2022
Vooruitontvangen bedragen	2.165	1.146
	2.165	1.146

De overlopende passiva hebben een looptijd korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen regelingen

Huurverplichtingen

Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft een gemiddelde jaarlijkse huurverplichting voor onroerende zaken van € 1,5 miljoen. De looptijd van de huurverplichtingen is gemiddeld 3 jaar. De totale huurverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 4,5 miljoen (2022: € 55 duizend). Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,7 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 3,8 miljoen.

Leaseverplichtingen

Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft een gemiddelde jaarlijkse leaseverplichting voor het wagenpark van € 0,8 miljoen. De looptijd van de leaseovereenkomsten is gemiddeld 1,1 jaar. De totale leaseverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 0,9 miljoen (2022: € 1,7 miljoen). Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,6 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 0,3 miljoen.

Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft een gemiddelde jaarlijkse leaseverplichting voor ICT middelen van € 11,4 miljoen. De looptijd van de leaseovereenkomsten is gemiddeld 2,3 jaar voor ICT middelen. De totale leaseverplichting voor de resterende looptijd bedraagt € 26,4 miljoen voor ICT middelen (2022: € 20,4 miljoen). Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 10,9 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 15,5 miljoen.

Bankgaranties

In verband met afgegeven bankgaranties bestaat nog een verplichting van € 37 duizend (2022: € 37 duizend).

Terrorismeschaden

Menzis Zorgverzekeraar N.V. is aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden N.V. De Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal € 1 miljard per kalenderjaar. Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot € 200 miljoen) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van Menzis Zorgverzekeraar N.V. in deze eerste layer bedraagt voor 2024 € 6,0 miljoen (2023: € 6,2 miljoen). Dit is tevens het maximumbedrag dat Menzis Zorgverzekeraar N.V. in enig jaar als gevolg van terrorisme aan eigen risico draagt, ongeacht of de schade als gevolg van terrorisme haar eigen polishouders of die van andere, bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden aangesloten verzekeraars, treft.

Overige verplichtingen

Menzis investeert in de toekomst van de gezondheidszorg. Een deel van de aandelenportefeuille wendde we daarom aan voor beleggingen in de Nederlandse zorg. Menzis Zorgverzekeraar N.V. heeft zich hierbij gecommitteerd voor kapitaaldeelname in een zevental fondsen. Per balansdatum bedraagt de resterende verplichting € 12,4 miljoen (2022: € 16,9 miljoen). De hiervoor benodigde middelen worden vrijgemaakt vanuit de bestaande aandelenbeleggingen. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 3,5 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 7,9 miljoen. Het gedeelte langer dan vijf jaar bedraagt € 1,0 miljoen.

Er zijn verplichtingen aangegaan voor sponsoring. Deze verplichtingen bedragen € 0,7 miljoen (2022: € 0,7 miljoen). De langstlopende verplichting kent een resterende looptijd tot en met 2026. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,4 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 0,3 miljoen. Daarnaast zijn er overige verplichtingen aangegaan. Deze verplichtingen bedragen € 0,1 miljoen (2022: € 0,2 miljoen). De langstlopende verplichting kent een resterende looptijd tot en met 2025. Het kortlopende deel (korter dan één jaar) bedraagt € 0,08 miljoen. Het gedeelte langer dan één jaar maar korter dan vijf jaar bedraagt € 0,02 miljoen.

Fiscale eenheid

De vennootschap maakt deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Binnen een fiscale eenheid omzetbelasting zijn alle gevoegde maatschappijen hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelasting die door de fiscale eenheid omzetbelasting is verschuldigd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum dan wel van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening.

2.7 Toelichting op de winst-en-verliesrekening over 2023

12. Technische rekening schadeverzekering

Het technische resultaat schadeverzekering heeft betrekking op de branche ziektekosten.

De technische rekening bevat uitsluitend de baten en lasten samenhangend met de uitvoering van de verplichte verzekering tegen schaden ingevolge de Zvw.

Het resultaat na belastingen over 2023 komt uit op € 177,3 miljoen (2022: € -120,8 miljoen). In het resultaat 2023 is € 16,0 miljoen verwerkt ten laste van het resultaat in verband met de lager vastgestelde premie 2024 ten opzichte van de kostprijs van de premie. Hiermee geeft Menzis een groot deel van het behaalde resultaat middels een lagere premie terug aan haar leden. Het resultaat 2023 bestaat uit het resultaat van het verzekeringsbedrijf ('technisch resultaat') van € 99,2 miljoen (2022: € -22,8 miljoen) en het resultaat uit met name beleggingen ('niet-technisch resultaat') van € 78,1 miljoen (2022: € -98,0 miljoen).

De opbrengsten uit premies en bijdragen, onderdeel van het technisch resultaat, kwamen in 2023 uit op € 5.683 miljoen (2022: € 5.510 miljoen). Dit is een mutatie van € 173,3 miljoen of 3,1%. Dit wordt met name veroorzaakt door:

- Toename bruto premie-basisverzekeringen met € 145,6 miljoen als gevolg van een verhoging van de bruto premie, ondanks een verzekerdending van ca. 55.000. In de stijging van de bruto premie is de afname van verstrekte kortingen van € 72,6 miljoen inbegrepen. Deze afname is voornamelijk het gevolg van het afschaffen van de collectiviteitskortingen op de basisverzekering;
- Toename van de bijdragen Zorgverzekeringsfonds met € 96,9 miljoen komt met name door de hogere vereveningsbijdrage;
- De afname van de overige posten met € 69,3 miljoen heeft betrekking op de afname van uitgaande herverzekeringpremies van € -1,2 miljoen en de afname van de mutatie van de NKP-voorziening van € 70,5 miljoen. De mutatie technische voorziening niet verdiende premies en lopende risico's 2023 heeft betrekking op de vrijval van de in 2022 gevormde NKP voorziening ad € 49,2 miljoen. De NKP voorziening ad € 16,0 miljoen is gebaseerd op de najaarscampagne 2023/2024 (herijking begroting 2024). In 2024 zal dit bedrag vrijvallen ten gunste van het resultaat 2024.

De schaden eigen rekening van in totaal € 5.490 miljoen vallen € 67,0 miljoen hoger uit (2022: € 5.423 miljoen). Door de afname van het aantal verzekerden met 3,5% maar een toename van de zorgkosten per verzekerde is deze post hoger dan in 2022. De gemiddelde zorgkosten per verzekerde voor schadejaar 2023 zijn toegenomen met 7,5% ten opzichte van het schadejaar 2022 door de zorginflatie.

13. Verdiende premies en bijdragen eigen rekening

Op de bruto premies is € 4,3 miljoen (2022: € 1,8 miljoen) in mindering gebracht in verband met het risico van oninbaarheid. Verzekerden zijn ingezet van Nederland of woonachtig in Nederland waardoor de omzet valt toe te rekenen aan Nederland.

14. Toegerekende opbrengst uit beleggingen

De Toegerekende Opbrengst uit Beleggingen (TOB) is gebaseerd op de gemiddelde hoogte van de technische voorzieningen voor te betalen schaden verminderd met de voorschotten onder aftrek van de vorderingen op het ZiNL uit hoofde van de bijdragen uit het Zorgverzekeringsfonds van het huidige boekjaar, berekend tegen een gemiddeld 1-maands Euribor. Indien de Euribor negatief is zal geen toerekening plaats vinden. De toegerekende opbrengst uit beleggingen wordt toegepast door alle verzekeraars van Menzis. Voor het jaar 2023 bedraagt het rekenpercentage 3,33% (2022: 0,20%).

15. Overige technische baten en lasten eigen rekening

Onder de overige technische baten en lasten worden verwerkt de direct met het verzekeringsbedrijf samenhangende technische baten en lasten welke niet onder de verdiende premie en bijdragen eigen rekening of schaden eigen rekening vallen.

Overige technische baten	2023	2022
Mutatie voorziening overige debiteuren	0	2.988
Overige technische baten	1.483	454
	1.483	3.442

Overige technische lasten	2023	2022
Mutatie voorziening overige debiteuren	1.935	0
Formele materiële controle	2.744	397
Overige technische lasten	1.440	4.226
	6.119	4.623

16. Schaden eigen rekening

Onder de schaden eigen rekening van € 5.489,7 miljoen is € 11,3 miljoen (2022: € 11,1 miljoen) opgenomen aan betaalde schadeafwikkelingskosten.

Schaden uitloop

Het duurt meerdere jaren voordat een schadejaar definitief is afgewikkeld, waardoor in de jaren na boekjaar (t) onder meer als gevolg van correcties en herdeclaraties zogenaamde uitloopresultaten ontstaan.

In onderstaand overzicht is de uitloop van de bruto cumulatieve uitkeringen en (een schatting van) de bruto cumulatieve claims weergegeven.

Schatting bruto cumulatieve claims						
	2023	2022	2021	2020	2019	Totaal
Ultimo schadejaar	5.656.546	5.495.106	5.360.846	5.485.379	5.344.087	
Eén jaar later		5.427.798	5.301.265	5.500.857	5.331.221	
Twee jaar later			5.242.121	5.494.306	5.308.569	
Drie jaar later				5.488.358	5.302.906	
Vier jaar later					5.293.907	
Bruto cumulatieve uitkeringen						
	2023	2022	2021	2020	2019	Totaal
Ultimo schadejaar	4.565.935	4.022.961	3.872.561	3.935.025	3.908.762	
Eén jaar later		5.426.602	5.247.431	5.376.778	5.294.068	
Twee jaar later			5.276.000	5.440.746	5.284.086	
Drie jaar later				5.445.377	5.283.624	
Vier jaar later					5.282.964	
Te betalen schaden	1.090.611	1.196	-33.879	42.981	10.943	1.111.852
Bij: Afhandelingskosten	7.822	10	0	335	151	8.318
Af: Voorschotten	-310.358					-310.358
Totaal Technische Voorziening voor te betalen schaden	788.075	1.206	-33.879	43.316	11.094	809.812

17. Bedrijfskosten

Bedrijfskosten	2023	2022
Acquisitiekosten	15.426	22.592
Beheers- en personeelskosten, afschrijvingen bedrijfsmiddelen		
Personeelskosten	66.225	69.004
Beheerskosten	17.672	16.923
Afschrijvingen	648	977
	84.545	86.904
	99.971	109.496

Acquisitiekosten

Hieronder is € 8,5 miljoen (2022: € 16,8 miljoen) aan betaalde provisie opgenomen.

Personeelskosten

Personeelskosten	2023	2022
Lonen en salarissen	37.779	38.497
Pensioenlasten	6.908	6.892
Sociale lasten	5.605	5.578
Overige personeelskosten	15.933	18.037
	66.225	69.004

Lonen en salarissen

Het gemiddeld aantal werknemers, allen werkzaam in Nederland, op basis van fte was in 2023 1.270 fte (2022: 1.343 fte). In 2023 is de organisatiestructuur gewijzigd van clusters naar waardestromen. De onderverdeling naar clusters (t/m 31 maart 2023) en waardestromen (vanaf 1 april 2023) is als volgt:

	Tot en met 31 maart 2023	2022
Staf	95	96
Bedrijfsdienst & Control	121	125
Informatie voorziening	302	312
Zorg	194	197
Commercie	87	96
Klant & Operations	356	385
Zorgkantoor	143	132
Totaal aantal fte's	1.298	1.343
	Vanaf 1 april 2023	
Waardestroom Klant en Markt	355	
Waardestroom Zorg- en Gezondheidsreis	63	
Waardestroom Zorg	190	
Waardestroom Informatievoorziening	276	
Expertise Centra	227	
Zorgkantoor	150	
Totaal aantal fte's	1.261	
Totaal gemiddelde aantal fte's	1.270	1.343

Pensioenlasten

Menzis Zorgverzekeraar N.V. kent in 2023 een pensioenregeling. Het betreft een beschikbare premieregeling, waarvan de inhoud en de premieverdeling tussen de werkgever en de werknemers is overeengekomen in de CAO voor de Zorgverzekeraars. Op de pensioenaanspraken worden, vanwege het karakter van de pensioenregeling (premieovereenkomst), geen toeslagen verleend. De pensioenregeling wordt uitgevoerd door SBZ Pensioen. SBZ is een pensioenfonds dat regelingen uitvoert voor medewerkers van organisaties die opereren op het terrein van de zorgverzekering of die daarmee zijn verwant en die zich hebben aangesloten bij SBZ. De wederzijdse verantwoordelijkheden, bevoegdheden, rechten en (financiële) plichten zijn vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen Menzis en SBZ.

De beleidsdekkingsgraad van SBZ bedraagt op 31 december 2023 op basis van de UFR-methode 122,4% (31 december 2022 121,1%).

De pensioenpremies over 2023 zijn ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Overige personeelskosten

Onder de overige personeelskosten zijn opgenomen de kosten voor inleen van personeel 2023: € 12,1 miljoen (2022: € 12,5 miljoen).

Beloningsparagraaf

Wij voeren een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in lijn is met onze strategie, risicobereidheid, doelstellingen en waarden. Hierbij wordt rekening gehouden met de langetermijnbelangen van de organisatie, de relevante (inter)nationale context en het maatschappelijk draagvlak.

Beloningsbeleid

Uitgangspunt is dat Menzis marktconform beloont binnen de geldende wettelijke regelingen. Dat wil zeggen dat het beloningsniveau gelijk is aan de mediaanbeloning van vergelijkbare functies in de referentiemarkt, voor zover passend binnen het voor de sector vastgestelde beloningsmaximum.

Om recht te doen aan het publieke karakter van de Menzis activiteiten en ook de privaat georganiseerde activiteiten binnen de complexe financiële sector is in de Wnt met betrekking tot de beloning van topfunctionarissen gekozen voor een gemengde referentiemarkt. De referentiemarkt wordt bepaald door een gelijke wegging van de (semi)publieke sector en de zakelijke (financiële) dienstverlening.

Het beloningsbeleid van Menzis kent geen regeling voor een variabele beloning. Het beleid omvat verder het volgende:

- Toepassing Cao voor de zorgverzekeraars. Voor de topfunctionarissen die boven Cao worden beloond, zijn de afspraken vastgelegd in een individuele overeenkomst;
- Secundaire personeelsregelingen conform de Menzis regelingen;
- Pensioenregeling conform de Cao (uitgevoerd door bedrijfstakpensioenfonds SBZ Pensioen);
- Branche brede pensioenspaarregeling voor salarisdeel boven de inkomensgrens van € 128.810;
- Het beloningsniveau is gekoppeld aan de functiezwaarte volgens een erkend systeem van functiewaardering;
- Voor sleutelfunctionarissen (van de risicomanagement-, compliance-, interne audit en actuariële functie) geldt hetzelfde beloningsbeleid als voor overige medewerkers.

Het beloningsbeleid voor de gehele organisatie voldoet aan de verschillende wettelijke regelingen, waaronder de Wet op het financieel toezicht (Wft), Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (Wnt) en de Wet beloningsbeleid financiële ondernemingen (Wbfo).

Excedent-regeling pensioenen

Met ingang van 2023 is het maximum salaris waarover reguliere pensioenopbouw bij het pensioenfonds SBZ plaatsvindt gemaximeerd op € 128.810 per jaar. Voor dat deel van de salarissen dat uitstijgt boven de € 128.810 per jaar kan worden deelgenomen in een branche brede netto pensioenspaarregeling.

Remuneratieverslag van de SBR-commissie

De Selectie-, benoeming- en remuneratiecommissie (SBR-commissie) bestaat sinds 1 januari 2023 uit de commissarissen mevrouw Becker (voorzitter) en de heer Van Lieshout (lid) en vergaderde in 2023 viermaal.

De SBR-commissie bereidt onder meer de besluitvorming van de RvC voor omtrent:

- Het beloningsbeleid voor bestuurders en commissarissen;
- De beloning van individuele leden van de Raad van Bestuur;
- De goedkeuring van het beleid van de Raad van Bestuur met betrekking tot de beloning van directieleden, niet zijnde leden van de Raad van Bestuur, en sleutelfunctie houders;
- De goedkeuring van de beginselen van beloningsbeleid voor de medewerkers van Menzis groep.

De commissie doet dat op basis van de taken en bevoegdheden, zoals vastgelegd in het Reglement Selectie-, benoeming- en remuneratiecommissie.

Besluitvorming

In de RvC (voorbereid door de SBR-commissie) is besloten en/of vastgesteld dat:

- De beloning 2023 van de commissarissen, bestuurders en overige topfunctionarissen in de zin van de Wnt van Menzis voldoet aan de Wnt-normen;
- Er geen sprake is van enige vorm van variabele beloning binnen Menzis;
- Het salaris van de CEO benoemd per 1 januari 2023 bedraagt € 298.300 en is 95% van de Wnt-norm. Inclusief fiscale bijtelling van de leaseauto ligt de beloning ook onder de Wnt-norm;
- Het salaris van de CFRO per 1 januari 2023 bedraagt € 282.600 en is 90% van de Wnt-norm. Inclusief fiscale bijtelling van de leaseauto ligt de beloning onder de Wnt-norm;
- Per 1 januari 2024 de beloning van de bestuurders wordt verhoogd in lijn met de indexatie (3,85%) van de geldende Wnt-norm en daarmee binnen de nieuwe Wnt-norm blijft;
- De beloning voor commissarissen wordt per 1 januari 2024 verhoogd met 3,85%

Deskundigheid

De SBR-commissie voert haar werkzaamheden uit op basis van de taken en bevoegdheden zoals vastgelegd in het Reglement SBR-commissie. De commissieleden hebben op grond van eerdere functies en rollen in bestuurs- en/of toezichthoudende organen ruime kennis- en ervaring in beleid en instrumenten met betrekking tot arbeidsvoorwaarden en beloning.

Ontwikkelingen Wnt

Per 1 januari 2013 is de Wnt van kracht geworden. Dat betekent dat de beloning volgens uitgangspunten van, waar nodig, aan de bovenkant wordt begrensd door de maximum Wnt-norm in de zorgverzekeraarsbranche.

Tot en met 2021 is de Wnt-verantwoording opgesteld op totaal samengevoegd niveau op basis van de bezoldiging aan natuurlijke personen, terwijl in geval van Wnt-instellingen binnen een groep de verantwoording per Wnt-instelling werd verwacht. De Wnt-plichtige entiteiten; Menzis Zorgverzekeraar N.V., Anderzorg N.V. en Stichting Zorgkantoor Menzis stellen derhalve vanaf 2023 een eigen Wnt verantwoording op.

Menzis valt als zorgverzekeraar binnen het regime met een sectoraal bezoldigingsmaximum. Voor het kalenderjaar 2023 bedraagt de sectorale bezoldigingsnorm voor zorgverzekeraars € 314.000 aan beloning, inclusief belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen, vermeerderd met de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn, bestaande uit ten hoogste het voor de betreffende topfunctionaris vastgestelde bedrag aan werkgeversbijdrage in de premie voor de reguliere pensioenafspraken van de geldende pensioenregelingen (ook de in de sector afgesproken pensioenspaarregeling voor het salarisdeel boven € 128.810).

In de Wnt is geregeld dat de bezoldiging van commissarissen is gerelateerd aan het voor de organisatie geldende bezoldigingsmaximum. Daarbij is bepaald dat de beloning van een lid van de RvC maximaal 10% van de voor de sector geldende norm plus werkgeversdeel van de pensioenpremie mag zijn. Voor een voorzitter RvC geldt een maximum van 15%.

Voor het jaar 2024 geldt een gemiddelde indexatie van 3,85% waarmee de sectorale bezoldigingsnorm door het ministerie is gesteld op € 327.000. Voor de overige beloningscomponenten verandert er niets.

Uitgekeerde beloning 2023

Raad van Commissarissen

Op basis van de Wnt wordt de maximum bezoldiging voor leden van de Raad van Commissarissen gemaximeerd op 15% en 10%, voor respectievelijk de voorzitter en overige leden, van het bezoldigingsmaximum voor de organisatie. Dit betekent dat de bezoldiging van commissarissen (exclusief BTW) wordt gerelateerd aan de maximum jaarbeloning vermeerderd met het werkgeversdeel beloningen betaalbaar op termijn (van de voorzitter). De maximale bezoldigingsnorm is voor de voorzitter gesteld op € 60.089 (2022: € 58.221) en voor leden op € 40.059 (2022: € 38.814). Voor het jaar 2023 wordt voldaan aan deze bezoldigingsnorm.

In 2023 is mevrouw Kemna per 1 april afgetreden en de heer Verwoest is per 1 april toegetreden.

Van de uitbetaalde beloning aan de commissarissen wordt op basis van doorbelasting at arms length respectievelijk 60,12% voor 2023 en 58,78% voor 2022 verantwoord in onderstaande tabellen.

Naam	Gegevens 2023						
	prof. dr. P.A.H. van Lieshout	drs. J.M.A. Kemna	M.H. Verwoest	drs. T.J.A.M. Cuppen	ir. M.T.J.Y. Becker	T. Rinsema	prof. dr. F. Scheele
Functiegegevens	Voorzitter	Lid, voorzitter ARC Commissie	Lid	Lid, voorzitter ARC Commissie	Lid, voorzitter SBR Commissie	Lid, vice voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2023	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-03	01-04 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12
Bezoldiging							
Bezoldiging	27	5	13	19	19	19	18
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	36	6	18	24	24	24	24
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	27	5	13	19	19	19	18
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	Gegevens 2022					
	prof. dr. P.A.H. van Lieshout	drs. J.M.A. Kemna	drs. T.J.A.M. Cuppen	ir. M.T.J.Y. Becker	T. Rinsema	prof. dr. F. Scheele
Functiegegevens	Voorzitter	Lid, voorzitter ARC Commissie	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievulling in 2022	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12
Bezoldiging						
Bezoldiging	26	21	17	17	17	17
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	34	23	23	23	23	23
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	26	21	17	17	17	17
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Vergelijkende cijfers

De Wnt-verantwoording 2022 voor de Raad van Commissarissen zoals opgenomen in de jaarrekening 2022 was nog opgesteld op totaal samengevoegd niveau op basis van de bezoldiging aan natuurlijke personen. De vergelijkende cijfers zoals opgenomen in bovenstaande Wnt verantwoording zijn aangepast naar de nieuwe verantwoordingsmethodiek, waarbij de verantwoording per Wnt-instelling op basis van ten laste van deze Wnt-instelling komende kosten voor de uitoefening van de functie van topfunctionarissen is opgesteld. Door deze wijziging sluiten de vergelijkende cijfers 2022 niet aan op de Wnt-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening 2022.

Bestuurders en directeuren

In 2020 is opnieuw beoordeeld welke functionarissen binnen Menzis worden aangemerkt als topfunctionaris in het kader van de Wnt. Vanaf 2020 worden naast de leden Raad van Bestuur alleen de directeuren aangemerkt en verantwoord als topfunctionarissen in de zin van de Wnt. Zij zijn de hoogste ondergeschikte personen aan de RvB en kennen een beloning die is afgeleid van de Wnt-nomen. Bij alle anderen binnen Menzis wordt de beloning vastgesteld op basis van de cao voor de zorgverzekeraars.

Bestuurders en directeuren zijn volledig in dienst bij Menzis Zorgverzekeraar N.V. (voor de Wnt verantwoording topfunctionarissen met dienstbetrekking). De bezoldiging van de bestuurders en directeuren valt binnen de sectorale bezoldigingsnorm voor zorgverzekeraars.

Mevrouw Bos is per 1 april benoemd tot directeur Klant en Markt. Door een reorganisatie hebben mevrouw Fieten en de heer Rotteveel Menzis per 1 september verlaten. Met de vertrokken directeuren zijn geen afspraken gemaakt over beëindigingsvergoedingen die niet passen binnen de regelgeving en verantwoording van de Wnt.

Naam	Gegevens 2023						
	drs. W.J. Bos	drs. H.J. Sloots AAG	drs. E. Agterdenbos	ir. N.M.J. Pijnenburg	drs. K.M. Bos	mr. M.F.M. Fieten MCM	drs. H.G.J. Rotteveel
Functiegegevens	CEO, Voorzitter Raad van Bestuur	CFRO, Lid Raad van Bestuur	Directeur Zorg en Gezondheid	Directeur Informatievoorziening	Directeur Klant en Markt	Directeur Klant en Operations	Directeur Commercie
Aanvang en einde functievulling in 2023	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-04 tm 31-12	01-01 tm 31-08	01-01 tm 31-08
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging							
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	309	294	232	234	149	166	186
Beloningen betaalbaar op termijn	87	59	56	56	24	37	38
Subtotaal	396	353	288	290	173	203	224
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ²	401	373	370	370	261	246	247
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0	0	0	0
Bezoldiging	396	353	288	290	173	203	224
Het bedrag van de overschrijding	0	0	0	0	0	0	0
De reden van de overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Naam	Gegevens 2022						
	drs. R. Wenselaar	drs. W.J. Bos	drs. H.J. Sloots AAG	drs. E. Agterdenbos	ir. N.M.J. Pijnenburg	mr. M.F.M. Fieten MCM	drs. H.G.J. Rotteveel
Functiegegevens	CEO, Voorzitter Raad van Bestuur	CEO, Voorzitter Raad van Bestuur	CFRO, Lid Raad van Bestuur	Directeur Zorg	Directeur Informatievoorziening	Directeur Klant en Operations	Directeur Commercie
Aanvang en einde functievulling in 2022	01-01 tm 30-04	01-05 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12	01-01 tm 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging							
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	101	201	287	226	228	221	220
Beloningen betaalbaar op termijn	29	53	56	52	53	52	54
Subtotaal	130	254	343	278	281	273	274
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ²	130	258	362	358	359	358	360
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0	0	0	0	0
Bezoldiging	130	254	343	278	281	273	274
Het bedrag van de overschrijding	1 ¹	0	0	0	0	0	0
De reden van de overschrijding	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Ad 1) De uitbetaling vakantiedagen bij beëindiging dienstverband valt niet onder de normering van de Wnt conform artikel 2, tweede lid, onderdeel i van de Uitvoeringsregeling Wnt. Derhalve is er geen sprake van een onverschuldigde betaling over 2022.

Ad 2) Voor het kalenderjaar 2023 bedraagt de sectorale bezoldigingsnorm voor zorgverzekeraars € 314.000 aan beloning, voor het kalenderjaar 2022 bedroeg deze norm € 306.000. Op grond van artikel 3 van de Regeling sectorale bezoldigingsnorm topfunctionarissen zorgverzekeraars is de sectorale bezoldigingsnorm verhoogd met de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn teneinde het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum te bepalen.

Openbaarmakingsregime voor reguliere functionarissen

Voor overige functionarissen valt Menzis binnen het openbaarmakingsregime (regime 3). Indien een functionaris op jaarbasis een bezoldiging heeft ontvangen hoger dan de vastgestelde ministeriële norm van € 223.000 (2022: € 216.000) wordt de bezoldiging gepubliceerd. In 2023 zijn geen bezoldigingen uitgekeerd aan overige functionarissen hoger dan de vastgestelde ministeriële norm van € 223.000.

Beheerskosten

Beheerskosten	2023	2022
Automatiseringskosten	8.352	7.562
Huisvestingskosten	2.883	2.868
Kantoorkosten	917	646
Telefonie	897	725
Communicatie	22	97
Overige beheerskosten	4.601	5.025
	17.672	16.923

Accountantskosten

De accountantskosten worden, in overeenstemming met wet- en regelgeving, toegelicht in de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Menzis U.A.

18. Opbrengsten uit beleggingen

Resultaat beleggingen	2023	2022
Gerealiseerde winst op beleggingen	13.530	38.620
Gerealiseerd verlies op beleggingen	-13.378	-15.591
Totaal gerealiseerd resultaat	152	23.029
Niet gerealiseerde winst op beleggingen	94.689	67.812
Niet gerealiseerd verlies op beleggingen	-35.250	-192.093
Totaal niet gerealiseerd resultaat	59.439	-124.281
Opbrengst uit overige beleggingen	29.423	18.210
Waardevermindering van beleggingen	-5.965	-12.408
Beheerskosten en rentelasten	-3.538	-3.504
Totaal overige beleggingen	19.920	2.298
	79.511	-98.954

Het resultaat beleggingen bestaat uit directe beleggingsopbrengsten, zoals ontvangen interest en ontvangen dividenden, alsmede de (on)gerealiseerde waarde mutaties van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De waardevermindering van beleggingen ten opzichte van 2022 wordt veroorzaakt door de (on)gerealiseerde waarde mutaties van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) die in 2023 € -6,0 miljoen bedraagt (2022: € -12,4 miljoen). De opbrengsten van de afgeleide financiële instrumenten zijn verantwoord in de post Opbrengst uit overige beleggingen.

Het gerealiseerde resultaat op beleggingen bedraagt in 2023 € 0,2 miljoen (2022: € 23,0 miljoen) en bestaat uit de gerealiseerde winsten en verliezen op de verkooptransacties in aandelen, obligaties en geldmarktinvesteringen. Het ongerealiseerde resultaat op beleggingen bedraagt in 2023 € 59,4 miljoen (2022: € -124,3 miljoen) en bestaat uit de ongerealiseerde winsten en verliezen op de verkooptransacties in aandelen, obligaties en geldmarktinvesteringen.

Daarnaast zijn er geen opbrengsten uit beleggingen die betrekking hebben op de verhouding met groepsmaatschappijen.

19. Andere baten

Andere baten	2023	2022
Bankrente	13.222	0
Overige rente	91	1.950
Rente ZINL	0	1.012
Andere baten	0	796
	13.313	3.758

20. Andere lasten

Andere lasten	2023	2022
Personeelskosten	467	659
Rente toevoeging voorzieningen	10	0
Bankrente	0	1.315
Rente ZINL	3.901	0
Overige andere lasten	36	130
	4.414	2.104

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Pijler 2-winstbelastingen

Vanaf 1 januari 2024 is de Wet minimumbelasting 2024 van kracht. Menzis Zorgverzekeraar N.V. verwacht echter dat in 2024 geen bijheffing zal plaatsvinden, omdat zorgverzekeringsentiteiten kwalificeren als een vrijgestelde non-profitorganisatie. Menzis Zorgverzekeraar N.V. is alleen in Nederland gevestigd, waardoor we niet in het buitenland door de Pijler 2-wetgeving worden geraakt.

Uit de toelichting bij de wet volgt dat zorgverzekeringsentiteiten als non-profitorganisatie vrijgesteld zijn als zij aan alle voorwaarden voldoen die de wet hieraan stelt. Eind 2023 zijn de statuten van Menzis Zorgverzekeraar N.V. aangepast, zodat deze entiteit in principe aan alle voorwaarden voldoet om te kunnen kwalificeren als non-profitorganisatie.

In 2023 zijn geen latente belastingvorderingen en -verplichtingen opgenomen die verband houden met de Wet minimumbelasting 2024. Er is gebruikt gemaakt van de verplichte uitzondering inzake de verwerking van latente belastingvorderingen en -verplichtingen die verband houden met Pijler 2-winstbelastingen.

Opgesteld en goedgekeurd te Wageningen op 21 maart 2024.

Raad van Bestuur:

Raad van Commissarissen:

De heer drs. W.J. Bos, CEO

De heer prof. dr. P.A.H. van Lieshout, voorzitter

De heer drs. H.J. Sloots AAG, CFRO

De heer prof. dr. F. Scheele

Mevrouw ir. M.T.J.Y. Becker

Mevrouw drs. T.J.A.M. Cuppen MBA

De heer T. Rinsema

De heer M.H. Verwoest

3 Overige gegevens

3.1 Statutaire bepalingen over de bestemming van het resultaat

In artikel 28 van de statuten is het volgende opgenomen:

1. Uitkering van winst ingevolge het in dit artikel bepaalde geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is. Winst kan slechts worden uitgekeerd ten bate van uitsluitend ten bate van de volksgezondheid aan:
 - a. entiteiten die kwalificeren als charitatieve entiteit in de zin van de Wet minimumbelasting 2024; en
 - b. andere entiteiten, mits de winst door de entiteit uitsluitende wordt aangewend voor de uitvoering van charitatieve activiteiten in de zin van de Wet minimumbelasting 2024.
2. Onverminderd het bepaald in artikel 28.1 staat de winst ter vrije beschikking van de algemene vergadering. Bij staking van stemmen over uitkering of reservering van winst wordt de winst waarop het voorstel betrekking heeft, gereserveerd.
3. De vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal vermeerderd met de reserves die krachtens de wet of de statuten moeten worden aangehouden.
4. De vennootschap houdt, naast de wettelijke en overige reserves van de vennootschap, een reserve aan ter grootte van (het restant van) het bedrag dat onderdeel uitmaakt van het in artikel 3.2 sub d. vermelde Burchtfonds. Deze reserve Burchtfonds kan slechts worden besteed in overeenstemming met het vastgestelde Reglement Bruchtfonds.
5. Ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slecht worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

In artikel 29 van de statuten is het volgende opgenomen:

1. Dividenden zijn opeisbaar vier weken na vaststelling, tenzij de algemene vergadering daartoe op voorstel van de raad van bestuur een andere datum bepaalt.
2. Dividenden, welke binnen vijf jaren na de aanvang van de tweede dag waarop zij opeisbaar zijn geworden, niet in ontvangst zijn genomen, vervallen aan de vennootschap.
3. De algemene vergadering kan besluiten, dat dividenden geheel of gedeeltelijk in een andere vorm dan in contanten zullen worden uitgekeerd.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 28.2, kan de algemene vergadering besluiten tot gehele of gedeeltelijke uitkering van reserves.
5. Onverminderd het bepaalde in artikel 28.2, wordt, indien de algemene vergadering op voorstel van de raad van bestuur dat bepaalt, een tussentijdse uitkering gedaan, mits met inachtneming van het bepaalde in artikel 105, lid 4, Boek 2, Burgerlijk Wetboek.

3.2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Voor de controleverklaring wordt verwezen naar een separate bijlage.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering en de Raad van Commissarissen van Menzis Zorgverzekeraar N.V.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Menzis Zorgverzekeraar N.V. (hierna: Menzis) per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Menzis te Wageningen gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2023;
- 2 de winst-en-verliesrekening over 2023; en
- 3 de toelichting met informatie van materieel belang over de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Menzis zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet naleven wet- en regelgeving, en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 42,9 miljoen (2022: EUR 31,5 miljoen)
- Voor de bepaling van de materialiteit, wordt evenals voorgaand jaar, uitgegaan van het eigen vermogen (circa 3,5%).

Risico van een afwijking van materieel belang vanwege risico's gerelateerd aan Fraude, NOCLAR en Continuïteit

- Frauderisico's : veronderstelde risico van doorbreken interne beheersing door het management, veronderstelde risico opbrengstverantwoording (bijdragen Zorginstituut Nederland (ZiNL)) geïdentificeerd en verder uiteengezet in de sectie 'Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving'.
- Risico's in verband met het niet naleven wet- en regelgeving (NOCLAR): geen rapporteerbare risico van een afwijking van materieel belang vanwege NOCLAR risico's geïdentificeerd.
- Continuïteitsrisico's: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.

Kernpunten

- De waardering van de technische voorziening voor te betalen schaden.
- De waardering van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's (NKP-voorziening).
- De juistheid en volledigheid van de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 42,9 miljoen (2022: EUR 31,5 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het eigen vermogen (3,5%). Wij beschouwen het eigen vermogen als de meest geschikte benchmark, omdat hiervan ook de solvabiliteitsratio is afgeleid en deze ratio door de gebruikers van de jaarrekening als belangrijk kengetal wordt gezien voor de financiële positie van Menzis. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, waaronder de toelichtingsvereisten zoals deze gelden in het kader van de WNT.

Wij hebben met de Raad van Commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle niet-gecorrigeerde afwijkingen boven de EUR 2,1 miljoen rapporteren aan hen alsmede kleinere niet-gecorrigeerde afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak risico van fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

In hoofdstuk 1.3.2 en 1.5.9 van het verslag van de Raad van Bestuur beschrijft de Raad van Bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving en neemt de Raad van Commissarissen deze beschrijving in beschouwing.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in Menzis en de bedrijfsomgeving, en van het risicomanagement van de vennootschap met betrekking tot fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling, het incidentenregister en de procedures van Menzis om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en bij andere relevante afdelingen, zoals Internal Audit, Juridische Zaken en Risk & Compliance en hebben wij correspondentie met relevante toezichthoudende autoriteiten en regelgevers in onze evaluatie betrokken. We hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder:

- data-analyse waarbij betalingen uit bronsystemen zijn vergeleken met betalingen in de betalingsapplicatie, waarbij tevens controle op juiste bankrekeningnummer heeft plaatsgevonden;
- de controle van de autorisatie van handmatige betalingen door specifieke medewerkers.

Op basis van onze risicoanalyse werkzaamheden hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die de meest waarschijnlijke oorzaak zouden kunnen zijn voor een materieel effect op de jaarrekening in het geval van het niet-voldoen aan deze regelgeving:

- Zorgverzekeringswet (Zvw);
- Wet op het financieel toezicht (Wft), inclusief de richtlijn Solvency II (2009/138/EC);
- Besluit prudentiële regels Wft (Bpr Wft);
- Algemene verordening gegevensbescherming.

In overeenstemming met de controlestandaarden hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd ten aanzien van fraude die relevant zijn voor onze controle, inclusief de relevante veronderstelde risico's vastgelegd in de controlestandaarden, en hebben hierop als volgt ingespeeld:

- **Doorbreken van interne beheersing door het management**

Risico:

- Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaten te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die anderszins effectief lijken te werken, zoals bijvoorbeeld schattingen ten aanzien van de technische voorzieningen.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van de risico's op fraude, zoals het identificeren van werkzaamheden met betrekking tot journaalposten en schattingen.
- Wij hebben een data-analyse uitgevoerd op journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan fraude en significante schattingen alsook oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management geëvalueerd, waaronder het uitvoeren van een

retrospectieve beoordeling van de oordeelsvormingen en veronderstellingen van het management met betrekking tot de technische voorzieningen die in de jaarrekening van het voorgaande boekjaar zijn opgenomen. Waar we onverwachte journaalposten of andere risico's identificeerden via onze data-analyse, hebben we aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op elk geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het herleiden van transacties naar de broninformatie.

- **Opbrengstverantwoording bijdragen Zorginstituut Nederland**

Risico:

- Wij hebben een verschuivingsrisico tussen boekjaren voor de opbrengstverantwoording van de bijdragen Zorginstituut Nederland (ZiNL) onderkend en daarmee voor de hoogte van de verantwoorde bijdragen in de jaarrekening. Met name voor handmatige aanpassingen op de ontvangen opgaven van de verwachte bijdrage per boekjaar van ZiNL onderkennen wij een verhoogd risico.

Controleaanpak:

- Het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op het tot stand komen van de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland rekening houdend met de geldende wet- en regelgeving.
- Het afstemmen van de uitgangspunten en mutaties in bijdragen per budgetjaar met brieven inzake voorlopige en definitieve vaststellingen van bijdragen van Zorginstituut Nederland, de verzekerdengegevens van Menzis over 2023 en het analyseren en verklaren van afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.
- Het narekenen van de bijdragen van Menzis op basis van de door Menzis gebruikte Excel-modellen, de gebruikte inputdata en het door Zorginstituut Nederland voorgeschreven formularium.
- Het beoordelen van de sectorinformatie van Zorgverzekeraars Nederland ten opzichte van de door Menzis gehanteerde uitgangspunten/ontwikkelingen.

Onze evaluatie van uitgevoerde procedures ten aanzien van fraude, hebben niet geleid tot een kernpunt van de controle. Wij hebben onze risico-inschatting en controleaanpak en resultaten gecommuniceerd aan de Raad van Bestuur en aan de Raad van Commissarissen. Onze controlewerkzaamheden leidden niet tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-nakomen van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor onze controle.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in hoofdstuk 1.5.6 van de jaarrekening heeft de Raad van Bestuur haar continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd. Onze procedures om de continuïteitsbeoordeling van de Raad van Bestuur te beoordelen omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsrisicoanalyse, inclusief de scenario's in de Own Risk Solvency Assessment (ORSA), door de Raad van Bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle kennis hebben, en correspondentie met de toezichthouder;

- analyse van de financiële positie en de solvabiliteitsratio onder Solvency II ten opzichte van de door de Raad van Bestuur noodzakelijk geachte solvabiliteit, voorgaand boekjaar en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio op indicatoren die kunnen duiden op continuïteitsrisico's;
- evalueren van de adequate weergave van de continuïteitsbeoordeling van de Raad van Bestuur, waaronder de solvabiliteitsratio onder Solvency II en de gevoeligheden van de solvabiliteitsratio, zoals weergegeven in hoofdstuk 1.5.4, 1.5.6 en 2.5 van de jaarrekening.

De resultaten van onze risicobeoordeling procedures hebben geen aanleiding gegeven om additionele controlewerkzaamheden op de continuïteitsbeoordeling uit te voeren.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Commissarissen gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

De waardering van de technische voorziening voor te betalen schade

Omschrijving

In de balans van Menzis is ultimo 2023 een technische voorziening voor te betalen schade van EUR 1.112 miljoen (2022: EUR 1.601 miljoen) verantwoord. Hiervan heeft een bedrag van EUR 819 miljoen betrekking op de voorzieningen waarop wij een significant risico hebben onderkend, dit betreft met name Medisch Specialistisch Zorg (MSZ). Het bepalen van de technische voorziening voor te betalen schade door Menzis en daarmee samenhangende posten in de winst-en-verliesrekening is een complex en deels subjectief proces doordat over externe en interne ontwikkelingen schattingen moeten worden gemaakt en is daarom een kernpunt van onze controle.

Menzis baseert de hoogte van de technische voorziening enerzijds op basis van historische declaratiepatronen en de verwachte ontwikkelingen daarin en anderzijds op de gemaakte contractafspraken met instellingen voor MSZ die grotendeels gemaximeerd worden door plafonds en aanneemsommen.

Menzis maakt aanvullende inschattingen voor de dure geneesmiddelen die in veel gevallen op nacalculatiebasis worden afgerekend. Verder maakt Menzis gebruik van publicaties van Zorgverzekeraars Nederland voor het inschatten van de ontwikkeling in de zorgkosten per schadejaar.

Het bovenbeschreven proces is complex en foutgevoelig, mede doordat het omvangrijke schattingonzekerheden bevat. Het vraagt om inzicht in het verloop van de zorgconsumptie gedurende de afgelopen jaren alsmede de uitsplitsing over de componenten. De aanwezige risico's en de gevoeligheid van de gehanteerde uitgangspunten worden toegelicht op pagina's 74, 93-95 en 103.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op de ontvangen schadedeclaraties.
- Het evalueren van de gehanteerde reserveringsmethodiek per zorgsoort en de controle van de daarbij gehanteerde basisgegevens door de afrekeningen met de zorgverleners aan te sluiten op de ondertekende contracten, de afrekeningen oude jaren en de gefactureerde bedragen over oudere jaren.
- Het analyseren van de afloop oude jaren met de afrekeningen van zorgverleners en kennismaken van de analyses die door Menzis zijn opgesteld ten aanzien van de ontwikkeling van de zorgkosten per schadejaar uitgaande van schadedriehoeken en gemaakte contractafspraken met zorgverleners.
- Het toetsen van de ervaringscijfers van Menzis aan de declaratiepatronen van zorgkostendeclaraties per soort verstrekking per schadejaar zoals gepubliceerd door Zorgverzekeraars Nederland.
- Het tezamen met de actuariële specialisten van KPMG evalueren van de uitkomsten van de door de Actuariële Functie van Menzis uitgevoerde analyses (waaronder de toereikendheidstoets) op de voorziening te betalen schaden.
- Het evalueren van de uitkomsten van de formele en materiële controles zoals die door Menzis worden uitgevoerd, inclusief de uitkomsten van de zelfonderzoeken en Horizontaal Toezicht van MSZ.
- Het toetsen van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door Menzis toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorziening voor te betalen schaden aanvaardbaar en zijn van mening dat de technische voorziening voor te betalen schaden op een evenwichtige wijze is gewaardeerd. Tevens achten we de op pagina's 74, 93-95 en 103 opgenomen toelichting toereikend.

De waardering van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's (NKP-voorziening)

Omschrijving

De premies voor de basisverzekering voor 2024 zijn voorcalculatorisch niet-kostendekkend en daarom is een voorziening voor lopende risico's van EUR 16 miljoen (2022: EUR 49 miljoen) gevormd. De bepaling van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's is complex en foutgevoelig, mede doordat deze omvangrijke schattingonzekerheden bevat en is daarom een kernpunt van onze controle.

Er is sprake van schattingen als het gaat over de ontwikkelingen van de zorgkosten, beheerskosten en de gezondheidskenmerken van de nieuwe verzekerden hetgeen relevant is om de hoogte van de bijdragen van Zorginstituut Nederland te kunnen inschatten.

Voor het bepalen van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's heeft Menzis de begroting 2024 als uitgangspunt genomen, waarin onder andere schattingen

zijn opgenomen voor de bijdragen van Zorginstituut Nederland voor 2024, de geschatte zorgkosten voor 2024 en de begrote beheerskosten voor 2024. Menzis heeft de voorziening herijkt op basis van de verzekerdenuitkomsten per 1 januari 2024 en overige relevante ontwikkelingen naar aanleiding van cijfers over het eerste kwartaal 2024.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de grondslagen zoals opgenomen op pagina 74 en de toelichting op de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's op pagina 103.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op het tot stand komen van de voorziening.
- Het aansluiten van de gehanteerde basisgegevens zoals verzekerdenaantallen per 1 januari 2024 en premietabellen 2024 met de bronsystemen en de verwachte bijdragen op basis van de ex-ante brieven over 2024 van Zorginstituut Nederland.
- Het aansluiten van de gehanteerde realisatie zorgkosten 2023, de extrapolatie hiervan naar 2024, aansluiting naar het inkoopkader en de begroting 2024. Wij hebben de gehanteerde methodieken, veronderstellingen en uitkomsten getoetst aan de hand van onze kennis van de ontwikkelingen bij Menzis en de verwachtingen gebaseerd op de ramingen voor 2024 van ZN en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Het evalueren van de totstandkoming van het budget voor beheerskosten 2024 en het vaststellen dat de verslaggevingsvoorschriften ter bepaling van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's op dit vlak zijn nageleefd.
- Het controleren van de impact van de herijking verzekerdenaantallen op basis van de werkelijke verzekerdenaantallen per 1 januari 2024 op de waardering van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's.
- Het evalueren van de uitloop in 2023 van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's ultimo 2022 (retrospectieve beoordeling) en vaststellen dat de hieruit verkregen inzichten zijn gehanteerd bij het bepalen van de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's ultimo 2023.
- Het tezamen met de actuariële specialisten van KPMG evalueren van de uitkomsten van de door Menzis uitgevoerde analyses op de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's.
- Het toetsen van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door Menzis toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de technische voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's aanvaardbaar en zijn van mening dat de voorziening voor niet verdiende premies en lopende risico's evenwichtig is gewaardeerd. Tevens achten we de op pagina 74 en 103 opgenomen toelichting toereikend.

De juistheid en volledigheid van de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland

Omschrijving

Menzis heeft over 2023 van Zorginstituut Nederland een bijdrage ontvangen van EUR 3.476 miljoen (2022: EUR 3.379 miljoen) uit het Zorgvereveningsfonds. Ultimo boekjaar leiden de nog af te rekenen bijdragen met het Zorgvereveningsfonds over de afgelopen jaren tot een vordering van EUR 648 miljoen (2022: EUR 704 miljoen).

De berekening van de bijdragen van Zorginstituut Nederland bevat inschattingen van onzekere toekomstige uitkomsten over de afrekeningen, waaronder de solidariteitsregeling (artikel 33 Zvw en onderlinge verrekening tussen zorgverzekeraars), en is daarom een kernpunt van onze controle.

Voor een nadere uitleg verwijzen wij naar de toelichting op de werking van het risicovereveningsmodel op de basisverzekering zoals opgenomen op pagina 93-95 van de jaarrekening, de toelichting op de Vordering op Zorginstituut Nederland op pagina 98 van de jaarrekening en de toelichting op de Verdiende premies en bijdragen eigen rekening op pagina 107 van de jaarrekening.

Het proces van bepaling van de vereveningsbijdrage en de daarmee samenhangende significante vordering is complex en foutgevoelig mede omdat het omvangrijke schattingonzekerheden bevat, Menzis Excel modellen gebruikt voor de berekeningen en omdat het vraagt om inschattingen van het management en kennis van de uitgebreide wet- en regelgeving die verschillend is per jaarlaag.

Onze aanpak

Onze belangrijkste controlewerkzaamheden omvatten:

- Het toetsen van de interne controles zoals ingericht volgens het 'three lines of defence'-model op het tot stand komen van de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland rekening houdend met de geldende wet- en regelgeving.
- Het afstemmen van de uitgangspunten en mutaties in bijdragen per budgetjaar met brieven inzake voorlopige en definitieve vaststellingen van bijdragen van Zorginstituut Nederland, de verzekerdengegevens van Menzis over 2023 en het analyseren en verklaren van afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.
- Het narekenen van de bijdragen van Menzis op basis van de door Menzis gebruikte Excel-modellen, de gebruikte inputdata en het door Zorginstituut Nederland voorgeschreven formulier.
- Het beoordelen van de sectorinformatie van Zorgverzekeraars Nederland ten opzichte van de door Menzis gehanteerde uitgangspunten/ontwikkelingen en berekende prudentie.
- Het beoordelen van de schatting van de landelijke COVID-19-zorgkosten over de schadejaren 2020 en 2021, inclusief de schatting van de bijbehorende catastrofebijdrage en vaststellen dat de administratieve verwerking in lijn is met de landelijke afspraken, waaronder de solidariteitsregeling tussen zorgverzekeraars.
- Het toetsen van de toereikendheid van de toelichting in de jaarrekening.

Onze observatie

Wij achten de door Menzis toegepaste methodiek en gehanteerde veronderstellingen voor de vaststelling van de vordering op en de bijdragen van Zorginstituut Nederland aanvaardbaar en zijn van mening dat de vordering op en de bijdrage van Zorginstituut Nederland op een evenwichtige wijze zijn gewaardeerd. Tevens achten we de op pagina 93-95, 98 en 107 opgenomen toelichting toereikend.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n & o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door de Ledenraad op 17 september 2014 initieel benoemd als accountant van Menzis voor de controle van het boekjaar 2015 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang geleverd.

Verleende diensten

Wij hebben in de periode waarover onze wettelijke controle van de jaarrekening betrekking heeft, naast deze controle, de volgende diensten geleverd aan Menzis:

- Controle Solvency II staten ten behoeve van DNB;
- Controle jaarstaat Zvw ten behoeve van de NZa;
- Diverse assurance opdrachten ten behoeve van de NZa.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is de Raad van Bestuur, onder toezicht van de Raad van Commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Raad van Bestuur afwegen of Menzis in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de Raad van Bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Raad van Bestuur het voornemen heeft om Menzis te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De Raad van Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of Menzis haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van Menzis.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de controle van de jaarrekening is opgenomen in de bijlage bij deze controleverklaring. Deze beschrijving vormt onderdeel van onze controleverklaring. In aanvulling hierop hebben we het Controleprotocol WNT 2023 in acht genomen.

Utrecht, 21 maart 2024

KPMG Accountants N.V.

A.J.H. Reijns RA

Bijlage:

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Bijlage

Beschrijving van onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of Menzis haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het auditcomité op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van Organisaties van Openbaar Belang. De in die

aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de Raad van Commissarissen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de Raad van Commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.